

Saturis

II *Nelegislatīvi akti*

STARPTAUTISKI NOLĪGUMI

- ★ **Padomes Lēmums (ES) 2016/1841 (2016. gada 5. oktobris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu** 1
- Parīzes nolīgums** 4

REGULAS

- ★ **Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1842 (2016. gada 14. oktobris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1235/2008 attiecībā uz elektronisko inspekcijas sertifikātu importētiem bioloģiskiem produktiem, kā arī dažiem citiem elementiem un Regulu (EK) Nr. 889/2008 attiecībā uz prasībām, ko piemēro saglabātiem vai pārstrādātiem bioloģiskajiem produktiem, un informācijas nodošanu** ⁽¹⁾ 19
- ★ **Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1843 (2016. gada 18. oktobris) par pārejas pasākumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 882/2004 piemērošanai attiecībā uz tādu oficiālu laboratoriju akreditāciju, kas veic oficiālus *Trichinella* noteikšanas testus** ⁽¹⁾ 38
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1844 (2016. gada 18. oktobris), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 40
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/1845 (2016. gada 18. oktobris), ar ko nosaka piešķiruma koeficientu, kurš jāpiemēro attiecībā uz atbalsta pieteikumiem par piena ražošanas samazināšanu saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2016/1612 42

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

LĒMUMI

- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/1846 (2016. gada 4. jūlijs) par pasākumu SA.41187 (2015/C) (iepriekš 2015/NN), ko Ungārija īstenojusi attiecībā uz veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4049)⁽¹⁾ 43
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/1847 (2016. gada 4. jūlijs) par valsts atbalstu SA.41612 – 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)), ko Nīderlande īstenojusi par labu Māstrihtas profesionālajam futbola klubam MVV (izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4053)⁽¹⁾ 53
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/1848 (2016. gada 4. jūlijs) par pasākumu SA.40018 (2015/C) (ex 2015/NN), kuru īstenojusi Ungārija, saistībā ar Ungārijas pārtikas aprites pārbaudes nodevas 2014. gada grozījumu (izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4056)⁽¹⁾ 63
- ★ Komisijas Lēmums (ES) 2016/1849 (2016. gada 4. jūlijs) par pasākumu SA.41613 – 2015/C (ex SA.33584 – 2013/C (ex 2011/NN)), ko Nīderlande īstenojusi par labu Eindhovenas profesionālajam futbola klubam PSV (izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4093)⁽¹⁾ 75

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

II

(Nelegislatīvi akti)

STARPTAUTISKI NOLĪGUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2016/1841

(2016. gada 5. oktobris)

par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Pušu konferences 21. sesijā (COP 21), kas notika Parīzē no 2015. gada 30. novembra līdz 12. decembrim, tika pieņemts nolīguma teksts par to, kā stiprināt globālo reakciju uz klimata pārmaiņu draudiem.
- (2) saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2016/590 ⁽²⁾ Parīzes nolīgums tika parakstīts 2016. gada 22. aprīlī.
- (3) Parīzes nolīgums stāsies spēkā trīsdesmitajā dienā pēc dienas, kad vismaz 55 UNFCCC Puses, kas pēc aplēsēm rada vismaz 55 % no kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām, būs deponējušas savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus. UNFCCC puses ir arī Savienība un tās dalībvalstis. Eiropadome savos 2016. gada 18. marta secinājumos uzsvēra, ka Savienībai un tās dalībvalstīm Parīzes nolīgums jānoslēdz pēc iespējas drīz un laikus, lai kļūtu par nolīguma Pusēm no tā spēkā stāšanās brīža.
- (4) Parīzes nolīgums aizstāj pieeju, ko paredz 1997. gada Kioto protokols.
- (5) Parīzes nolīgumā *inter alia* ir izvirzīts ilgtermiņa mērķis, kas atbilst mērķim temperatūras pieaugumu pasaulē noturēt krietni zem 2 °C atzīmes, salīdzinot ar pirmsindustriālo līmeni, un turpināt centienus ierobežot to 1,5 °C robežās, salīdzinot ar pirmsindustriālo līmeni. Lai šo mērķi sasniegtu, Puses sagatavos, paziņos un uzturēs secīgus valsts noteiktos devumus.
- (6) Saskaņā ar Parīzes nolīgumu, sākot ar 2023. gadu, Pusēm reizi piecos gados jāveic globālā izsvēršana, kuras pamatā būs jaunākās zinātnes atziņas un līdzšinējā īstenošana un kuras gaitā izvērtēs gūtās sekmes un izskatīs panāktos emisijas samazinājumus, pielāgošanos un sniegto atbalstu, un katram nākamajam katras Puses valsts noteiktajam devumam jābūt lielākam par tās tābrīža valsts noteikto devumu un jābūt pēc iespējas vērienīgākam.

⁽¹⁾ 2016. gada 4. oktobra piekrišana (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (ES) 2016/590 (2016. gada 11. aprīlis) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (OV L 103, 19.4.2016., 1. lpp.).

- (7) Eiropadomes 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam ir apstiprināts saistošais mērķis līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mērogā panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas iekšējo samazinājumu vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Padome 2015. gada 6. martā pieņēma šo Savienības un tās dalībvalstu devumu kā to iecerēto valsts noteikto devumu, kas tika iesniegts UNFCCC sekretariātam.
- (8) Paziņojumā, kas pievienots priekšlikumam Savienībai parakstīt Parīzes nolīgumu, Komisija uzsvēra, ka globāla pāreja uz tīru enerģiju prasa mainīt investīciju modeļus un stimulus visās rīcībpolitikas jomās. Viena no nozīmīgākajām Savienības prioritātēm ir noturīgas Enerģētikas savienības izveide, lai apgādātu iedzīvotājus ar drošu, ilgtspējīgu un konkurētspējīgu enerģiju par pieņemamu cenu. Lai to panāktu, ir jāturpina vērienīgi pasākumi klimata jomā un jāpanāk progress pārējos Enerģētikas savienības aspektos.
- (9) Padome savos 2015. gada 18. septembra secinājumos apliecināja, ka Savienība un tās dalībvalstis ir iecerējušas saistībā Parīzes nolīgumu rīkoties kopīgi, un atzinīgi vērtēja Norvēģijas un Islandes iecerī piedalīties kopīgajā rīcībā.
- (10) Savienība un tās dalībvalstis par kopīgo rīcību vienosies pienācīgā brīdī, un tā aptvers attiecīgo emisijas līmeni, kas iedalīts Savienībai un tās dalībvalstīm.
- (11) Parīzes nolīguma 4. panta 16. punkts paredz, ka par kopīgu rīcību, tostarp par katrai Pusei attiecīgajā laikposmā iedalīto emisijas līmeni, ir jāinformē sekretariāts.
- (12) Parīzes nolīgums atbilst Līguma 191. pantā minētajiem Eiropas Savienības mērķiem vides jomā, proti, saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti; aizsargāt cilvēku veselību; sekmēt starptautiska mēroga pasākumus, lai risinātu reģionālas vai pasaules vides problēmas, un jo īpaši cīnīties pret klimata pārmaiņām.
- (13) Tādēļ Savienības vārdā būtu jāapstiprina Parīzes nolīgums un deklarācija par kompetenci,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināts Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada 12. decembrī Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros.

Parīzes nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

Savienības vārdā tiek apstiprināta arī deklarācija par kompetenci, kas pievienota šim lēmumam.

2. pants

Padomes priekšsēdētājs norīko personu vai personas, kuras ir tiesīgas Savienības vārdā deponēt ratifikācijas instrumentu Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāram saskaņā ar Parīzes nolīguma 20. panta 1. punktu, kopā ar deklarāciju par kompetenci.

3. pants

1. Dalībvalstis cenšas veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai tās savus ratifikācijas instrumentus deponētu reizē ar Savienību vai cik vien ātri iespējams pēc tam.

2. Dalībvalstis informē Komisiju par saviem lēmumiem par Parīzes nolīguma ratificēšanu vai – atkarībā no apstākļiem – par to, kad varētu noslēgties vajadzīgās procedūras.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā pieņemšanas.

Briselē, 2016. gada 5. oktobrī

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. LAJČÁK*

TULKOJUMS
PARĪZES NOLĪGUMS

ŠĀ NOLĪGUMA PUSES,

BŪDAMAS Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās Konvencijas par klimata pārmaiņām (turpmāk "konvencija") Puses,

SASKAŅĀ AR Durbanas Pastiprinātas rīcības platformu, kas izveidota ar konvencijas Pušu konferences 17. sesijas lēmumu 1/CP.17,

TIEKDAMĀS sasniegt konvencijas mērķi un vadīdamās pēc tās principiem, tostarp taisnīguma principa un kopīgas, bet diferencētas atbildības un attiecīgo iespēju principa, ņemot vērā katras valsts atšķirīgos apstākļus,

ATZĪDAMAS, ka ir efektīvi un progresīvi jāreaģē uz neatliekami risinājamiem klimata pārmaiņu draudiem, balstoties uz labākajām pieejamajām zinātnes atziņām;

ATZĪDAMAS ARĪ jaunattīstības valstu Pušu specifiskās vajadzības un īpašos apstākļus, īpaši to Pušu vajadzības un apstākļus, kas ir sevišķi neaizsargātas pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi, kā paredzēts konvencijā;

PILNĀ MĒRĀ ŅEMDAMAS VĒRĀ vismazāk attīstīto valstu specifiskās vajadzības un īpašos apstākļus finansējuma un tehnoloģiju nodošanas ziņā;

ATZĪDAMAS, ka uz Pusēm iespaidu var atstāt ne tikai klimata pārmaiņas, bet arī tādu pasākumu sekas, kas īstenoti, uz klimata pārmaiņām reaģējot;

UZSVĒRDAMAS, ka pastāv nesaraujama saikne starp klimata pārmaiņu politiku, reaģēšanas pasākumiem un sekām, no vienas puses, un līdztiesīgu piekļuvi ilgtspējīgai attīstībai un nabadzības izskaušanu, no otras puses;

ATZĪDAMAS, ka pamatprioritāte ir garantēt nodrošinātību ar pārtiku un izskaust badu un ka pārtikas ražošanas sistēmas pret klimata pārmaiņu ietekmi ir sevišķi neaizsargātas;

ŅEMDAMAS VĒRĀ, ka ir kritiski svarīgi, lai pārkārtošanās noritētu taisnīgi pret darbaspēku, un ka ir jārada cienīgs darbs un kvalitatīvas darbvietas saskaņā ar nacionāli noteiktajām attīstības prioritātēm;

APZINĀDAMĀS, ka klimata pārmaiņas ir visas cilvēces rūpests un ka Pusēm, risinot ar klimata pārmaiņām saistītās problēmas, būtu jāievēro un jāatbalsta cilvēktiesības, tiesības uz veselību, pamatiedzīvotāju, vietējo kopienu, migrantu, bērnu, cilvēku ar invaliditāti un neaizsargātu personu tiesības, tiesības uz attīstību, dzimumu līdztiesība, sieviešu tiesības un paaudžu vienlīdzība, un būtu jāņem vērā savas saistības šajā sakarā;

ATZĪDAMAS, cik svarīgi ir pienācīgā kārtā saglabāt un pilnveidot konvencijā minētās siltumnīcefekta gāzu piesaistītāj-sistēmas un krātuves;

PIEMINĒDAMAS, cik svarīgi ir nodrošināt visu ekosistēmu – tostarp okeānu – integritāti un aizsargāt bioloģisko daudzveidību, ko dažās kultūrās uzskata par Māti Zemi, un pieminēdamas, ka klimata pārmaiņu apkarošanas kontekstā dažiem svarīgs ir jēdziens "klimatiskais taisnīgums";

APLIECINĀDAMAS, cik svarīga ir izglītošana, apmācība, sabiedrības informētība, sabiedrības iesaistīšanās, sabiedrības piekļuve informācijai un visu līmeņu sadarbība šajā nolīgumā apskatītajos jautājumos;

ATZĪDAMAS, cik svarīga klimata pārmaiņu problēmu risināšanā ir visu pārvaldes līmeņu un dažādu subjektu iesaistīšanās saskaņā ar Pušu nacionālajiem tiesību aktiem;

ATZĪDAMAS ARĪ, ka liela nozīme klimata pārmaiņu problēmu risināšanā ir ilgtspējīgam dzīvesveidam un ilgtspējīgiem patēriņa un ražošanas modeļiem, turklāt attīstīto valstu Pusēm šajā ziņā ir jārada priekšzīme,

IR VIENOJUŠĀS ŠĀDI.

1. pants

Šajā nolīgumā piemēro konvencijas 1. pantā ietvertās definīcijas. Turklāt:

- a) "konvencija" ir Ņujorkā 1992. gada 9. maijā pieņemtā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā Konvencija par klimata pārmaiņām;
- b) "Pušu konference" ir konvencijas pušu konference;
- c) "Puse" ir šā nolīguma Puse.

2. pants

1. Šis nolīgums, sekmējot konvencijas īstenošanu un tās mērķa sasniegšanu, tiecas panākt, lai pasaule noteiktāk stātos pretim klimata pārmaiņu draudiem ilgtermiņā attīstības un nabadzības izskaušanas kontekstā, tostarp:

- a) ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiecoties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, atzīstot, ka tas ievērojami mazinātu klimata pārmaiņu riskus un ietekmi,
- b) vairojot spējas pielāgoties klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei un veicināt klimatnoturību un tādu attīstību, kam raksturīgas zemas siltumnīcefekta gāzu emisijas, turklāt tā, lai neapdraudētu pārtikas ražošanu; un
- c) finanšu plūsmas pieskaņojot izvirzītajam kursam uz mazākām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīgu attīstību.

2. Šis nolīgums tiks īstenots taisnīgi un balstoties uz kopīgas, bet diferencētas atbildības un attiecīgo iespēju principa, ņemot vērā katras valsts atšķirīgos apstākļus.

3. pants

Lai tiktu sasniegts 2. pantā noteiktais šā nolīguma mērķis, visām Pusēm jāapņemas īstenot un paziņot vērienīgus pasākumus, kas izklāstīti 4., 7., 9., 10., 11. un 13. pantā, – proti, katras Puses nacionāli noteikto devumu globālajā cīņā pret klimata pārmaiņām. Laika gaitā visu Pušu centieni aizvien kāpināsies, tomēr tiek atzīts, ka jaunattīstības valstu Puses šā nolīguma efektīvā īstenošanā ir jāatbalsta.

4. pants

1. Lai sasniegtu 2. pantā izvirzīto ilgtermiņa mērķi – temperatūras kāpuma ierobežošanu –, Puses vēlas panākt, ka pasaules siltumnīcefekta gāzu emisijas maksimums iestājas pēc iespējas drīzāk, vienlaikus atzīdamas, ka jaunattīstības valstu Pusēm šā emisijas maksimuma iestāšanās prasīs ilgāku laiku, un ka pēc tam emisijas līmenis tiek strauji samazināts saskaņā ar labākajām pieejamajām zinātnes atziņām, tādējādi gadsimta otrajā pusē panākot līdzsvaru starp siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no dažādiem avotiem un to piesaisti dažādās piesaistītājsistēmās, turklāt tas tiks darīts, ievērojot taisnīguma principu un ilgtermiņā attīstības un nabadzības izskaušanas aspektus.

2. Katra Puse sagatavo, paziņo un uztur secīgus nacionāli noteiktos devumus, ko tā iecerējusi sasniegt. Puses īsteno iekšējus mazināšanas pasākumus nolūkā sasniegt šādu devumu mērķus.

3. Katras Puses nākamais nacionāli noteiktais devums būs lielāks par šīs Puses tābrīža nacionāli noteikto devumu un būs pēc iespējas vērienīgāks, ievērojot kopīgo, bet diferencēto atbildību un attiecīgo iespēju principu un ņemot vērā katras valsts atšķirīgos apstākļus.

4. Attīstīto valstu Pusēm arī turpmāk būtu jārāda priekšzīme, proti, jāuzņemas sasniegt emisijas samazināšanas mērķrādītājus, kas izteikti absolūtā izteiksmē visas ekonomikas mērogā. Jaunattīstības valstu Pusēm arī turpmāk būtu jāvairo mazināšanas pūliņi, un laika gaitā tām vajadzētu virzīties uz emisijas samazināšanas vai ierobežošanas mērķrādītājiem visas ekonomikas mērogā, ņemot vērā katras valsts atšķirīgos apstākļus.
5. Jaunattīstības valstu Pusēm šā panta īstenošanā sniedz atbalstu saskaņā ar 9., 10. un 11. pantu, apzinoties, ka lielāks atbalsts jaunattīstības valstu Pusēm ļaus tām rīkoties vērienīgāk.
6. Vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis var sagatavot un izziņot tādas stratēģijas, plānus un pasākumus attīstībai ar mazām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas atspoguļo to īpašos apstākļus.
7. No Pušu īstenotajiem pielāgošanās pasākumiem un/vai ekonomikas diversifikācijas plāniem izrietošie mazināšanas līdzieģuvumi var palīdzēt sasniegt mazināšanas rezultātus saskaņā ar šo pantu.
8. Paziņojot savu nacionāli noteikto devumu, visas Puses sniedz informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu skaidrību, caurskatāmību un saprotamību saskaņā ar lēmumu 1/CP.21 un visiem citiem šajā sakarā nozīmīgiem lēmumiem, kuri pieņemti Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.
9. Katra Puse savu nacionāli noteikto devumu paziņo ik pēc pieciem gadiem saskaņā ar lēmumu 1/CP.21 un visiem citiem šajā sakarā nozīmīgiem lēmumiem, kuri pieņemti Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, un tiek informēta par 14. pantā minētās globālās izsvēršanas rezultātiem.
10. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, savā pirmajā sēdē apspriež nacionāli noteikto devumu kopīgos grafikus.
11. Puse jebkurā brīdī var savu nacionāli noteikto devumu korigēt nolūkā palielināt tā vērienu, saskaņā ar norādījumiem, kuri pieņemti Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.
12. Pušu paziņotos nacionāli noteiktos devumus reģistrē publiskā reģistrā, ko uztur sekretariāts.
13. Puses veic savu nacionāli noteikto devumu uzskaiti. Uzskaitot antropogēnās emisijas un to piesaisti, kas atbilst nacionāli noteiktajam devumam, Puses sekmē vidisko integritāti, caurskatāmību, precizitāti, pilnīgumu, salīdzināmību un saskanību un nodrošina, ka netiek pieļauta divkārsa uzskaitē, saskaņā ar norādījumiem, kuri pieņemti Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.
14. Kad Puses iecer un realizē mazināšanas pasākumus attiecībā uz antropogēnajām emisijām un to piesaisti sakarā ar savu nacionāli noteikto devumu, tām pienācīgā kārtā vajadzētu ievērot pastāvošās metodes un norādījumus saskaņā ar konvenciju, ņemot vērā šā panta 13. punkta noteikumus.
15. Šā panta īstenošanas gaitā Puses ņem vērā to Pušu bažas, kuru tautsaimniecību reakcijas pasākumu ietekme skar visvairāk, jo īpaši jaunattīstības valstu Pušu bažas.
16. Puses, tostarp reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas un to dalībvalstis, kuras ir vienojušās šā panta 2. punktu izpildīt, rīkojoties kopīgi, par šādas vienošanās noteikumiem, tostarp par katrai Pusei attiecīgajā laika periodā iedalīto emisijas līmeni, sekretariātu informē tad, kad paziņo savus nacionāli noteiktos devumus. Sekretariāts savukārt par šīs vienošanās noteikumiem informē Puses un konvencijas parakstītājus.
17. Katra šādas vienošanās dalībiece ir atbildīga par savu emisijas līmeni, ko paredz šā panta 16. punktā minētā vienošanās, saskaņā ar šā panta 13. un 14. punktu un 13. un 15. pantu.

18. Ja kopīgi darbojošās Puses kopīgi darbojas tādas reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas ietvaros, kas pati ir šā nolīguma Puse, un kopā ar to, tad katra šīs reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas dalībvalsts atsevišķi un kopā ar reģionālo ekonomiskās integrācijas organizāciju ir atbildīga par savu emisijas līmeni, kuru paredz saskaņā ar šā panta 16. punktu paziņotā vienošanās, atbilstīgi šā panta 13. un 14. punktam un 13. un 15. pantam.

19. Visas Puses tiecas izstrādāt un paziņot savu ilgtermiņa stratēģiju attīstībai ar mazām siltumnīcefekta gāzu emisijām, paturēdamas prātā 2. pantu un ievērodamas kopīgas, bet diferencētas atbildības un attiecīgo iespēju principu, ņemot vērā katras valsts atšķirīgos apstākļus.

5. pants

1. Pusēm vajadzētu rīkoties tā, lai pienācīgā kārtā saglabātu un pilnveidotu konvencijas 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētās siltumnīcefekta gāzu piesaistītājsistēmas un krātuves, tostarp mežus.

2. Puses tiek aicinātas rīkoties tā, lai īstenotu un atbalstītu – tostarp ar rezultātnoteiktiem maksājumiem – pastāvošo satvaru, kā paredz saskaņā ar konvenciju jau pieņemtie attiecīgie norādījumi un lēmumi, šādos jautājumos: rīcībpolitikas pieejas un pozitīvi stimuli darbībām, kas saistītas ar atmežošanas un meža degradācijas izraisīto emisiju samazināšanu, un meža saglabāšanas un ilgtspējīgas apsaimniekošanas un meža oglekļa uzkrājumu palielināšanas loma jaunattīstības valstīs; un alternatīvas rīcībpolitikas pieejas, piemēram, kopīgas mazināšanas un pielāgošanās pieejas meža integrētas un ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā, tajā pašā laikā apliecinot, cik svarīgi ir pienācīgā kārtā stimulēt šādu pieeju sniegtos ar oglekli nesaistītos līdzīgumus.

6. pants

1. Puses atzīst, ka dažas Puses izvēlas brīvprātīgi sadarboties savu nacionāli noteikto devumu īstenošanā, jo tas dod iespēju realizēt vērienīgākus mazināšanas un pielāgošanās pasākumus un veicināt ilgtspējīgu attīstību un vidisko integritāti.

2. Ja Puses brīvprātīgi iesaistās tādu sadarbīgu pieeju īstenošanā, kas paredz starptautiski pārskaitīto mazinājumu ieskaitīšanu nacionāli noteiktajos devumos, tad tās sekmē ilgtspējīgu attīstību un nodrošina vidisko integritāti un caurskatāmību, tostarp pārvaldes līmenī, un izmanto pamatīgu uzskaiti, lai nodrošinātu, ka, cita starpā, netiek pieļauta divkārša uzskaitē, saskaņā ar norādījumiem, kuri pieņemti Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.

3. Starptautiski pārskaitīto mazinājumu izmantošana nacionāli noteikto devumu sasniegšanā saskaņā ar šo nolīgumu ir brīvprātīga un līdzdalīga Pušu apstiprināta.

4. Pušu konferences, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, padotībā un vadībā ar šo tiek izveidots siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanas un ilgtspējīgas attīstības atbalsta mehānisms, kuru Puses izmanto brīvprātīgi. To pārrauga struktūra, ko iecēlusi Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, un tā mērķis ir:

- a) veicināt siltumnīcefekta gāzu emisijas mazināšanu, vienlaikus sekmējot ilgtspējīgu attīstību;
- b) stimulēt un atvieglināt kādas Puses pilnvarotu publiskā un privātā sektora struktūru līdzdalību siltumnīcefekta gāzu mazināšanā;
- c) sekmēt emisijas līmeņa samazināšanu uzņēmējā Pusē, kurai radīsies ieguvumi no mazināšanas pasākumiem, kā rezultātā tiks panākti emisijas samazinājumi, ko sava nacionāli noteiktā devuma izpildei var izmantot arī cita Puse; un
- d) panākt vispārēju globālo emisiju samazināšanu.

5. Ar šā panta 4. punktā minētā mehānisma palīdzību panāktos emisijas samazinājumus neizmanto, lai pierādītu, ka uzņēmēja Puse ir sasniegusi savu nacionāli noteikto devumu, ja sava nacionāli noteiktā devuma sasniegšanas pierādīšanā tos jau izmantojusi cita Puse.
6. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, nodrošina, ka daļu ieņēmumu no pasākumiem, kas īstenoti ar šā panta 4. punktā minēto mehānismu, izlieto tam, lai segtu administratīvās izmaksas un lai palīdzētu segt pielāgošanās izmaksas jaunattīstības valstu Pusēm, kas pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi ir sevišķi neaizsargātas.
7. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, savā pirmajā sēdē pieņem noteikumus, kārtību un procedūras attiecībā uz šā panta 4. punktā minēto mehānismu.
8. Puses atzīst, ka ir svarīgi, lai Pušu rīcībā būtu integrētas, holistiskas un līdzsvarotas uz tirgu nebalstītas pieejas, kas tām palīdzētu īstenot savus nacionāli noteiktos devumus ilgtspējīgas attīstības un nabadzības izskaušanas kontekstā un koordinētā un iedarbīgā veidā, cita starpā pēc vajadzības izmantojot tādas paņēmienus kā mazināšana, pielāgošanās, finansēšana, tehnoloģiju nodošana un spēju veidošana. Šādu pieeju mērķis ir:
 - a) palielināt mazināšanas un pielāgošanās centienu vērienu;
 - b) stiprināt publiskā un privātā sektora līdzdalību nacionāli noteikto devumu īstenošanā; un
 - c) pavērt iespējas koordinācijai starp instrumentiem un attiecīgajiem institucionālajiem mehānismiem.
9. Ar šo tiek noteikts satvars uz tirgu nebalstītām pieejām ilgtspējīgai attīstībai nolūkā atbalstīt šā panta 8. punktā minētās uz tirgu nebalstītās pieejas.

7. pants

1. Ar šo Puses nosprauž globālu mērķi pielāgošanās jomā, proti, palielināt pielāgošanās spējas, stiprināt noturību un mazināt neaizsargātību pret klimata pārmaiņām nolūkā sekmēt ilgtspējīgu attīstību un nodrošināt pienācīgu pielāgošanos, ievērojot 2. pantā minēto temperatūras kāpuma iegrožošanas mērķi.
2. Puses atzīst, ka pielāgošanās ir globāls uzdevums, kura risināšanā jāiesaistās ikvienam un kuram ir vietēji, pavalstiski, nacionāli, reģionāli un starptautiski aspekti, un ka pielāgošanās ir nepieciešams un palīdzīgs elements pasaules ilgtermiņa pasākumos pret klimata pārmaiņām, kurus īsteno ar mērķi pasargāt ļaudis, iztikas līdzekļus un ekosistēmas, ievērojot to jaunattīstības valstu Pušu steidzamās un neatliekamās vajadzības, kas pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi ir sevišķi neaizsargātas.
3. Jaunattīstības valstu Pušu pielāgošanās pūliņus atzīst saskaņā ar kārtību, ko Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, pieņem savā pirmajā sēdē.
4. Puses atzīst, ka pašlaik pastāv ievērojama vajadzība pēc pielāgošanās pasākumiem, ka intensīvāki mazināšanas pasākumi var sašaurināt vajadzību pēc papildu pielāgošanās pasākumiem un ka lielāka vajadzība pēc pielāgošanās pasākumiem var radīt arī lielākas pielāgošanās izmaksas.
5. Puses atzīst, ka pielāgošanās pasākumus vajadzētu īstenot saskaņā ar valstu virzītu, dzimumlīdztiesīgu, līdzdalīgu un pilnīgi caurskatāmu pieeju, ņemot vērā neaizsargātās grupas, kopienas un ekosistēmas, un ka tajos būtu jābalstās un jāvadās pēc labākajām pieejamajām zinātnes atziņām un – attiecīgā gadījumā – tradicionālajām zināšanām, pamatiedzīvotāju zināšanām un vietējām zināšanu sistēmām nolūkā pielāgošanās pasākumus pienācīgā kārtā integrēt attiecīgajā sociālekonomiskajā un vidiskajā politikā un pasākumos.
6. Puses atzīst, ka svarīgs ir atbalsts un starptautiska sadarbība pielāgošanās jomā un ka ir svarīgi ņemt vērā jaunattīstības valstu Pušu vajadzības, it īpaši, ja tās ir sevišķi neaizsargātas pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi.

7. Pusēm vajadzētu stiprināt savu sadarbību pielāgošanās pasākumu pilnveidē, ņemot vērā Kankunas Pielāgošanās pamatregulējumu, jo īpaši:

- a) dalīties informācijā, paraugpraksē, pieredzē un gūtājās atziņās, tostarp – pēc vajadzības – attiecībā uz zinātni, plānošanu, politiku un īstenošanu pielāgošanās pasākumu kontekstā;
- b) stiprināt institucionālos mehānismus, tostarp konvencijā paredzētos mehānismus, kas ir noderīgi šā nolīguma īstenošanā, nolūkā sekmēt attiecīgās informācijas un zināšanu apkopošanu un Pusēm sniegt tehnisko atbalstu un norādes;
- c) pilnveidot zinātniskās zināšanas par klimatu, tostarp pētniecību, sistemātisku klimata sistēmas novērošanu un agrīnas brīdināšanas sistēmas, tā, lai nodrošinātu klimatiskajiem pakalpojumiem un lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju;
- d) palīdzēt jaunattīstības valstu Pusēm apzināt iedarbīgus pielāgošanās paņēmienus, pielāgošanās vajadzības, prioritātes, sniegto un saņemto atbalstu pielāgošanās pasākumiem un pūliņiem, problēmas un trūkumus, turklāt tā, lai tiktu veicināta paraugprakses ievērošana; un
- e) uzlabot pielāgošanās pasākumu iedarbīgumu un ilgtspēju.

8. ANO specializētās organizācijas un aģentūras tiek aicinātas atbalstīt Pušu pūliņus īstenot šā panta 7. punktā minētos pasākumus, ņemot vērā šā panta 5. punkta noteikumus.

9. Katra Puse pēc vajadzības iesaistās pielāgošanās plānošanas procesos un pasākumu īstenošanā, tostarp attiecīgo plānu, politikas un/vai devumu izstrādē vai pilnveidē, un tas var ietvert:

- a) pielāgošanās pasākumu, saistību un/vai centienu īstenošanu;
- b) nacionālo pielāgošanās plānu sagatavošanas un īstenošanas procesu;
- c) klimata pārmaiņu ietekmes un klimatne aizsargātības novērtēšanu nolūkā formulēt nacionālā līmenī pēc prioritātes sakārtotus pasākumus, ņemot vērā neaizsargātos iedzīvotājus, vietas un ekosistēmas;
- d) pielāgošanās plānu, politikas, programmu un pasākumu pārraudzību un novērtēšanu, kā arī šajā sakarā gūtās pieredzes apkopošanu; un
- e) sociālekonomisko un ekoloģisko sistēmu noturības veidošanu, tostarp izmantojot ekonomikas diversifikāciju un dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

10. Katra Puse pienācīgā kārtā iesniedz un periodiski atjaunina pielāgošanās paziņojumu, kas var ietvert Puses prioritātes, īstenošanas un atbalsta vajadzības, plānus un pasākumus, tomēr neradot nekādu papildu apgrūtinājumu jaunattīstības valstu Pusēm.

11. Šā panta 10. punktā minēto pielāgošanās paziņojumu pienācīgā kārtā iesniedz un periodiski atjaunina vai nu kā daļu no, vai kopā ar citiem paziņojumiem vai dokumentiem, tostarp nacionālo pielāgošanās plānu, 4. panta 2. punktā minēto nacionāli noteikto devumu un/vai nacionālo paziņojumu.

12. Šā panta 10. punktā minētos pielāgošanās paziņojumus reģistrē publiskā reģistrā, ko uztur sekretariāts.

13. Jaunattīstības valstu Pusēm sniedz pastāvīgu un pastiprinātu atbalstu šā panta 7., 9., 10. un 11. punkta īstenošanā saskaņā ar 9., 10. un 11. panta noteikumiem.

14. 14. pantā minētās globālās izsvēršanas gaitā cita starpā:

- a) atzīst jaunattīstības valstu Pušu pielāgošanās centienus;
- b) pilnveido pielāgošanās pasākumu īstenošanu, ņemot vērā šā panta 10. punktā minēto pielāgošanās paziņojumu;

- c) izskata pielāgošanās un tai sniegtā atbalsta piemērotību un efektivitāti; un
- d) izvērtē vispārējo progresu virzībā uz šā panta 1. punktā minēto globālo pielāgošanās mērķi.

8. pants

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi novērst, līdz minimumam samazināt un izlīdzināt zaudējumus un kaitējumus, kas saistīti ar klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi, tostarp ekstrēmiem laikapstākļu notikumiem un lēni norisošiem notikumiem, un ka ilgtspējīgai attīstībai ir nozīmīga loma zaudējumu un kaitējumu riska samazināšanā.
2. Varšavas Starptautiskais klimata pārmaiņu nodarīto zaudējumu un kaitējuma kompensēšanas mehānisms darbojas Pušu konferences, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, padotībā un vadībā, un to var pildveidot un nostiprināt, ja tā noteikusi Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.
3. Puses sadarbīgā un veicinošā garā stiprina izpratni, pasākumus un atbalstu, tostarp attiecīgā gadījumā ar Varšavas Starptautiskā mehānisma starpniecību, par klimata pārmaiņu nelabvēlīgās ietekmes izraisītajiem zaudējumiem un kaitējumu.
4. Tas nozīmē, ka sadarbība un veicināšana nolūkā stiprināt izpratni, pasākumus un atbalstu var aptvert šādas jomas:
 - a) agrīnās brīdināšanas sistēmas;
 - b) gatavība ārkārtas situācijām;
 - c) lēni norisoši notikumi;
 - d) parādības, kas var būt saistītas ar neatgriezeniskiem un pastāvīgiem zaudējumiem un kaitējumu;
 - e) visaptverošs riska novērtējums un pārvaldība;
 - f) riska apdrošināšanas mehānismi, klimatisko risku apvienošana un citi apdrošināšanas risinājumi;
 - g) zaudējumi, kas nav saimnieciski zaudējumi; un
 - h) kopienas, iztikas līdzekļu un ekosistēmu noturība.
5. Varšavas Starptautiskais mehānisms sadarbojas ar jau esošajām nolīgumā paredzētajām struktūrām un ekspertu grupām, kā arī ar šajā sakarā nozīmīgām organizācijām un ekspertu grupām ārpus šā nolīguma ietvariem.

9. pants

1. Attīstīto valstu Puses, tā turpinādamas pildīt konvencijā noteiktās saistības, nodrošina finansciālos resursus, ar kuriem jaunattīstības valstu Pusēm palīdz mazināšanas un pielāgošanās jomā.
2. Citas Puses tiek aicinātas šādu atbalstu sniegt vai turpināt sniegt brīvprātīgi.
3. Globālo centienu ietvaros attīstīto valstu Pusēm ar dažādiem pasākumiem, tostarp atbalstu valstu virzītām stratēģijām, turklāt ņemot vērā jaunattīstības valstu Pušu vajadzības un prioritātes, vajadzētu arī turpmāk rādīt priekšzīmi klimatiskā finansējuma mobilizēšanā no dažādiem avotiem, ar dažādiem instrumentiem un pa dažādiem kanāliem – ievērojot, ka nozīmīga loma šajā ziņā ir publiskajam finansējumam. Šādai klimatiskā finansējuma mobilizēšanai vajadzētu pārsniegt iepriekšējos centienus.
4. Nodrošināt lielākus finanšu resursus vajadzētu ar mērķi panākt līdzsvaru starp pielāgošanos un mazināšanu, ņemot vērā gan valstu virzītās stratēģijas, gan jaunattīstības valstu Pušu vajadzības un prioritātes, īpaši to Pušu vajadzības un prioritātes, kuras pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi ir sevišķi neaizsargātas un kuru spējas ir būtiski ierobežotas, – pie tādām pieder, piemēram, vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis, – ievērojot, ka pielāgošanās sfērā ir nepieciešami publiskie resursi un dotācijas.

5. Attīstīto valstu Puses reizi divos gados paziņo provizorisku kvantitatīvo un kvalitatīvo informāciju, kas saistīta ar šā panta 1. un 3. punktu, pēc iespējas norādot prognozēto publiskā finansējuma līmeni, ko paredzēts piešķirt jaunattīstības valstu Pusēm. Pārējās Puses, kas piešķir resursus, ir aicinātas šādu informāciju reizi divos gados paziņot brīvprātīgi.
6. Attiecīgo informāciju, ko par klimatiskā finansējuma centieniem sniegušas attīstīto valstu Puses un/vai nolīguma struktūras, ņem vērā 14. pantā minētajā globālajā izsvēršanā.
7. Attīstīto valstu Puses reizi divos gados sniedz caurskatāmu un saskanīgu informāciju par atbalstu jaunattīstības valstu Pusēm, kas ir sniegts un mobilizēts ar publiskās intervences palīdzību, saskaņā ar kārtību, procedūrām un vadlīnijām, kuras Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, pieņem savā pirmajā sēdē, kā noteikts 13. panta 13. punktā. Šādi rīkoties tiek aicinātas arī pārējās Puses.
8. Konvencijas finanšu mehānisms, tostarp tā operacionālās institūcijas, ir šā nolīguma finanšu mehānisms.
9. Institūcijas, kas darbojas šā nolīguma labā, tostarp konvencijas finanšu mehānisma operacionālās institūcijas, efektīvu piekļuvi finanšu resursiem cenšas nodrošināt ar tādiem paņēmieniem kā vienkāršotas apstiprināšanas procedūras un atbalsts pastiprinātai gatavībai, ko sniedz jaunattīstības valstu Pusēm, jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm un mazām salu jaunattīstības valstīm, to nacionālo klimata stratēģiju un plānu kontekstā.

10. pants

1. Pusēm ir kopīgs ilgtermiņa redzējums par to, cik svarīgi ir pilnīgi realizēt tehnoloģiju izstrādi un nodošanu nolūkā uzlabot noturību pret klimata pārmaiņām un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas.
2. Puses, izprazdamas, cik liela nozīme šajā nolīgumā paredzēto mazināšanas un pielāgošanās pasākumu īstenošanā ir tehnoloģijām, un apzinādamās pašreizējos tehnoloģiju ieviešanas un izplatīšanas centienus, stiprina sadarbību tehnoloģiju izstrādes un nodošanas jomā.
3. Saskaņā ar konvenciju izveidotais Tehnoloģiju mehānisms darbojas šā nolīguma labā.
4. Tiekoties realizēt šā panta 1. punktā minēto ilgtermiņa redzējumu, ar šo tiek izveidots tehnoloģiju satvars, ar kuru tiek iezīmēti Tehnoloģiju mehānisma galvenie darbības virzieni, proti, kā atbalstīt un veicināt tehnoloģiju aktīvāku izstrādi un nodošanu, tādējādi sekmējot šā nolīguma īstenošanu.
5. Lai būtu iespējams efektīvi, ilgtermiņā un pasaules mērogā stāties pretim klimata pārmaiņām un veicināt ekonomisko izaugsmi un ilgtspējīgu attīstību, ir kritiski svarīgi paātrināt un rosināt inovāciju un radīt tai labvēlīgus apstākļus. Šādiem centieniem sniedz pienācīgu atbalstu, tostarp ar Tehnoloģiju mehānisma palīdzību un finansiālā ziņā ar konvencijas Finanšu mehānisma palīdzību, nolūkā ieviest sadarbīgas pieejas pētniecībai un izstrādei un atvieglot jaunattīstības valstu Pušu piekļuvi tehnoloģijām, jo īpaši tehnoloģijas cikla sākumposmos.
6. Jaunattīstības valstu Pusēm sniedz atbalstu, tostarp finansiālu atbalstu, šā panta īstenošanai, tostarp sadarbības stiprināšanai tehnoloģiju izstrādē un nodošanā dažādos tehnoloģijas cikla posmos, ar mērķi iedibināt līdzsvaru starp mazināšanas pasākumiem un pielāgošanās pasākumiem sniegto atbalstu. 14. pantā minētajā globālajā izsvēršanā ņem vērā pieejamo informāciju par centieniem jaunattīstības valstu Puses atbalstīt tehnoloģiju izstrādē un nodošanā.

11. pants

1. Šajā nolīgumā paredzētajai spēju veidošanai vajadzētu pilnveidot jaunattīstības valstu Pušu – īpaši vismazāk attīstīto valstu un pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi sevišķi neaizsargāto valstu, piemēram, mazo salu jaunattīstības

valstu – spējas un iespējas iedarbīgi rīkoties klimata pārmaiņu jomā, tostarp īstenot pielāgošanās un mazināšanas pasākumus, un tai vajadzētu atbalstīt tehnoloģiju izstrādi, izplatīšanu un ieviešanu, piekļuvi klimatiskajam finansējumam, attiecīgos izglītības, apmācības un sabiedrības informēšanas aspektus un caurskatāmu, savlaicīgu un precīzu informācijas paziņošanu.

2. Spēju veidošanai vajadzētu būt valstu virzītai un uz valsts vajadzībām balstītai un orientētai un sekmēt Pušu – jo īpaši jaunattīstības valstu Pušu – valstiskas atbildības uzņemšanos arī nacionālā, pavalstiskā un vietējā līmenī. Spēju veidošanā vajadzētu vadīties no jau gūtajām atziņām, tostarp tām, kas gūtas spēju veidošanā saskaņā ar konvenciju, un tam vajadzētu būt efektīvam un iteratīvam procesam, kas rosina uz līdzdalību, ir transversāls un saskan ar dzimumu līdztiesības principiem.

3. Visām Pusēm vajadzētu sadarboties, lai pilnveidotu jaunattīstības valstu Pušu spējas izpildīt šo nolīgumu. Attīstīto valstu Pusēm vajadzētu pastiprināt atbalstu spēju veidošanas pasākumiem jaunattīstības valstu Pusēs.

4. Visas Puses, kas stiprina jaunattīstības valstu Pušu spējas īstenot šo nolīgumu, tostarp izmantojot reģionālas, divpusējas un daudzpusējas pieejas, par šiem spēju veidošanas pasākumiem vai darbībām regulāri informē. Jaunattīstības valstu Puses regulāri ziņo, kā veicies ar spēju veidošanas plānu, rīcībpolitikas, pasākumu vai darbību īstenošanu nolūkā īstenot šo nolīgumu.

5. Spēju veidošanas pasākumus stiprina ar pienācīgiem institucionāliem mehānismiem, kas sekmē šā nolīguma īstenošanu, tostarp ar pienācīgiem institucionāliem mehānismiem, kas izveidoti saskaņā ar konvenciju un darbojas šā nolīguma labā. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, savā pirmajā sēdē apspriež un pieņem lēmumu par spēju veidošanas institucionālajiem mehānismiem.

12. pants

Puses pēc vajadzības sadarbojas tādu pasākumu īstenošanā, kuru mērķis ir pilnveidot izglītošanu, apmācību, sabiedrības informētību par klimata pārmaiņām, sabiedrības līdzdalību šajā laukā un sabiedrības piekļuvi attiecīgajai informācijai, atzīstot, ka tam ir liela nozīme šajā nolīgumā paredzēto pasākumu stiprināšanā.

13. pants

1. Lai vairotu savstarpēju uzticēšanos un paļāvību un veicinātu efektīvu īstenošanu, ar šo tiek izveidots pilnveidots pasākumu un atbalsta caurskatāmības satvars, kurš paredz pienācīgu elastīgumu, kurā ir ievērotas Pušu dažādās spējas un kura pamatā ir kopīgi uzkrātā pieredze.

2. Caurskatāmības satvars paredz, ka tās jaunattīstības valstu Puses, kurām tas ir vajadzīgs no spēju viedokļa, šā panta noteikumus var īstenot elastīgi. Šādu elastību iestrādā šā panta 13. punktā minētajā kārtībā, procedūrās un vadlīnijās.

3. Caurskatāmības satvars ir balstīts konvencijā paredzētajos pārredzamības mehānismos un tos pastiprina, tajā ir ņemti vērā vismazāk attīstīto valstu un mazo salu jaunattīstības valstu īpašie apstākļi un to īsteno veicinošā, neuzspiedošā un nesodošā garā, ievērojot nacionālo suverenitāti un sargājoties no Pušu nesamērīgas apgrūtināšanas.

4. Konvencijā paredzētie caurskatāmības mehānismi, tostarp nacionālie paziņojumi, divgadējie ziņojumi un divgadējo ziņojumu atjauninājumi, starptautiskā novērtēšana un pārskatīšana un starptautiskā apspriešana un analīze, ir daļa no pieredzes, no kuras smeljas, izstrādājot kārtību, procedūras un vadlīnijas saskaņā ar šā panta 13. punktu.

5. Pasākumu caurskatāmības satvara mērķis ir sniegt skaidru priekšstatu par pasākumiem klimata pārmaiņu jomā, ņemot vērā konvencijas 2. pantā noteikto mērķi, tostarp dot skaidrību par 4. pantā minētajiem Pušu individuālajiem nacionāli noteiktajiem devumiem un virzību uz to sasniegšanu un par Pušu pielāgošanās pasākumiem saskaņā ar 7. pantu, tostarp par paraugpraksi, prioritātēm, vajadzībām un trūkumiem, un to izmantos par informatīvo bāzi 14. pantā minētajā globālajā izsvēršanā.

6. Atbalsta caurskatāmības satvara mērķis ir dot skaidrību par atbalstu, ko attiecīgās atsevišķās Puses ir sniegušas un saņēmušas sakarā ar klimata pārmaiņu pasākumiem atbilstīgi 4., 7., 9., 10. un 11. pantam, un – ciktāl tas iespējams – radīt pilnīgu priekšstatu par kopējo sniegto finansiālo atbalstu, un to izmantos par informatīvo bāzi 14. pantā minētajā globālajā izsvēršanā.
7. Katra Puse regulāri sniedz šādu informāciju:
- nacionālais pārskats par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un uztveršanu piesaistītājsistēmās, kas sagatavots, izmantojot paraugprakses metodiku, kuru apstiprinājusi Klimata pārmaiņu starpvaldību padome un kura saskaņota Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme; un
 - informācija, kas nepieciešama, lai sekotu līdzi sekmēm 4. pantā minētā nacionāli noteiktā devuma īstenošanā un sasniegšanā.
8. Katrai Pusei arī vajadzētu pienācīgā kārtā sniegt informāciju par klimata pārmaiņu ietekmi un pielāgošanos tām saskaņā ar 7. pantu.
9. Attīstītās valstis sniedz, bet citām atbalsta sniedzējām Pusēm vajadzētu sniegt informāciju par finansiālo, tehnoloģiju nodošanas un spēju veidošanas atbalstu, kas saskaņā ar 9., 10. un 11. pantu sniegts jaunattīstības valstu Pusēm.
10. Jaunattīstības valstu Pusēm vajadzētu sniegt informāciju par finansiālo, tehnoloģiju nodošanas un spēju veidošanas atbalstu, kas ir vajadzīgs un saņemts saskaņā ar 9., 10. un 11. pantu.
11. Informāciju, ko katra Puse iesniegusi saskaņā ar šā panta 7. un 9. punktu, nodod tehniskajai izvērtēšanai saskaņā ar Lēmumu 1/CP.21. Ja jaunattīstības valstu Pusēm tas ir vajadzīgs no spēju viedokļa, izvērtēšanas procesā tām palīdz arī apzināt spēju veidošanas vajadzības. Bez tam katra Puse iesaistās veicinošā, daudzpusējā procesā, kura gaitā tiek noskaidrots, kā norit 9. pantā minēto centienu īstenošana, kā arī tās nacionāli noteiktā devuma īstenošana un sasniegšana.
12. Tehniskā izvērtēšana saskaņā ar šo punktu nozīmē, ka tiek izskatīts Puses sniegtais atbalsts, ja tāds ir, un tas, kā Pusei sokas ar tās nacionāli noteiktā devuma īstenošanu un sasniegšanu. Izvērtēšanas gaitā arī noskaidro, kurās jomās Pusei jāpanāk uzlabojumi un kādā mērā sniegtā informācija ir saskanīga ar šā panta 13. punktā minēto kārtību, procedūras un vadlīnijām, ņemot vērā elastību, kas Pusei pieejama saskaņā ar šā panta 2. punktu. Izvērtēšanā īpašu uzmanību veltī attiecīgi jaunattīstības valstu Pušu nacionālajām iespējām un apstākļiem.
13. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, balstīdamās uz pieredzi, kura gūta ar konvencijā paredzētajiem caurskatāmības mehānismiem, un par pamatu ņemdama šā panta noteikumus, pēc vajadzības pieņem kopēju kārtību, procedūras un vadlīnijas attiecībā uz pasākumu un atbalsta caurskatāmību.
14. Jaunattīstības valstīm sniedz atbalstu šā panta īstenošanā.
15. Tāpat jaunattīstības valstu Pusēm pastāvīgi sniedz atbalstu spēju veidošanai caurskatāmības aspektā.

14. pants

1. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, periodiski izsver šā nolīguma īstenošanas norisi nolūkā novērtēt kopējo virzību uz šā nolīguma ieceres un ilgtermiņa mērķu sasniegšanu (turpmāk "globālā izsvēršana"). Pušu konference to dara vispusīgā un veicinošā veidā un tādos jautājumus kā mazināšana, pielāgošanās, īstenošanas un atbalsta līdzekļi apskata, ņemot vērā taisnīgumu un labākās pieejamās zinātnes atziņas.

2. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, pirmo globālo izsvēršanu veic 2023. gadā, bet pēc tam – ik pēc pieciem gadiem, ja vien Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, nav nolēmusi citādi.
3. Globālās izsvēršanas rezultātus Puses ņem vērā, kad tās atbilstīgi savai nacionālajai kārtībai atjaunina un pilnveido pasākumus un atbalstu saskaņā ar attiecīgajiem šā nolīguma noteikumiem un pastiprina starptautisko sadarbību klimata jomā.

15. pants

1. Ar šo tiek izveidots mehānisms, kura mērķis ir veicināt šā nolīguma noteikumu īstenošanu un ievērošanu.
2. Šā panta 1. punktā minētais mehānisms ir ekspertu komiteja, kuras darbība ir vērsta uz veicināšanu un noris caurskatāmā, biedriskā un nesodošā garā. Komiteja īpašu uzmanību veltī Pušu attiecīgajām nacionālajām iespējām un apstākļiem.
3. Komiteja darbojas saskaņā ar kārtību un procedūrām, kuras savā pirmajā sēdē pieņēmusi Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, un ik gadus sniedz ziņojumu Pušu konferencē, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.

16. pants

1. Pušu konference, kas ir konvencijas augstākā struktūra, vienlaikus ir arī šā nolīguma Pušu sanāksme.
2. Konvencijas Puses, kuras nav šā nolīguma Puses, kā novērotājas var piedalīties jebkurā sēdē, kuru notur Pušu konference, kas vienlaikus ir arī šā nolīguma Pušu sanāksme. Kad Pušu konference darbojas kā šā nolīguma Pušu sanāksme, lēmumus saskaņā ar šo nolīgumu pieņem tikai šā nolīguma Puses.
3. Kad Pušu konference darbojas kā šā nolīguma Pušu sanāksme, jebkuru Pušu konferences biroja locekli, kurš pārstāv tādu konvencijas Pusi, kas tobrīd nav šā nolīguma Puse, aizstāj ar jaunu locekli, kuru šā nolīguma Puses izvēl no sava vidus.
4. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, regulāri izvērtē šā nolīguma īstenošanu un saskaņā ar tai piešķirtajām pilnvarām pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai veicinātu šā nolīguma efektīvu īstenošanu. Tā veic šajā nolīgumā tai paredzētās funkcijas un:
 - a) izveido tādas palīgstruktūras, kādas uzskata par vajadzīgām šā nolīguma īstenošanai; un
 - b) veic citas funkcijas, kas var būt vajadzīgas šā nolīguma īstenošanai.
5. Pušu konferences reglamentu un konvencijā noteiktās finanšu procedūras piemēro *mutatis mutandis* saskaņā ar šo nolīgumu, ja vien Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, vienprātīgi nav nolēmusi citādi.
6. Pušu konferences, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, pirmo sēdi sekretariāts sasauk kopā ar pirmo Pušu konferences sēdi, ko iecerēts rīkot pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas. Pēc tam Pušu konferences, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, kārtējās sēdes notur kopā ar Pušu konferences kārtējām sēdēm, ja vien Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, nav nolēmusi citādi.
7. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, ārkārtas sēdes notur tad, kad Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, to uzskata par vajadzīgu, vai arī pēc jebkuras Puses rakstiska pieprasījuma ar noteikumu, ka sešu mēnešu laikā no brīža, kad sekretariāts par pieprasījumu ir paziņojis Pusēm, to ir atbalstījusi vismaz trešdaļa Pušu.

8. Apvienoto Nāciju Organizācija, tās specializētās aģentūras un Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra, kā arī jebkura valsts, kura ir dalībniece vai novērotāja šajās organizācijās, bet nav konvencijas Puse, var tikt pārstāvēta novērotāja statusā sēdēs, kuru notur Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme. Jebkuru struktūru vai aģentūru – nacionālu vai starptautisku, valstisku vai nevalstisku –, kas ir kompetenta šā nolīguma aptvertajos jautājumos un ir informējusi sekretariātu par savu vēlmi tikt novērotāja statusā pārstāvētai sēdē, kuru notur Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, var pieļaut pie dalības sēdē, ja vien pret to neiebilst vismaz trešdaļa no klātesošajām Pusēm. Uz novērotāju pieļaušanu un dalību attiecas šā panta 5. punktā minētais reglaments.

17. pants

1. Saskaņā ar konvencijas 8. pantu izveidotais sekretariāts darbojas kā šā nolīguma sekretariāts.
2. Konvencijas 8. panta 2. punktu par sekretariāta funkcijām un konvencijas 8. panta 3. punktu par sekretariāta darba organizēšanu *mutatis mutandis* piemēro šim nolīgumam. Bez tam sekretariāts pilda funkcijas, kuras tam saskaņā ar šo nolīgumu uzticējusi Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme.

18. pants

1. Zinātniskā un tehnoloģiskā konsultatīvā padome un Pakļautā izpildinstitūcija, kas izveidotas ar konvencijas 9. un 10. pantu, darbojas kā attiecīgi šā nolīguma Zinātniskā un tehnoloģiskā konsultāciju padome un Pakļautā izpildinstitūcija. Konvencijas nosacījumus par šo divu struktūru darbību *mutatis mutandis* piemēro šim nolīgumam. Šā nolīguma Zinātniskās un tehnoloģiskās konsultatīvās padomes un Pakļautās izpildinstitūcijas sanāksmju sēdes attiecīgi notur kopā ar konvencijas Zinātniskās un tehnoloģiskās konsultatīvās padomes un Pakļautās izpildinstitūcijas sanāksmēm.
2. Konvencijas Puses, kuras nav šā nolīguma Puses, novērotāja statusā var piedalīties jebkurā palīgstruktūru sēdē. Ja palīgstruktūras darbojas kā šā nolīguma palīgstruktūras, lēmumus saskaņā ar šo nolīgumu pieņem tikai šā nolīguma Puses.
3. Ja saskaņā ar konvencijas 9. un 10. pantu izveidotās palīgstruktūras pilda savas funkcijas jautājumos, kas skar šo nolīgumu, jebkuru palīgstruktūras biroja locekli, kurš pārstāv konvencijas Pusi, kas tobrīd nav šā nolīguma Puse, aizstāj ar jaunu locekli, kuru šā nolīguma Puses izvēl no sava vidus.

19. pants

1. Ikvienu palīgstruktūru vai cita institucionāla struktūru, kas izveidota ar konvenciju vai saskaņā ar to, izņemot tās, kas minētas šajā nolīgumā, var darboties šā nolīguma labā saskaņā ar lēmumu, kuru pieņem Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, norāda, kādas funkcijas jāpilda šādām palīgstruktūrām vai citām struktūrām.
2. Pušu konference, kas vienlaikus ir šā nolīguma Pušu sanāksme, šādām palīgstruktūrām vai citām struktūrām var sniegt tālākas norādes.

20. pants

1. Šo nolīgumu var parakstīt un to ratificēt, pieņemt vai apstiprina valstis un reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas, kas ir konvencijas puses. Tas ir pieejams parakstīšanai Apvienoto Nāciju Organizācijas Galvenajā mītnē Ņujorkā no 2016. gada 22. aprīļa līdz 2017. gada 21. aprīlim. Pēc tam šim nolīgumam varēs pievienoties dienu pēc datuma, kurā tiek slēgta nolīguma parakstīšana. Ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus nodod glabāšanā depozitāram.

2. Ja par nolīguma Pusi kļūst kāda reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija, bet neviena minētās organizācijas dalībvalsts nav nolīguma Puse, attiecīgajai organizācijai ir saistoši visi pienākumi, ko uzliek šī konvencija. Ja viena vai vairākas šādas reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas dalībvalstis ir šā nolīguma Puses, organizācija un tās dalībvalstis nolemj, kādi būs to attiecīgie pienākumi ar šo nolīgumu noteikto saistību izpildē. Šādos gadījumos šī organizācija un tās dalībvalstis nav tiesīgas šajā nolīgumā paredzētās tiesības izmantot vienlaikus.

3. Savos ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumentos reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas deklarē, cik tālu sniedzas to kompetence nolīguma reglamentētajos jautājumos. Šīs organizācijas par jebkādam būtiskām savas kompetences izmaiņām informē deponētāru, kas savukārt par to informē Puses.

21. pants

1. Šis nolīgums stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc dienas, kad vismaz 55 konvencijas puses, kas rada vismaz 55 % no kopējām aplēstajām globālajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, ir deponējušas savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus.

2. Tikai un vienīgi šā panta 1. punkta vajadzībām "kopējās globālās siltumnīcefekta gāzu emisijas" nozīmē visjaunāko zināmo emisiju apjomu, par ko konvencijas puses paziņojušas šā nolīguma pieņemšanas dienā vai pirms tam.

3. Attiecībā uz katru valsti vai reģionālo ekonomiskās integrācijas organizāciju, kas šo nolīgumu ratificē, pieņem vai apstiprina vai tam pievienojas pēc tam, kad ir īstenojušies šā panta 1. punktā minētie nosacījumi par stāšanos spēkā, šis nolīgums stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc tam, kad šī valsts vai reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija ir deponējusi savu ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentu.

4. Šā panta 1. punkta vajadzībām instrumentus, kurus deponējusi kāda reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija, neskaita papildus attiecīgās organizācijas dalībvalstu deponētajiem instrumentiem.

22. pants

Konvencijas 15. panta nosacījumus par konvencijas grozījumu pieņemšanu *mutatis mutandis* piemēro šim nolīgumam.

23. pants

1. Konvencijas 16. panta nosacījumus par konvencijas pielikumu pieņemšanu un grozīšanu *mutatis mutandis* piemēro šim nolīgumam.

2. Šā nolīguma pielikumi ir tā neatņemama daļa un, ja vien nav nepārprotami norādīts citādi, atsaukšanās uz šo nolīgumu vienlaikus ir arī atsaukšanās uz tā pielikumiem. Šādi pielikumi var būt tikai saraksti, veidlapas un citi aprakstoši materiāli, kam ir zinātnisks, tehnisks, procesuāls vai administratīvs raksturs.

24. pants

Konvencijas 14. panta nosacījumus par strīdu atrisināšanu *mutatis mutandis* piemēro šim nolīgumam.

25. pants

1. Katrai Pusei ir viena balss, izņemot šā panta 2. punktā paredzētos gadījumus.

2. Reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas savas kompetences jautājumos izmanto savas tiesības balsot ar tādu skaitu balsu, kas vienāds ar tās dalībvalstu skaitu, kuras ir šā nolīguma Puses. Šāda organizācija savas balsstiesības neizmanto, ja savas balsstiesības izmanto kaut viena no tās dalībvalstīm, un otrādi.

26. pants

Šā nolīguma deponētārs ir Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs.

27. pants

Šim nolīgumam nedrīkst paredzēt nekādas atrunas.

28. pants

1. Jebkurā laikā pēc tam, kad pagājuši trīs gadi kopš dienas, kurā nolīgums stājies spēkā attiecībā uz kādu Pusi, šī Puse no nolīguma var izstāties, iesniedzot rakstisku paziņojumu deponētāram.
2. Jebkura šāda izstāšanās stājas spēkā, kad apritējis gads kopš dienas, kad deponētārs ir saņēmis paziņojumu par izstāšanos, vai vēlāk, ja paziņojumā par izstāšanos ir norādīts vēlāks datums.
3. Jebkuru Pusi, kura izstājusies no konvencijas, uzskata par izstājušos no šā nolīguma.

29. pants

Šā nolīguma oriģinālu, kura teksti angļu, arābu, franču, krievu, ķīniešu un spāņu valodā ir vienlīdz autentiski, deponē Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.

Parīzē, divi tūkstoši piecpadsmitā gada divpadsmitajā decembrī.

TO APLIECINOT, pienācīgi pilnvarotās personas parakstījušas šo nolīgumu.

—

Savienības deklarācija saskaņā ar Parīzes nolīguma 20. panta 3. punktu

Patlaban Eiropas Savienības dalībvalstis ir šādas valstis: Beļģijas Karaliste, Bulgārijas Republika, Čehijas Republika, Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Igaunijas Republika, Īrija, Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Horvātijas Republika, Itālijas Republika, Kipras Republika, Latvijas Republika, Lietuvas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste, Ungārija, Maltas Republika, Nīderlandes Karaliste, Austrijas Republika, Polijas Republika, Portugāles Republika, Rumānija, Slovēnijas Republika, Slovākijas Republika, Somijas Republika, Zviedrijas Karaliste un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste.

Eiropas Savienība deklarē, ka saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 191. pantu un 192. panta 1. punktu tā ir kompetenta slēgt starptautiskus nolīgumus un pildīt no tiem izrietošās saistības, kas palīdz sasniegt šādus mērķus:

- saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti,
- aizsargāt cilvēku veselību,
- apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus,
- sekmēt starptautiska mēroga pasākumus, lai risinātu reģionālas vai pasaules vides problēmas, un jo īpaši cīnīties pret klimata pārmaiņām.

Eiropas Savienība deklarē, ka saistības, kuras ietvertas tās 2015. gada 6. martā iesniegtajā iecerētajā nacionāli noteiktajā devumā, tiks pildītas, Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm kopīgi rīkojoties katrai savas kompetences robežās.

Eiropas Savienība turpinās regulāri sniegt informāciju par jebkādām būtiskām izmaiņām savas kompetences apjomā, kā paredzēts nolīguma 20. panta 3. punktā.

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1842

(2016. gada 14. oktobris),

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1235/2008 attiecībā uz elektronisko inspekcijas sertifikātu importētiem bioloģiskiem produktiem, kā arī dažiem citiem elementiem un Regulu (EK) Nr. 889/2008 attiecībā uz prasībām, ko piemēro saglabātiem vai pārstrādātiem bioloģiskajiem produktiem, un informācijas nodošanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 28. jūnija Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un par Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 38. panta a), d) un e) punktu,

tā kā:

- (1) Komisijas Regulā (EK) Nr. 1235/2008 ⁽²⁾ ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi bioloģisko produktu importēšanai no trešām valstīm.
- (2) Regulā (EK) Nr. 1235/2008 ir paredzēts termiņš, kādā kontroles organizācijas un kontroles iestādes var iesniegt pieteikumus to atzīšanai atbilstības pārbaudes nolūkos saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 32. pantu. Tā kā noteikumu īstenošana attiecībā uz atbilstīgu produktu importu joprojām tiek izvērtēta un ar tiem saistītās pamatnostādnes, modeļi, anketas un nepieciešamā elektroniskā informācijas nosūtīšanas sistēma joprojām tiek izstrādāta, kontroles organizāciju un kontroles iestāžu pieteikumu iesniegšanas termiņš būtu jāpagarina.
- (3) Pieredze ir rādījusi, ka pastāv atšķirības dalībvalstu īstenotajā praksē attiecībā uz bioloģisko produktu sūtījumu pārbaudi pirms to laišanas brīvā apgrozībā Savienībā. Lai nodrošinātu kontroles saskaņotību un efektivitāti, ir jāprecizē, kāda veida pārbaudes ir nepieciešamas sūtījumu pārbaudīšanai, ņemot vērā riska novērtējumu, kas veikams saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 27. panta 3. punktu. Tāpat ir lietderīgi pārformulēt definīciju iestādēm, kas ir atbildīgas par sūtījumu pārbaudi un inspekcijas sertifikātu vizēšanu, ar nolūku precizēt, ka šīs iestādes ir kompetentās iestādes, kuras atbild par oficiālās kontroles organizēšanu bioloģiskās ražošanas jomā un ir norīkotas šā uzdevuma veikšanai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 27. panta 1. punktu.
- (4) Ir novērotas arī atšķirības praksē, ko īsteno kontroles organizācijas un kontroles iestādes attiecībā uz tādu produktu klasificēšanu, kas tiek importēti atbilstoši produktu kategorijām, kuras minētas Regulas (EK) Nr. 1235/2008 III un IV pielikumā. Lai panāktu vienādāku klasificēšanu atbilstoši šīm produktu kategorijām, ir jāparedz noteiktas definīcijas, kas uzņēmējiem viestu skaidrību un palielinātu juridisko noteiktību, ar nolūku nodrošināt, lai kontroles organizācijas un kontroles iestādes vienādi īstenotu noteikumus, un atvieglot kompetento iestāžu veikto uzraudzību.
- (5) Tādu produktu kategoriju gadījumā, kurās ir norādes uz nepārstrādātiem vai pārstrādātiem produktiem, šiem termiņiem ir jāpiemēro tāda pati nozīme kā "pārstrādes produktu" un "neapstrādātu produktu" definīcijās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 852/2004 ⁽³⁾, lai tādējādi nodrošinātu vienkāršošanu un atbilstību higiēnas noteikumiem. Tomēr ir jāprecizē, ka marķēšanas un iepakojšanas darbības neietekmē produkta kvalificēšanu par nepārstrādātu vai pārstrādātu.
- (6) Abas importa shēmas, kas ir paredzētas Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 2. un 3. punktā, principā ir savstarpēji izslēdzošas. Ja saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 2. punktu trešā valsts tiek atzīta par

⁽¹⁾ OV L 189, 20.7.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2008. gada 8. decembra Regula (EK) Nr. 1235/2008, ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko produktu importēšanas kārtību no trešām valstīm (OV L 334, 12.12.2008., 25. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.).

līdzvērtīgu, nav nepieciešams saskaņā ar 33. panta 3. punktu atzīt šīs valsts kontroles iestādi vai kontroles organizāciju. Tāpēc Regulas (EK) Nr. 1235/2008 10. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka kontroles iestāde vai kontroles organizācija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 3. punktu var tikt atzīta tikai tādai valstij, kas nav atzīta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 2. punktu. Tomēr, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas bioloģisko produktu importam, ir jāparedz iespēja atzīt kontroles organizācijas vai kontroles iestādes darbam tādā atzītā trešajā valstī, kuras atzīšanā nav iekļauts importējamais produkts. Tāpēc esošā atkāpe, kas ir noteikta Regulas (EK) Nr. 1235/2008 10. panta 3. punktā, būtu jāpārformulē, lai ņemtu vērā pastāvošo praksi un atsauktos uz produktiem, nevis uz produktu kategorijām.

- (7) Pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 834/2007, no trešās valsts importēti produkti var tikt laisti Savienības tirgū kā bioloģiski, ja tie konkrēti ir iekļauti inspekcijas sertifikātā, ko ir izdevušas atzītas trešās valsts kompetentās iestādes, kontroles iestādes vai kontroles organizācijas vai arī atzīta kontroles iestāde vai kontroles organizācija.
- (8) Saskaņā ar Rīcības plāna bioloģiskās ražošanas attīstībai Eiropas Savienībā ⁽¹⁾ 12. darbību Komisija ir izstrādājusi bioloģisko produktu importa elektroniskās sertificēšanas sistēmu, kas kā modulis ir iekļauta elektroniskajā Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēmā (TRACES), kuras izveide paredzēta Komisijas Lēmumā 2003/24/EK ⁽²⁾.
- (9) Ir jāgroza atsevišķi Regulas (EK) Nr. 1235/2008 noteikumi, lai ieviestu elektroniskās sertificēšanas sistēmu un nodrošinātu šīs sistēmas pienācīgu darbību. Tāpēc būtu jāprecizē noteikumi, saskaņā ar kuriem attiecīgā dalībvalsts muitas iestāde laiž produktus brīvā apgrozībā, kā arī darbplūsma, saskaņā ar kuru tiek izdots un vizēts inspekcijas sertifikāts, tostarp arī pārbaudīta saikne starp inspekcijas sertifikātu un muitas deklarāciju. Šajā kontekstā būtu jāprecizē arī inspekcijas sertifikāta izdošanas un vizēšanas darbplūsma īpašu muitas procedūru piemērošanas gadījumā. Lai elektroniskā sistēma darbotos pienācīgi, ir lietderīgi informācijā iekļaut atzīto kontroles organizāciju un kontroles iestāžu e-pasta adreses.
- (10) Lai nodrošinātu Savienībā importēto bioloģisko produktu integritāti, ir jāprecizē, ka parasti kontroles organizācija vai kontroles iestāde, kas izdod inspekcijas sertifikātu, ir tā kontroles organizācija vai iestāde, kas sertificē produkta ražotāju vai pārstrādātāju. Ja uzņēmējs, kas veic pēdējo darbību produkta sagatavošanā Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta i) punkta definīcijas izpratnē, nav produkta sākotnējais ražotājs vai pārstrādātājs, inspekcijas sertifikāts būtu jāizdod tai kontroles organizācijai vai kontroles iestādei, kas ir pārbaudījusi pēdējo darbību. Turklāt ir jāprecizē, ka Regulas (EK) Nr. 1235/2008 III pielikumā uzskaitītās kontroles organizācijas vai kontroles iestādes drīkst izdot inspekcijas sertifikātus tikai atbilstīgi šo organizāciju vai iestāžu atzīšanas noteikumiem, savukārt organizācijas vai iestādes, kas ir uzskaitītas tās pašas regulas IV pielikumā, drīkst izdot inspekcijas sertifikātus tikai tiem produktiem un izcelsmes valstīm, attiecībā uz kurām šīs organizācijas vai iestādes ir uzskaitītas.
- (11) Pieredze ir rādījusi, ka pastāv atšķirības praksē, ko attiecībā uz veicamajām pārbaudēm īsteno kontroles organizācijas vai kontroles iestādes, kuras izdod inspekcijas sertifikātus. Tāpēc veicamās pārbaudes ir nepieciešams norādīt pirms sertifikāta izdošanas. Kontroles organizācijām vai kontroles iestādēm inspekcijas sertifikātus vajadzētu izdot vienīgi tad, kad ir veiktas pilnīgas dokumentāras pārbaudes un – pēc vajadzības saskaņā ar šo organizāciju vai iestāžu riska novērtējumu – attiecīgo produktu fiziskas pārbaudes. Pārstrādātu lauksaimniecības produktu gadījumā Regulas (EK) Nr. 1235/2008 III pielikumā uzskaitītajām kontroles organizācijām un kontroles iestādēm būtu jāpārbauda, vai visas šo produktu sastāvdaļas ir iesniegtas kontroles sistēmā atbilstīgi attiecīgās trešās valsts atzīšanas noteikumiem, savukārt tās pašas regulas IV pielikumā uzskaitītajām kontroles organizācijām un kontroles iestādēm būtu jāpārbauda, vai sastāvdaļas ir kontrolējušas un sertificējušas kontroles organizācijas vai kontroles iestādes, kas atzītas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, vai arī sastāvdaļas ir ražotas Savienībā. Līdzīgi ir jānorāda pārbaudes, kas jāveic Regulas (EK) Nr. 1235/2008 IV pielikumā uzskaitītajām kontroles organizācijām vai kontroles iestādēm, kuras sertificē ražošanas aprites noslēguma stadijās strādājošos uzņēmējus, piemēram, tos, kuri veic tikai marķēšanas vai iepakojšanas darbības. Šādos gadījumos būtu jāpārbauda, vai attiecīgos produktus ir kontrolējušas un sertificējušas kontroles organizācijas vai kontroles iestādes, kas ir uzskaitītas minētajā pielikumā un ir atzītas attiecīgajai valstij un produktu kategorijai.
- (12) Būtu jānorāda iestādes, kas atbild par piekļuves tiesību piešķiršanu TRACES sistēmai elektroniskās inspekcijas sertificēšanas nolūkos, kā arī par šādu tiesību atjaunināšanu. Turklāt ir jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu to, ka TRACES sistēma garantē informācijas un ar to saistīto metadatu autentiskumu, integritāti un salasāmību ilgtermiņā visu laiku, kamēr tie ir jāuzglabā.

⁽¹⁾ COM(2014) 179 final.

⁽²⁾ Komisijas 2002. gada 30. decembra Lēmums 2003/24/EK par integrētas datorizētas veterinārās sistēmas izveidi (OV L 8, 14.1.2003., 44. lpp.).

- (13) Tāpat ir jāievieš noteikumi, kas paredz efektīvu un iedarbīgu informācijas apmaiņu starp dalībvalstu iestādēm, ja tiek konstatētas neatbilstības, jo īpaši gadījumos, kad produkti ir marķēti kā bioloģiski, taču tiem nav inspekcijas sertifikāta.
- (14) Tā kā dalībvalstu pēdējo izdoto importa atļauju derīguma termiņš beidzās 2015. gada 30. jūnijā, no Regulas (EK) Nr. 1235/2008 būtu jāsvīturo jebkādas atsauces uz importa atļaujām.
- (15) Uzņēmējiem un dalībvalstīm būtu jānodrošina laiks pielāgot savas procedūras TRACES nodrošinātajam elektroniskajam inspekcijas sertifikātam. Tāpēc ir jāparedz pārejas periods, kurā vēl ir iespējams izdot un vizēt inspekcijas sertifikātu papīra formā.
- (16) Lai nodrošinātu elektroniskā inspekcijas sertifikāta pienācīgu darbību un jo īpaši lai precizētu, ka pārejas produkti ir izslēgti no trešajām valstīm piešķirtās atzīšanas, kā arī lai saskaņotu formulējumus attiecībā uz tādu produktu izcelsmi, kurus ievieš no atzītām trešajām valstīm, un mainītu produktu C kategoriju, iekļaujot tajā aļģes, tostarp mikroaļģes, ir lietderīgi grozīt dažus elementus Regulas (EK) Nr. 1235/2008 III un IV pielikumā, nemainot trešajām valstīm vai kontroles organizācijām un kontroles iestādēm iepriekš piešķirtās atzīšanas darbības jomu.
- (17) Saskaņā ar Amerikas Savienoto Valstu sniegto informāciju ābolu un bumbieru apstrāde ar antibiotikām, lai kontrolētu bakteriālo iedegu, šajā trešajā valstī nav atļauta kopš 2014. gada oktobra. Tāpēc ir pamatoti atcelt attiecīgo ierobežojumu produktu A un D kategorijai Regulas (EK) Nr. 1235/2008 III pielikumā.
- (18) Ņemot vērā pieredzi, kas gūta, īstenojot līdzvērtības sistēmu, ir jāpielāgo inspekcijas sertifikāta paraugs un tā izraksti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1235/2008 V un VI pielikumu, lai tajos būtu iekļauta informācija par produkta ražotāju vai pārstrādātāju, kā arī par attiecīgo izcelsmes valsti, ja tā nav valsts, no kuras produkts ir eksportēts.
- (19) Komisijas Regulā (EK) Nr. 889/2008 ⁽¹⁾ ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi attiecībā uz bioloģisko ražošanu, marķēšanu un kontroli.
- (20) Tā kā jaunās Regulā (EK) Nr. 1235/2008 iekļautās “pārstrādāts” un “nepārstrādāts” definīcijas paredzētu, ka dažas no darbībām, kas ietvertas Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta i) punkta definīcijā terminam “gatavošana”, nav uzskatāmas par tādām, kurās notiek pārstrāde, kļūtu neskaidri Regulas (EK) Nr. 889/2008 26. pantā paredzētie noteikumi attiecībā uz pārstrādātas pārtikas un barības ražošanu. Tāpēc būtu jāpārformulē noteikumi par piesardzības pasākumiem, kas veicami, lai novērstu piesārņojumu ar neatļautām vielām vai līdzekļiem vai sajaukšanos, vai apmaiņas ar nebioloģiski ražotiem produktiem, tādējādi precizējot, ka šie noteikumi attiecīgā gadījumā ir piemērojami tiem uzņēmējiem, kas veic produktu saglabāšanas darbības. Šajā nolūkā ir lietderīgi pievienot definīcijas arī terminiem “saglabāšana” un “pārstrāde”.
- (21) Informācijas nodošana par importētajiem sūtijumiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 889/2008 arī būtu veicama TRACES sistēmā.
- (22) Lai elektroniskās sertifikācijas sistēma darbotos pienācīgi, informācijā par kompetentajām iestādēm un kontroles organizācijām vai kontroles iestādēm, kas dalībvalstīm ir jānodod Komisijai, ir jāiekļauj e-pasta adreses un tīmekļa vietnes. Ir lietderīgi noteikt jaunu galīgo termiņu šīs informācijas paziņošanai.
- (23) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1235/2008 un Regula (EK) Nr. 889/2008 būtu attiecīgi jāgroza.
- (24) Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju uz jauno elektroniskās sertifikācijas sistēmu, šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kas ir sešus mēnešus pēc tās publicēšanas dienas. Tomēr produktu C kategorijas grozījumam, ar ko kategorijā tiek iekļautas aļģes, tostarp mikroaļģes, vajadzētu stāties spēkā dienā, kad tiek sāka attiecīgo noteikumu piemērošana Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2016/673 ⁽²⁾, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 889/2008, lai atļautu izmantot mikroaļģes pārtikā.

⁽¹⁾ Komisijas 2008. gada 5. septembra Regula (EK) Nr. 889/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu (OV L 250, 18.9.2008., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2016. gada 29. aprīļa Īstenošanas regula (ES) 2016/673, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 889/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu (OV L 116, 30.4.2016., 8. lpp.).

(25) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Bioloģiskās ražošanas komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 1235/2008

Regulu (EK) Nr. 1235/2008 groza šādi:

1) regulas 2. pantu groza šādi:

a) panta 5. un 6. punktu aizstāj ar šādiem:

“5) “sūtījuma pārbaude” ir pārbaude, ko īsteno attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar oficiālo kontroli, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 882/2004 (*), attiecībā uz Regulas (EK) Nr. 834/2007, Regulas (EK) Nr. 889/2008 un šīs regulas prasību izpildi, veicot sistemātiskas dokumentāras pārbaudes, izlases veida identitātes pārbaudes un, pēc vajadzības saskaņā ar šīs iestādes riska novērtējumu, fiziskas pārbaudes pirms sūtījuma laišanas brīvā apgrozībā Savienībā saskaņā ar šīs regulas 13. pantu;

6) “attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde” ir muitas iestāde, pārtikas nekaitīguma iestāde vai cita iestāde, ko norīkojušas dalībvalstis saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 27. panta 1. punktu un kas atbild par sūtījumu pārbaudi un inspekcijas sertifikātu vizēšanu;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.);”;

b) pievieno šādu 8. līdz 11. punktu:

“8) “akvakultūras produkti” ir akvakultūras produkti, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1380/2013 (*) 4. panta 1. punkta 34. apakšpunktā;

9) “nepārstrādāts” ir neapstrādāts tādā nozīmē, kādā tas ir lietots neapstrādātu produktu definīcijā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 852/2004 (**) 2. panta 1. punkta n) apakšpunktā neatkarīgi no iepakojšanas vai marķēšanas darbībām;

10) “pārstrādāts” ir pārstrādāts tādā nozīmē, kādā tas ir lietots pārstrādes produktu definīcijā Regulas (EK) Nr. 852/2004 2. panta 1. punkta o) apakšpunktā neatkarīgi no iesaiņošanas vai marķēšanas darbībām;

11) “ievešanas vieta” ir vieta, kur produkti tiek laisti brīvā apgrozībā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK (OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.);”;

2) regulas 4. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Komisija apsver, vai iekļaut kontroles organizāciju vai kontroles iestādi 3. pantā minētajā sarakstā, pēc tam kad tā no attiecīgās kontroles organizācijas vai kontroles iestādes pārstāvja saņēmusi lūgumu par iekļaušanu, kas sagatavots, pamatojoties uz pieteikuma paraugu, kuru Komisija darījusi pieejamu saskaņā ar 17. panta 2. punktu. Pirmā saraksta sastādīšanai izskata tikai pilnībā noformētus lūgumus, kas saņemti pirms 2017. gada 31. oktobra.”;

3) regulas 7. panta 2. punkta e) un f) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

- “e) tās/to kontroles iestādes(-u) vai kontroles organizācijas(-u) nosaukums, adrese, e-pasta adrese, interneta adrese un koda numurs, ko kontroles veikšanai atzinusi kompetentā iestāde, kas minēta d) apakšpunktā;
- f) tās(to) iestādes(-u) vai kontroles organizācijas(-u) nosaukums, adrese, e-pasta adrese, interneta adrese un koda numurs, kura(-as) trešā valstī atbild par sertifikātu izdošanu importēšanai Savienībā;”;

4) regulas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

- “a) ja pēc tam, kad trešā valsts ir iekļauta sarakstā, tiek izdarīti jebkādi grozījumi trešā valstī spēkā esošajos pasākumos, to īstenošanā vai jo īpaši tās kontroles sistēmā, tad minētā trešā valsts nekavējoties paziņo par to Komisijai; jebkādas izmaiņas, kas veiktas 7. panta 2. punkta d), e) un f) apakšpunktā minētajā informācijā, ir nekavējoties jāpaziņo Komisijai, izmantojot datorsistēmu, kas minēta Regulas (EK) Nr. 889/2008 94. panta 1. punktā;”;

5) regulas 10. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

- “3. Atkāpjoties no 2. punkta b) apakšpunkta, produktus, kuru izcelsme ir atzītā trešā valstī, kas iekļauta sarakstā saskaņā ar 7. pantu, un kuri nav ietverti atzīšanā, kas piešķirta attiecīgajai trešai valstij, drīkst uzskaitīt šajā pantā paredzētajā sarakstā.”;

6) regulas 13. pantu aizstāj ar šādu:

“13. pants

Inspekcijas sertifikāts

1. Produktu sūtījumu, kas minēts Regulas (EK) Nr. 834/2007 1. panta 2. punktā un ko importē saskaņā ar minētās regulas 33. pantu, laiž brīvā apgrozībā Savienībā, ja ievēro šādus nosacījumus:

- a) attiecīgajai dalībvalsts kompetentajai iestādei iesniedz inspekcijas sertifikāta oriģinālu; un
- b) attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde pārbauda sūtījumu un vizē inspekcijas sertifikātu; un
- c) inspekcijas sertifikāta numuru norāda muitas deklarācijā par laišanu brīvā apgrozībā, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (*) 158. panta 1. punktā.

Sūtījuma pārbaudi un inspekcijas sertifikāta vizēšanu veic attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde tajā dalībvalstī, kur sūtījums tiek laists brīvā apgrozībā Savienībā.

Dalībvalstis izraugās ievēšanas vietas savā teritorijā un par izraudzītajām ievēšanas vietām informē Komisiju.

2. Inspekcijas sertifikātu izdod attiecīgā kontroles iestāde vai kontroles organizācija, apstiprina attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde un aizpilda pirmais saņēmējs, pamatojoties uz paraugu un piezīmēm, kas izklāstītas V pielikumā, un izmantojot elektronisko Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēmu (TRACES), kuras izveide paredzēta Komisijas Lēmumā 2003/24/EK (**).

Inspekcijas sertifikāta oriģināls ir izdrukāts un ar roku parakstīts TRACES sistēmā aizpildītā elektroniskā sertifikāta eksemplārs vai inspekcijas sertifikāts, kas parakstīts TRACES sistēmā ar uzlabotu elektronisku parakstu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 910/2014 (***) 3. panta 11. punkta nozīmē vai ar elektronisku parakstu, kas piedāvā līdzvērtīgas garantijas attiecībā uz parakstam piedēvētajām funkcionalitātēm, piemērojot tos pašus noteikumus un nosacījumus, kuri definēti Komisijas noteikumos par elektroniskajiem un digitālajiem dokumentiem, kā izklāstīts Komisijas Lēmumā 2004/563/EK, Euratom (****).

Ja inspekcijas sertifikāta oriģināls ir izdrukāts un ar roku parakstīts TRACES sistēmā aizpildītā elektroniskā sertifikāta eksemplārs, kontroles iestādes, kontroles organizācijas, attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un pirmais saņēmējs gan inspekcijas sertifikāta izdošanas, gan tā vizēšanas, gan arī saņemšanas posmā pārbauda, vai minētais eksemplārs atbilst informācijai, kas ir norādīta TRACES sistēmā.

3. Lai inspekcijas sertifikāts tiktu pieņemts vizēšanai, tam ir jābūt izdotam attiecīgā produkta ražotāja vai pārstrādātāja kontroles iestādē vai kontroles organizācijā vai – ja uzņēmējs, kas veicis pēdējo darbību produkta sagatavošanā, nav produkta ražotājs vai pārstrādātājs – tā uzņēmēja kontroles iestādē vai kontroles organizācijā, kas veicis pēdējo darbību produkta sagatavošanā, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta i) punktā.

Šī kontroles iestāde vai kontroles organizācija ir:

- a) kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas ir uzskaitīta šīs regulas III pielikumā attiecīgajiem produktiem un trešai valstij, kas ir produktu izcelsmes valsts, vai, vajadzības gadījumā, kas ir valsts, kurā ir veikta pēdējā sagatavošanas darbība; vai
- b) kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas ir uzskaitīta šīs regulas IV pielikumā attiecīgajiem produktiem un trešai valstij, kas ir produktu izcelsmes valsts vai valsts, kurā ir veikta pēdējā sagatavošanas darbība.

4. Kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas izdod inspekcijas sertifikātu, ir tiesīga izdot inspekcijas sertifikātu un parakstīt deklarāciju sertifikāta 18. ailē tikai pēc tam, kad ir veikusi dokumentāru pārbaudi, pamatojoties uz visiem attiecīgajiem pārbaudes dokumentiem, tostarp jo īpaši attiecīgā produkta ražošanas plānu, transporta dokumentiem un tirdzniecības dokumentiem, un – pēc vajadzības saskaņā ar tās riska novērtējumu – sūtījuma fizisku pārbaudi.

Tomēr pārstrādātu produktu gadījumā, ja kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas izdod inspekcijas sertifikātu, ir III pielikumā uzskaitītā kontroles iestāde vai kontroles organizācija, tā izdod inspekcijas sertifikātu un paraksta deklarāciju sertifikāta 18. ailē tikai pēc tam, kad ir pārbaudījusi, vai šā pielikuma uzskaitījumā iekļautas attiecīgās trešās valsts atzīta kontroles iestāde vai kontroles organizācija ir kontrolējusi un sertificējusi visas produkta bioloģiskās sastāvdaļas, vai – ja par izdošanu atbildīgā kontroles iestāde vai kontroles organizācija ir kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas ir uzskaitīta IV pielikumā, – tā izdod inspekcijas sertifikātu un paraksta deklarāciju sertifikāta 18. ailē tikai pēc tam, kad ir pārbaudījusi, vai visas bioloģiskās sastāvdaļas attiecīgajos produktos ir kontrolējusi un sertificējusi kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas ir iekļauta III vai IV pielikuma uzskaitījumā, vai arī tās ir ražotas un sertificētas Savienībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 834/2007.

Ja uzņēmējs, kas veicis pēdējo darbību produkta sagatavošanā, nav produkta ražotājs vai pārstrādātājs, kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas izdod inspekcijas sertifikātu un ir iekļauta IV pielikuma uzskaitījumā, izdod inspekcijas sertifikātu un paraksta deklarāciju sertifikāta 18. ailē tikai pēc tam, kad ir veikusi dokumentāru pārbaudi, pamatojoties uz visiem attiecīgajiem pārbaudes dokumentiem, tostarp transporta dokumentiem un tirdzniecības dokumentiem, ir pārbaudījusi, vai attiecīgā produkta ražošanu vai pārstrādi ir kontrolējusi un sertificējusi kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 3. punktu atzīta attiecīgajiem produktiem un attiecīgajai valstij, un – pēc vajadzības saskaņā ar tās riska novērtējumu – ir veikusi sūtījuma fizisku pārbaudi.

Pēc Komisijas vai dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas ir izdevusi inspekcijas sertifikātu saskaņā ar otro un trešo daļu, nekavējoties dara pieejamu visu uzņēmēju sarakstu bioloģiskās ražošanas aprītē un visu to kontroles iestāžu un kontroles organizāciju sarakstu, kuru kontrolē šie uzņēmēji ir veikuši savas darbības.

5. Inspekcijas sertifikātu sastāda vienā oriģināleksemplārā.

Pirmais saņēmējs vai attiecīgā gadījumā importētājs drīkst sagatavot inspekcijas sertifikāta kopiju nolūkā informēt kontroles iestādes un kontroles organizācijas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 83. pantu. Uz jebkuras tādas kopijas ir uzdrukāta vai ar zīmogu uzspiesta norāde "KOPIJA".

6. Pārbaudot sūtījumu, attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde vizē inspekcijas sertifikāta oriģināleksemplāru tā 20. ailē un izsniedz to atpakaļ personai, kas sertifikātu iesniegusi.

7. Pirmais saņēmējs, saņemot sūtījumu, aizpilda inspekcijas sertifikāta 21. aili, lai apliecinātu, ka sūtījuma saņemšana ir veikta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 34. pantu.

Tad pirmais saņēmējs nosūta sertifikāta oriģināleksemplāru tā 11. ailē minētajam importētājam Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētajos nolūkos.

- (*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).
- (**) Komisijas 2002. gada 30. decembra Lēmums 2003/24/EK par integrētas datorizētas veterinārās sistēmas izveidi (OV L 8, 14.1.2003., 44. lpp.).
- (***) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija Regula (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).
- (****) Komisijas 2004. gada 7. jūlija Lēmums 2004/563/EK, Euratom par grozījumiem tās reglamentā (OV L 251, 27.7.2004., 9. lpp.).”;

7) regulā iekļauj šādu 13.a līdz 13.d pantu:

“13.a pants

Force majeure vai ārkārtas apstākļi

1. Ja elektroniskā sistēma nedarbojas *force majeure* vai ārkārtas apstākļu dēļ un jo īpaši tad, ja sistēmas darbība ir traucēta vai nav stabila savienojuma, inspekcijas sertifikāti un to izraksti var tikt izdoti un vizēti atbilstīgi 13. panta 3. līdz 7. punktam, neizmantojot TRACES sistēmu, saskaņā ar šā panta 2., 3. un 4. punktu un pamatojoties uz paraugiem un piezīmēm, kas ietvertas V vai VI pielikumā. Kompetentās iestādes, kontroles iestādes, kontroles organizācijas un uzņēmēji nekavējoties informē Komisiju un ievada TRACES sistēmā visu nepieciešamo informāciju desmit kalendāro dienu laikā no sistēmas darbības atjaunošanas.

2. Ja inspekcijas sertifikāts ir izdots, neizmantojot TRACES, to sagatavo vienā no Savienības oficiālajām valodām un, izņemot zīmogus un parakstus, pilnībā aizpilda, izmantojot lielos burtus vai pilnībā mašīnrakstā.

Inspekcijas sertifikāts ir muietošanas dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no oficiālajām valodām. Vajadzības gadījumā attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes var pieprasīt inspekcijas sertifikāta tulkojumu valsts oficiālajā valodā vai vienā no oficiālajām valodām.

Neapliecināti grozījumi vai dzēsumi padara sertifikātu nederīgu.

3. Kontroles iestāde vai kontroles organizācija, kas izdod inspekcijas sertifikātu, piešķir katram izdotajam sertifikātam kārtas numuru un kārtu reģistru, kurā hronoloģiskā kārtībā ieraksta izdotos sertifikātus, kā arī vēlāk nodrošina atbilstību kārtas numuram, ko piešķīrusi TRACES sistēma.

4. Ja inspekcijas sertifikāts ir izdots un vizēts, neizmantojot TRACES sistēmu, nepiemēro 15. panta 1. punkta otro un trešo daļu, kā arī 15. panta 5. punktu.

13.b pants

Importētājs

Importētājs norāda inspekcijas sertifikāta numuru muitas deklarācijā par laišanu brīvā apgrozībā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 158. panta 1. punktā.

13.c pants

Piekļuves tiesības

Komisija ir atbildīga par to, lai piešķirtu un atjauninātu TRACES sistēmas piekļuves tiesības kompetentajām iestādēm, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta n) punktā, tādu trešo valstu kompetentajām iestādēm, kas atzītas saskaņā ar tās pašas regulas 33. panta 2. punktu, un kontroles iestādēm un kontroles organizācijām, kas uzskaitītas šīs regulas III un IV pielikumā. Pirms TRACES sistēmas piekļuves tiesību piešķiršanas Komisija pārbauda attiecīgo kompetento iestāžu, kontroles iestāžu un kontroles organizāciju identitāti.

Kompetentās iestādes, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta n) punktā, ir atbildīgas par to, lai piešķirtu un atjauninātu TRACES sistēmas piekļuves tiesības uzņēmējiem, kontroles iestādēm un kontroles organizācijām Savienībā. Pirms TRACES sistēmas piekļuves tiesību piešķiršanas kompetentās iestādes pārbauda attiecīgo uzņēmēju, kontroles iestāžu un kontroles organizāciju identitāti. Dalībvalstis ieceļ vienu iestādi, kas atbild par sadarbības un saziņas koordinēšanu ar Komisiju šajā jomā.

Kompetentās iestādes paziņo Komisijai par piešķirtajām piekļuves tiesībām. Komisija aktivizē šīs piekļuves tiesības TRACES sistēmā.

13.d pants

Informācijas integritāte un salasāmība

TRACES sistēma aizsargā tās informācijas integritāti, kas ir reģistrēta sistēmā saskaņā ar šo regulu.

Jo īpaši šī sistēma garantē turpmāko:

- a) tā nodrošina katra atsevišķa lietotāja skaidru identifikāciju, un tajā ir iestrādāti efektīvi pasākumi piekļuves tiesību kontrolei, lai nodrošinātu aizsardzību pret nelegālu, ļaunprātīgu vai neatļautu piekļuvi, informācijas, datņu un metadatu dzēšanu, pārveidošanu vai pārvietošanu;
 - b) tā ir aprīkota ar fiziskās aizsardzības sistēmām pret traucējumiem un ar vidi saistītiem negadījumiem, kā arī programmatūras aizsardzību pret kiberuzbrukumiem;
 - c) tā glabā uzkrātos datus vidē, kas ir droša gan fiziskā, gan programmatūras ziņā;
 - d) tā ar dažādiem līdzekļiem izslēdz iespēju izdarīt neatļautas izmaiņas, un tajā ietilpst informācijas integritātes pārbaudes mehānismi, kas ļauj kontrolēt, vai informācijā laika gaitā nav izdarītas izmaiņas;
 - e) par katru būtisku procedūras posmu tā izdara atmiņā auditācijas pierakstu;
 - f) tā dara iespējamu drošas formāta pārvēršanas un migrācijas procedūras, lai garantētu, ka informācija ir salasāma un pieejama visā noteiktajā uzglabāšanas laikposmā;
 - g) tā ir apgādāta ar pietiekami sīku un atjauninātu funkcionālo un tehnisko dokumentāciju, kas attiecas uz sistēmas darbību un parametriem un kas ir jebkurā brīdī pieejama organizācijas vienībām, kuras atbild par funkcionālajām un/vai tehniskajām specifikācijām.”;
- 8) regulas 14. pantu groza šādi:
- a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Ja sūtījumu no trešās valsts nodod uzglabāšanai muitas noliktavā vai ieviešanai pārstrādei, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 952/2013, un attiecinā uz to vienu vai vairākas sagatavošanas darbības, kā minēts otrajā daļā, attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde veic sūtījuma pārbaudi, kā minēts šīs regulas 13. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, pirms ir veikta pirmā sagatavošanas darbība. Atsauces numurs muitas deklarācijai, ar ko preces ir tikušas deklarētas ar nolūku piemērot uzglabāšanas muitas noliktavā vai ieviešanas pārstrādei procedūru, ir jānorāda inspekcijas sertifikāta 19. ailē.

Par sagatavošanu ir uzskatāmas vienīgi šādu veidu darbības:

- a) iesaiņošana vai pārsaiņošana; vai
- b) marķēšana saistībā ar norādi par bioloģiskās ražošanas metodi.

Pēc šīm sagatavošanas darbībām un pirms laišanas brīvā apgrozībā sūtījumam ir jāpiemēro pasākumi, kas minēti šīs regulas 13. panta 1. punktā.

Pēc minētās procedūras inspekcijas sertifikāta oriģinālu vajadzības gadījumā atdod sūtījuma importētājam, kas minēts sertifikāta 11. ailē, lai izpildītu Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētos noteikumus.”;

b) panta 2. punktu groza šādi:

i) punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Par katru no partijām, kas rodas sadalīšanas rezultātā, inspekcijas sertifikāta 11. ailē norādītais importētājs attiecīgajai dalībvalsts kompetentajai iestādei TRACES sistēmā iesniedz inspekcijas sertifikāta izrakstu saskaņā ar paraugu un piezīmēm VI pielikumā. Pēc partijas pārbaudīšanas attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde vizē inspekcijas sertifikāta izrakstu 13. ailē ar nolūku laist partiju brīvā apgrozībā. Partijas pārbaudi un inspekcijas sertifikāta izraksta vizēšanu veic attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde tajā dalībvalstī, kur partija tiek laista brīvā apgrozībā Savienībā.”;

ii) punkta ceturto daļu svīturo;

9) regulas 15. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktam pievieno šādu otro un trešo daļu:

“Ja, veicot sūtījuma pārbaudi, attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde konstatē nelikumību vai pārkāpumu, kā rezultātā tiek atteikta sertifikāta vizēšana un produktu laišana brīvā apgrozībā, šī iestāde nekavējoties paziņo par konstatēto nelikumību vai pārkāpumu Komisijai un citām dalībvalstīm, izmantojot TRACES sistēmu.

Dalībvalstis nodrošina efektīvu un iedarbīgu koordināciju starp kompetentajām iestādēm, kas veic oficiālo kontroli, lai bez kavēšanās apmainītos ar informāciju par konstatētiem Regulas (EK) Nr. 834/2007 1. panta 2. punktā minētu produktu sūtījumiem ar norādēm uz bioloģiskās ražošanas metodi, taču kas nav deklarēti tā, lai tos varētu importēt saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 834/2007. Attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde nekavējoties paziņo par šiem konstatējumiem Komisijai un citām dalībvalstīm, izmantojot TRACES sistēmu.”;

b) pievieno šādu 5. punktu:

“5. Importētājs, pirmais saņēmējs vai to kontroles iestāde vai kontroles organizācija nosūta informāciju par nelikumībām un pārkāpumiem attiecībā uz importētiem produktiem attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm, izmantojot Regulas (EK) Nr. 889/2008 94. panta 1. punktā minēto datorsistēmu TRACES.”;

10) regulas 17. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Datorsistēmai, kas paredzēta 1. punktā, pēc vajadzības ir jāspēj apkopot šajā regulā minētos pieprasījumus, dokumentus un informāciju.”;

11) regulas 18. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Atzīto valstu pirmajā sarakstā ir Argentīna, Austrālija, Indija, Izraēla (*), Jaunzēlande, Kostarika un Šveice. Tajā nav kodu numuru, kas minēti šīs regulas 7. panta 2. punkta f) apakšpunktā. Minētos kodu numurus pievieno līdz 2010. gada 1. jūlijam, atjauninot sarakstu saskaņā ar 17. panta 2. punktu.

(* Turpmāk jāsaprot kā Izraēlas Valsts, kurā nav ietvertas Izraēlas pārvaldē kopš 1967. gada jūnija esošās teritorijas, proti, Golānas augstienes, Gazas josla, Austrumjeruzaleme un pārējais Rietumkrasts.”;

12) regulas 19. pantu svīturo;

13) regulai pievieno šādu 19.a pantu:

“19.a pants

Pārejas noteikumi par tādu inspekcijas sertifikātu izmantošanu, kas nav izdoti TRACES sistēmā

Līdz 2017. gada 19. oktobrim 13. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie inspekcijas sertifikāti un to 14. panta 2. punktā minētie izraksti var tikt izdoti un vizēti saskaņā ar 13. panta 3. līdz 7. punktu, neizmantojot TRACES sistēmu un ievērojot 13.a panta 1., 2. un 3. punktu, kā arī pamatojoties uz paraugiem un piezīmēm V vai VI pielikumā.”;

- 14) regulas III pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas I pielikumu;
- 15) regulas IV pielikumā produktu kategoriju sarakstā "C – Akvakultūras produkti un jūras aļģes" aizstāj ar "C – Nepārstrādāti akvakultūras produkti un jūras aļģes";
- 16) regulas V pielikumu aizstāj ar tekstu šīs regulas II pielikumā;
- 17) regulas VI pielikumu aizstāj ar tekstu šīs regulas III pielikumā.

2. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 889/2008

Regulu (EK) Nr. 889/2008 groza šādi:

- 1) regulas 2. pantam pievieno šādu punktu t) un u):

- t) "saglabāšana" ir jebkāda darbība, kura nav audzēšana un ievākšana un kuru veic ar produktiem, bet kura nav uzskatāma par pārstrādi, kā noteikts u) punktā, arī visas darbības, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 852/2004 (*) 2. panta 1. punkta n) apakšpunktā, neietverot produkta iesaiņošanu vai marķēšanu;
- u) "pārstrāde" ir jebkura darbība, kas minēta Regulas (EK) Nr. 852/2004 2. panta 1. punkta m) apakšpunktā, tostarp tādu vielu lietošana, kuras minētas Regulas (EK) Nr. 834/2007 19. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Iesaiņošanas vai marķēšanas darbības nav uzskatāmas par pārstrādi.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.).";

- 2) II sadaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"II SADAĻA

BIOĻĪŠKO PRODUKTU RAŽOŠANAS, SAGLABĀŠANAS, PĀRSTRĀDES, IESAIŅOŠANAS, PARVADĀŠANAS UN UZGLABĀŠANAS NOTEIKUMI";

- 3) II sadaļas 3. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"III NODAĻA

Saglabāti un pārstrādāti produkti";

- 4) regulas 26. pantu aizstāj ar šādu:

"26. pants

Noteikumi attiecībā uz produktu saglabāšanu un pārstrādātas pārtikas un barības ražošanu

1. Uzņēmēji, kuri saglabā produktus vai ražo pārstrādātu barību vai pārtiku, izveido un atjaunina atbilstīgas procedūras, pamatojoties uz kritisko pārstrādes posmu sistemātisku identificēšanu.

Šo procedūru piemērošana vienmēr garantē, ka saglabātie vai pārstrādātie produkti atbilst bioloģiskās ražošanas noteikumiem.

2. Uzņēmēji darbojas saskaņā ar šā panta 1. punktā minētajām procedūrām un īsteno tās. Uzņēmēji jo īpaši:

- a) veic piesardzības pasākumus, lai novērstu piesārņojumu ar neatļautām vielām vai līdzekļiem;

- b) īsteno piemērotus tīrīšanas pasākumus, pārbauda to efektivitāti un reģistrē šos pasākumus;
- c) nodrošina, ka tirgū ar norādi par bioloģiskās ražošanas metodi netiek piedāvāti produkti, kas nav bioloģiski ražoti.
3. Ja produktus, kas nav bioloģiski ražoti, sagatavo un uzglabā attiecīgajā sagatavošanas vienībā, uzņēmējs:
- a) darbības veic nepārtraukti, līdz ir pabeigts pilns posms, un tās veic laikā vai telpā nošķirti no līdzīgām darbībām, ko veic ar nebioloģiski ražotiem produktiem;
- b) pirms un pēc šīm darbībām bioloģiskos produktus uzglabā laikā vai telpā nošķirti no nebioloģiski ražotiem produktiem;
- c) paziņo kontroles iestādei vai kontroles organizācijai par a) un b) punktā minētajām darbībām un kārtu pieejamu visu darbību un apstrādāto daudzumu atjauninātu reģistru;
- d) veic visus pasākumus, lai nodrošinātu partiju identificēšanu un nepieļautu sajaukšanos vai apmaiņu ar nebioloģiski ražotiem produktiem;
- e) darbības ar bioloģiskajiem produktiem veic tikai pēc atbilstīgas ražošanas iekārtu tīrīšanas.
4. Attiecībā uz piedevām, pārstrādes palīgvielām un citām vielām un sastāvdaļām, kuras izmanto barības un pārtikas pārstrādei vai jebkādai pārstrādes darbībai, piemēram, kūpināšanai, ievēro labu ražošanas praksi.”;
- 5) regulas 84. pantam pievieno šādu trešo daļu:
- “Importētājs iesniedz šā panta pirmajā un otrajā daļā minēto informāciju, izmantojot elektronisko Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēmu (TRACES), kuras izveide paredzēta Komisijas Lēmumā 2003/24/EK (*).
- (*) Komisijas 2002. gada 30. decembra Lēmums 2003/24/EK par integrētas datorizētas veterinārās sistēmas izveidi (OV L 8, 14.1.2003., 44. lpp.).”;
- 6) regulas 94. panta 1. punktu groza šādi:
- a) punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:
- “a) līdz 2017. gada 30. jūnijam – informācija, kas minēta Regulas (EK) Nr. 834/2007 35. panta a) apakšpunktā, tostarp e-pasta adrese un interneta adrese, un pēc tam informācija par jebkādām šo datu izmaiņām;
- b) līdz 2017. gada 30. jūnijam – informācija, kas minēta Regulas (EK) Nr. 834/2007 35. panta b) apakšpunktā, tostarp adrese, e-pasta adrese un interneta adrese, un pēc tam informācija par jebkādām šo datu izmaiņām;”;
- b) pievieno šādu e) apakšpunktu:
- “e) līdz 2017. gada 30. jūnijam – attiecīgo dalībvalsts kompetento iestāžu, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1235/2008 2. panta 6) punktā, nosaukumi, adreses, e-pasta adreses un interneta adreses un pēc tam informācija par jebkādām šo datu izmaiņām.”

3. pants

Šī regula stājas spēkā septītajā dienā pēc publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2017. gada 19. aprīļa. Tomēr 1. panta 2) punktu piemēro no šīs regulas spēkā stāšanās dienas un 1. panta 15) punktu piemēro no 2017. gada 7. maija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 14. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

I PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 1235/2008 III pielikumu groza šādi:

- 1) pēc pielikuma virsraksta “**TREŠO VALSTU SARAKSTS UN ATTIECĪGĀS SPECIFIKĀCIJAS, KĀ MINĒTS 7. PANTĀ**” iekļauj šādu piezīmi:

“Piezīme. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 17. panta 1. punkta f) apakšpunktu dzīvniekus un dzīvnieku izcelsmes produktus, kas ražoti pārejas periodā, netirgo Savienībā ar tās pašas regulas 23. un 24. pantā minētajām norādēm produktu marķēšanai un reklāmai. Tāpēc šādi produkti ir arī izslēgti no atzīšanas attiecībā uz produktu B un D kategoriju visām šajā pielikumā uzskaitītajām trešajām valstīm.”;

- 2) ierakstos, kas attiecas uz Argentīnu, Austrāliju, Indiju, Izraēlu, Jaunzēlandi, Japānu, Kostariku, Šveici un Tunisiju, svītro zemsvītras piezīmi “(!) Jūras aļģes nav iekļautas.”;
- 3) ierakstu par Argentīnu groza šādi:

a) 1. punktā svītro ierobežojumus attiecībā uz produktu B un D kategoriju;

b) 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A, B un F kategorijas produkti, kas audzēti Argentīnā, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Argentīnā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Argentīnā.”;

- 4) ierakstā par Austrāliju 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A un F kategorijas produkti, kas audzēti Austrālijā, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Austrālijā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Austrālijā.”;

- 5) ierakstu par Kostariku groza šādi:

a) ierobežojumu “Tikai pārstrādāti augkopības produkti” aizstāj ar “Tikai pārstrādāti augu produkti”;

b) 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A un F kategorijas produkti, kas audzēti Kostarikā, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Kostarikā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Kostarikā.”;

- 6) ierakstā par Izraēlu 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A un F kategorijas produkti, kas audzēti Izraēlā, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Izraēlā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Izraēlā vai importētas Izraēlā:

— vai nu no Savienības,

— vai no trešās valsts tādā režīmā, kas atzīts par līdzvērtīgu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 2. punktu.”;

- 7) ierakstā par Japānu 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A un F kategorijas produkti, kas audzēti Japānā, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Japānā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Japānā vai importētas Japānā:

— vai nu no Savienības,

— vai no trešās valsts, attiecībā uz kuru Japāna ir atzinusi, ka produkti ir ražoti un kontrolēti šajā trešajā valstī atbilstīgi noteikumiem, kuri ir līdzvērtīgi noteikumiem, kas izklāstīti Japānas tiesību aktos.”;

8) ierakstu par Šveici groza šādi:

a) 1. punktā svītros ierobežojumu attiecībā uz produktu B kategoriju;

b) 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A un F kategorijas produkti, kas audzēti Šveicē, un D un E kategorijas produkti, kas pārstrādāti Šveicē ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Šveicē vai importētas Šveicē:

— vai nu no Savienības,

— vai no trešās valsts, attiecībā uz kuru Šveice ir atzinusi, ka produkti ir ražoti un kontrolēti šajā trešajā valstī atbilstīgi noteikumiem, kuri ir līdzvērtīgi noteikumiem, kas izklāstīti Šveices tiesību aktos.”;

9) ierakstā par Tunisiju 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A un F kategorijas produkti, kas audzēti Tunisijā, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Tunisijā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Tunisijā.”;

10) ierakstā par Amerikas Savienotajām Valstīm 1. punktā svītros ierobežojumus attiecībā uz produktu A un D kategoriju;

11) ierakstu par Jaunzēlandi groza šādi:

a) 1. punktā svītros ierobežojumus attiecībā uz produktu B un D kategoriju;

b) 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** A, B un F kategorijas produkti, kas audzēti Jaunzēlandē, un D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Jaunzēlandē ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Jaunzēlandē vai importētas Jaunzēlandē:

— vai nu no Savienības,

— vai no trešās valsts tādā režīmā, kas atzīts par līdzvērtīgu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 834/2007 33. panta 2. punktu,

— vai no tādas trešās valsts, kuras ražošanas un inspekcijas noteikumi ir atzīti par līdzvērtīgiem MAF Oficiālajai bioloģiskā nodrošinājuma pārtikas programmai, pamatojoties uz nodrošinājumiem un informāciju, ko iesniedz šās valsts kompetentā iestāde saskaņā ar MAF paredzētajiem noteikumiem, un ar noteikumu, ka importē tikai bioloģiski ražotās sastāvdaļas, kas paredzētas pievienošanai pārtikā maksimāli līdz 5 % D kategorijas lauksaimnieciskās izcelsmes produktos, ko pārstrādā Jaunzēlandē.”;

12) ierakstā par Korejas Republiku 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. **Izcelsme:** D kategorijas produkti, kas pārstrādāti Korejas Republikā ar bioloģiski audzētām sastāvdaļām, kuras ir audzētas Korejas Republikā vai importētas Korejas Republikā:

— vai nu no Savienības,

— vai no trešās valsts, attiecībā uz kuru Korejas Republika ir atzinusi, ka produkti šajā trešajā valstī ir ražoti un kontrolēti atbilstīgi noteikumiem, kas ir līdzvērtīgi Korejas Republikas tiesību aktu noteikumiem.”

—

II PIELIKUMS

"V PIELIKUMS

**INSPEKCIJAS SERTIFIKĀTS
BIOĻĢISKĀS RAŽOŠANAS PRODUKTU IMPORTAM EIROPAS SAVIENĪBĀ**

1. Kontroles organizācija vai iestāde, kas izdod sertifikātu (nosaukums, adrese un kods)	2. Padomes Regula (EK) Nr. 834/2007: — tās 33. panta 2. punkts ☐ vai — tās 33. panta 3. punkts ☐										
3. Inspekcijas sertifikāta kārtas numurs	4. Eksportētājs (vārds, uzvārds/nosaukums un adrese)										
5. Produkta ražotājs vai pārstrādātājs (vārds, uzvārds/nosaukums un adrese)	6. Kontroles organizācija vai kontroles iestāde (nosaukums, adrese un kods)										
7. Izcelsmes valsts	8. Eksportētājvalsts										
9. Muitošanas valsts/ievešanas vieta	10. Galamērķa valsts										
11. Importētājs (vārds, uzvārds/nosaukums, adrese un EOR/ numurs)	12. Pirmais saņēmējs Savienībā (vārds, uzvārds/nosaukums un adrese)										
<p>13. Produktu apraksts</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="180 1451 469 1509">KN kods</th> <th data-bbox="469 1451 687 1509">Tirdzniecības nosaukums</th> <th data-bbox="687 1451 948 1509">Iepakojumu skaits</th> <th data-bbox="948 1451 1214 1509">Partijas numurs</th> <th data-bbox="1214 1451 1410 1509">Neto svars</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>		KN kods	Tirdzniecības nosaukums	Iepakojumu skaits	Partijas numurs	Neto svars					
KN kods	Tirdzniecības nosaukums	Iepakojumu skaits	Partijas numurs	Neto svars							
14. Konteinera numurs	15. Plombas numurs	16. Kopējais bruto svars									
<p>17. Transportēšanas līdzekļa veids līdz ievešanas vietai Savienībā</p> <p>Transportēšanas veids</p> <p>Identifikācija</p> <p>Starptautiskā pārvadājuma dokuments</p>											

18. Tās sertifikāta izdevējas kontroles iestādes vai kontroles organizācijas apstiprinājums, kura minēta 1. ailē.

Ar šo apliecinā, ka šis sertifikāts ir izdots, pamatojoties uz pārbaudēm, kas ir vajadzīgas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1235/2008 13. panta 4. punktu, un ka iepriekš norādītie produkti ir iegūti saskaņā ar bioloģiskās ražošanas metodes ražošanas un kontroles noteikumiem, kurus uzskata par līdzvērtīgiem Regulai (EK) Nr. 834/2007.

Datums

Pilnvarotās personas vārds, uzvārds un paraksts

Izdevējas iestādes vai organizācijas zīmogs

19. Uzglabāšana muitas noliktavā

ievešana pārstrādei

Uzņēmēja vārds, uzvārds/nosaukums un adrese:

Kontroles organizācija vai kontroles iestāde (nosaukums, adrese un kods)

Muitas deklarācijas atsauces numurs uzglabāšanai muitas noliktavā vai ievešanai pārstrādei:

20. Sūtījuma pārbaude un vizēšana, ko veic attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde.

Iestāde un dalībvalsts:

Datums:

Pilnvarotās personas vārds, uzvārds un paraksts

Zīmogs

21. Pirmā saņēmēja apstiprinājums.

Ar šo apliecinā, ka produktu saņemšana ir notikusi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 34. pantu.

Uzņēmuma nosaukums:

Datums:

Pilnvarotās personas vārds, uzvārds un paraksts

Piezīmes

1. aile: nosaukums, adrese un kods kontroles organizācijai vai iestādei, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1235/2008 13. panta 3. punktā, attiecīgajā trešajā valstī. Šī organizācija aizpilda arī 4. līdž 18. aili.
2. aile: šajā ailē ir norādīti Regulas (EK) Nr. 834/2007 noteikumi, kas attiecas uz šā sertifikāta izdošanu un izmantošanu; norāda attiecīgo noteikumu.
3. aile: sertifikāta kārtas numurs, ko automātiski piešķir elektroniskā Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēma (TRACES), kura minēta Regulas (EK) Nr. 1235/2008 13. panta 2. punktā, izņemot gadījumus, kad piemēro 13.a panta 3. punktu.
4. aile: vārds, uzvārds/nosaukums un adrese uzņēmējam, kas eksportē produktus no 8. ailē norādītās valsts. Eksportētājs ir uzņēmējs, kurš veic pēdējo sagatavošanas darbību, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta i) punktā, ar produktiem, kas norādīti 13. ailē, un ievieto šos produktus atbilstīgā noslēgtā iesaiņojumā vai tvertnēs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 34. pantu.
5. aile: uzņēmējs(-i), kas ražojis(-uši) vai pārstrādājis(-uši) produktus 7. ailē norādītajā trešajā valstī.
6. aile: kontroles organizācija(-as) vai iestāde(-es), kas 7. ailē norādītajā valstī uzrauga produktu ražošanas vai pārstrādes atbilstību bioloģiskās ražošanas noteikumiem.
7. aile: izcelsmes valsts ir valsts(-is), kur produkts ir ražots/audzēts vai pārstrādāts.
8. aile: eksportētājvalsts ir valsts, kur ar produktu ir veikta pēdējā sagatavošanas darbība, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 834/2007 2. panta i) punktā, un tas ir ievietots atbilstīgā noslēgtā iesaiņojumā vai tvertnēs.
9. aile: muižošanas valsts ir valsts, kur sūtījums tiek laists brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā. Ievešanas vieta ir vieta, kur sūtījums tiek laists brīvā apgrozībā un kas ir norādīta, izmantojot Tirdzniecības un transporta vietu ANO kodu (UN/LOCODE, pieci alfabēta burti).
10. aile: galamērķa valsts ir pirmā saņēmēja valsts Eiropas Savienībā.
11. aile: importētāja vārds, uzvārds/nosaukums, adrese un komersanta reģistrācijas un identifikācijas numurs (EORI), kā noteikts Regulas (ES) Nr. 952/2013 9. pantā. Importētājs ir fiziska vai juridiska persona Eiropas Savienībā, kas noformē sūtījumu laišanaī brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā vai nu pati, vai ar pārstāvja palīdzību.
12. aile: sūtījuma pirmā saņēmēja Eiropas Savienībā vārds, uzvārds/nosaukums un adrese. Pirmais saņēmējs ir fiziska vai juridiska persona, kam sūtījumu piegādā un kur to pārkraus turpmākai sagatavošanai un/vai tirdzniecībai. Pirmais saņēmējs aizpilda arī 24. aili.
13. aile: produktu apraksts, kas ietver attiecīgo produktu kombinētās nomenklatūras kodus (ja iespējams, 8 ciparu līmenī), tirdzniecības nosaukumu, iepakojumu skaitu (kastu, kartona kārbu, maisu, spaiņu u. c. skaitu), partijas numuru un neto svaru.
14. aile: aizpildīšana nav obligāta.
15. aile: aizpildīšana nav obligāta.
16. aile: kopējais bruto svars, kas izteikts atbilstošās vienībās (tīrsvara kilogramos, litros u. c.).
17. aile: transportlīdzekļa veids, ar ko produkti ir nogādāti ievēšanas vietā.
Transportēšanas veids: lidmašīna, kuģis, dzelzceļa transportlīdzeklis, autotransporta līdzeklis, cits.
Transportlīdzekļa veida identifikācija: lidmašīnai – lidojuma numurs, kuģiem – kuģa nosaukums(-i), dzelzceļa transportlīdzeklī – vilciena identifikācijas numurs un vagona numurs, autotransporta līdzeklī – reģistrācijas numurs un vajadzības gadījumā piekabes numurs.
Ja transportēšanai ir izmantots prāmis, norāda kuģi un autotransporta līdzekli, ierakstot autotransporta līdzekļa reģistrācijas numuru un informāciju par prāmja reisu.
18. aile: sertifikāta izdevējas kontroles iestādes vai kontroles organizācijas apstiprinājums. Parakstam un zīmogam ir jābūt tādā krāsā, kas atšķiras no drukājuma krāsas.
19. aile: aizpilda attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde vai importētājs.
20. aile: aizpilda attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā pirms sagatavošanas vai sadalīšanas darbības, ja ir spēkā Regulas (EK) Nr. 1235/2008 14. pantā minētie apstākļi, kā arī pārbaudot sūtījumu saskaņā ar 13. panta 1. punktu.
21. aile: aizpilda pirmais saņēmējs, saņemot produktus, pēc tam kad ir veikis pārbaudes, kuras paredzētas Regulas (EK) Nr. 889/2008 34. pantā.”

III PIELIKUMS

"VI PIELIKUMS

IZRAKSTS Nr. ... NO INSPEKCIJAS SERTIFIKĀTA BIOĻĪSKĀS RAŽOŠANAS PRODUKTU IMPORTAM EIROPAS SAVIENĪBĀ

1. Kontroles organizācija vai iestāde, kas izdevusi attiecīgo inspekcijas sertifikātu (nosaukums, adrese un kods)	2. Padomes Regula (EK) Nr. 834/2007: — tās 33. panta 2. punkts ☐ vai — tās 33. panta 3. punkts ☐
3. Inspekcijas sertifikāta kārtas numurs	4. Uzņēmējs, kas sadalījis sākotnējo sūtījumu partijās (vārds, uzvārds/nosaukums un adrese)
5. Kontroles organizācija vai kontroles iestāde (nosaukums, adrese un kods)	6. Importētājs (vārds, uzvārds/nosaukums, adrese un EOR/ numurs)
7. Izcelsmes valsts	8. Eksportētājvalsts
9. Muitošanas valsts/ievešanas vieta	10. Galamērķa valsts
11. Sadalīšanas rezultātā iegūtās partijas saņēmējs (vārds, uzvārds/nosaukums un adrese)	
12. Produktu apraksts KN kodi Iepakojumu skaits Partijas neto svars un sākotnējā sūtījuma neto svars	
13. Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, kas vizē sertifikāta izrakstu, apstiprinājums. Šis izraksts atbilst iepriekš aprakstītajai partijai, kas iegūta, sadalot sūtījumu, uz kuru attiecas inspekcijas sertifikāta oriģināls ar kārtas numuru, kas norādīts 3. ailē. Iestāde un dalībvalsts: Datums: Pilnvarotās personas vārds, uzvārds un paraksts Zīmogs	

14. Partijas saņēmēja apstiprinājums

Ar šo apliecina, ka partijas saņemšana ir notikusi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 889/2008 33. pantu.

Uzņēmuma nosaukums

Datums:

Pilnvarotās personas vārds, uzvārds un paraksts

Piezīmes

Izraksts Nr.: izraksta numurs atbilst tās partijas numuram, kas iegūta, sadalot sākotnējo sūtījumu.

1. aile: attiecīgo inspekcijas sertifikātu izdevušās kontroles organizācijas vai iestādes nosaukums, adrese un kods trešajā valstī.
2. aile: šajā ailē ir norādīti Regulas (EK) Nr. 834/2007 noteikumi, kas attiecas uz šā izraksta izdošanu un izmantošanu; norādiet attiecīgo noteikumu, saskaņā ar kuru tika importēts attiecīgais sūtījums, skatīt attiecīgā inspekcijas sertifikāta 2. ailī.
3. aile: attiecīgā sertifikāta kārtas numurs, ko automātiski piešķir elektroniskā Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēma (*TRACES*), kas minēta Regulas (EK) Nr. 1235/2008 13. panta 2. punktā, izņemot gadījumus, kad piemēro 13.a panta 3. punktu.
4. aile: uzņēmējs, kas fiziski sadala partijās sākotnējo sūtījumu, vai uzņēmējs, kas ir atbildīgs par šo darbību.
5. aile: kontroles organizācija vai iestāde, kas atbild par tā uzņēmēja kontroli, kurš ir sadalījis sūtījumu.
- 6., 7. un 8. aile: skatīt atbilstošo informāciju attiecīgajā inspekcijas sertifikātā.
9. aile: muižošanas valsts ir valsts, kur sūtījums tiek laists brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā. Ieņemšanas vieta ir vieta, kur sūtījums tiek laists brīvā apgrozībā un kas ir norādīta, izmantojot Tirdzniecības un transporta vietu ANO kodu (*UN/LOCODE*, pieci alfabēta burti).
10. aile: galamērķa valsts ir pirmā saņēmēja valsts Eiropas Savienībā.
11. aile: partijas (kas iegūta sadalot) saņēmējs Eiropas Savienībā.
12. aile: produktu apraksts, kas ietver attiecīgo produktu kombinētās nomenklatūras kodus (ja iespējams, 8 ciparu līmenī), iepakojumu skaitu (kastu, kartona kārbu, maisu, spaiņu u. c. skaitu) un neto svaru, kas izteikts atbilstošās vienībās (tīrsvara kilogramos, litros u. c.), kā arī neto svaru, kas norādīts attiecīgā inspekcijas sertifikāta 13. ailē.
13. aile: aizpilda attiecīgā dalībvalsts kompetentā iestāde par katru partiju, kas iegūta sadalīšanas darbībā, kura minēta Regulas (EK) Nr. 1235/2008 14. panta 2. punktā.
14. aile: aizpilda, saņemot partiju, kad saņēmējs ir veicis pārbaudes, kuras paredzētas Regulas (EK) Nr. 889/2008 33. pantā.”

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1843**(2016. gada 18. oktobris)****par pārejas pasākumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 882/2004 piemērošanai attiecībā uz tādu oficiālu laboratoriju akreditāciju, kas veic oficiālus *Trichinella* noteikšanas testus****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 63. panta 1. punkta otro daļu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 882/2004 paredzēts, ka tiek ievērojami mainīti oficiālo kontroļu noteikumi un procedūras. To piemēro no 2006. gada 1. janvāra. Tomēr vairāku minēto noteikumu un procedūru piemērošana, tiem stājoties spēkā uzreiz minētajā datumā, atsevišķos gadījumos varēja radīt praktiskas grūtības.
- (2) Regulā (EK) Nr. 882/2004 noteikts, ka laboratorijām, kurās tiek analizēti oficiālo kontroļu laikā ņemtie paraugi, jābūt akreditētām saskaņā ar noteiktiem regulā minētiem Eiropas standartiem. Tomēr, lai nodrošinātu netraucētu pāreju uz jauno noteikumu un procedūru pilnīgu īstenošanu, Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 702/2013 ⁽²⁾ noteikti daži pārejas pasākumi, tostarp atkāpe no minētās laboratorijām izvirzītās prasības. Īstenošanas regulu (ES) Nr. 702/2013 piemēro līdz 2016. gada 31. decembrim.
- (3) Komisijas 2009. gada 28. jūlija ziņojuma ⁽³⁾ Eiropas Parlamentam un Padomei par gūto pieredzi, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa higiēnas Regulas (EK) Nr. 852/2004, (EK) Nr. 853/2004 un (EK) Nr. 854/2004, "mērķis ir iepazīstināt ar faktiem par visu ieinteresēto dalībnieku 2006., 2007. un 2008. gadā gūto pieredzi, tostarp sastaptajām grūtībām, īstenojot higiēnas tiesību aktu paketi" ("ziņojums").
- (4) Ziņojumā ir aprakstīta pieredze, kas gūta saistībā ar pārejas pasākumiem, tostarp tiem, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 882/2004. Ziņojumā norādīts, ka joprojām pastāv grūtības saistībā ar kautuvju iekšējo laboratoriju akreditāciju.
- (5) Komisija 2013. gada 6. maijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz oficiālajām kontrolēm un citām oficiālām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību, augu reprodūktīvo materiālu un augu aizsardzības līdzekļiem ⁽⁴⁾. Minētais priekšlikums paredz atcelt Regulu (EK) Nr. 882/2004 un nosaka, ka attiecībā uz tādu oficiālu laboratoriju akreditāciju, kuru vienīgais darbības veids ir *Trichinella* konstatēšana gaļā, iespējama atkāpe.
- (6) Tādējādi, kamēr nav pieņemta minētā jaunā Eiropas Parlamenta un Padomes regula, šajā regulā vajadzētu paredzēt turpmākus pārejas pasākumus.
- (7) Tādēļ būtu jāparedz turpmāks pārejas periods, kurā turpinātu piemērot Īstenošanas regulā (ES) Nr. 702/2013 patlaban paredzētos pārejas pasākumus.

⁽¹⁾ OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2013. gada 22. jūlija Īstenošanas regula (ES) Nr. 702/2013, ar ko nosaka pārejas pasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 882/2004 piemērošanai attiecībā uz tādu oficiālu laboratoriju akreditāciju, kuras veic oficiālus *Trichinella* noteikšanas testus, un ar ko groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 1162/2009 (OV L 199, 24.7.2013., 3. lpp.).

⁽³⁾ COM(2009) 403 galīgā redakcija.

⁽⁴⁾ COM(2013) 265 final.

- (8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Šajā regulā ir noteikti pārejas pasākumi Regulas (EK) Nr. 882/2004 piemērošanai pārejas periodā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

2. pants

Atkāpjoties no Regulas (EK) Nr. 882/2004 12. panta 2. punkta, kompetentā iestāde drīkst izraudzīties laboratoriju, kas veic oficiālus *Trichinella* noteikšanas testus un atrodas kautuvē vai medījumu apstrādes uzņēmumā, ar nosacījumu, ka, lai gan laboratorija nav akreditēta saskaņā ar minētā punkta a) apakšpunktā noteikto Eiropas standartu, tā nodrošina kompetentajai iestādei pietiekošas garantijas, ka tās veikto paraugu analizēšanai, kas nepieciešama oficiālo kontroļu vajadzībām, tiek piemērotas kvalitātes kontroles shēmas.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

Tā uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 18. oktobrī

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*
Jean-Claude JUNCKER

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1844**(2016. gada 18. oktobris),****ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari ⁽²⁾, un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 18. oktobrī

Komisijas
un tās priekšsēdētājs vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ OVL 347, 20.12.2013., 671. lpp.⁽²⁾ OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)		
KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība
0702 00 00	MA	133,9
	ZZ	133,9
0707 00 05	TR	145,2
	ZZ	145,2
0709 93 10	TR	154,9
	ZZ	154,9
0805 50 10	AR	91,3
	CL	95,5
	TR	85,9
	UY	51,6
	ZA	73,6
	ZZ	79,6
	0806 10 10	BR
0808 10 80	EG	169,2
	TR	151,7
	ZZ	199,8
	AR	191,8
	AU	196,9
	BR	124,9
	CL	154,2
0808 30 90	NZ	137,0
	ZA	117,5
	ZZ	153,7
	CN	75,0
	TR	134,9
	ZZ	105,0

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas 2012. gada 27. novembra Regulā (ES) Nr. 1106/2012, ar ko attiecībā uz valstu un teritoriju nomenklatūras atjaunināšanu īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV L 328, 28.11.2012., 7. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izcelsme".

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1845**(2016. gada 18. oktobris),****ar ko nosaka piešķiruma koeficientu, kurš jāpiemēro attiecībā uz atbalsta pieteikumiem par piena ražošanas samazināšanu saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2016/1612**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2016. gada 8. septembra Deleģēto regulu (ES) 2016/1612, ar ko paredz atbalstu par piena ražošanas samazināšanu ⁽²⁾, un jo īpaši tās 4. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Deleģētā regula (ES) 2016/1612 paredz atbalstu piena ražotājiem, kas paši apņemas uz trīs mēnešu laikposmu samazināt govju piena piegādes. Šo atbalstu izmaksā, pamatojoties uz atbalsta pieteikumiem. Ja kopējais daudzums, uz kuru attiecas paziņotie pieņemamie un ticamie atbalsta pieteikumi, pārsniedz maksimālo apjomu, kas norādīts minētās regulas 1. panta 1. punktā, dalībvalstis piemēro piešķiruma koeficientu daudzumam, uz ko attiecas katrs atbalsta pieteikums.
- (2) Daudzumi, uz kuriem attiecas atbalsta pieteikumi, kas iesniegti par 2016. gada novembri un decembri un 2017. gada janvāri, pārsniedz kopējo maksimālo apjomu. Tāpēc ir jānosaka piešķiruma koeficients.
- (3) Lai nodrošinātu Deleģētās regulas (ES) 2016/1612 drīzu īstenošanu, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Piešķiruma koeficients, kas piemērojams daudzumiem, uz kuriem attiecas atbalsta pieteikumi par govju piena piegādes samazināšanu 2016. gada novembrī un decembrī un 2017. gada janvārī saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2016/1612, ir 0,12462762.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 18. oktobrī

Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ OVL 347, 20.12.2013., 671. lpp.⁽²⁾ OVL 242, 9.9.2016., 4. lpp.

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/1846

(2016. gada 4. jūlijs)

par pasākumu SA.41187 (2015/C) (iepriekš 2015/NN), ko Ungārija īstenojusi attiecībā uz veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem

(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4049)

(Autentisks ir tikai teksts ungāru valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾ un ņemot vērā to piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija 2015. gada martā uzzināja par jaunajām veselības iemaksām, ko Ungārija ieviesusi tabakas rūpniecības uzņēmumiem. Komisija 2015. gada 13. aprīlī nosūtīja vēstuli Ungārijai, pieprasot informāciju par šo pasākumu un arī informējot Ungārijas iestādes, ka tā apsvērs rīkojuma izdošanu par atbalsta pārtraukšanu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽²⁾ 11. panta 1. punktu.
- (2) Ungārija 2015. gada 12. maija vēstulē atbildēja uz šo informācijas pieprasījumu. Tomēr Ungārija nesniedza nekādas piezīmes par iespējamo Komisijas rīkojuma izdošanu par atbalsta pārtraukšanu.
- (3) Komisija 2015. gada 15. jūlijā informēja Ungāriju, ka tā ir nolēmusi sākt procedūru, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") 108. panta 2. punktā, attiecībā uz tabakas rūpniecības uzņēmumiem piemērotajām veselības iemaksām (turpmāk "Lēmums sākt procedūru"). Lēmumā sākt procedūru Komisija deva arī rīkojumu nekavējoties pārtraukt pasākumu.
- (4) Lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽³⁾. Ar šo lēmumu Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt tai savas piezīmes par minēto pasākumu.
- (5) Komisija saņēma piezīmes no divām ieinteresētajām personām. Komisija 2015. gada 20. oktobra vēstulē pārsūtīja minētās piezīmes Ungārijai, kurai deva iespēju sniegt atbildi. Ungārija uz šīm piezīmēm neatbildēja.

2. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

- (6) Ungārijas parlaments 2014. gada 16. decembrī pieņēma 2014. gada Likumu XCIV par 2015. gada veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem (turpmāk "Likums"). Ar Likumu tiek ieviests nodoklis (turpmāk "veselības iemaksas"), kas tiek iekasēts, pamatojoties uz tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības gada

⁽¹⁾ OV C 277, 21.8.2015., 24. lpp.

⁽²⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽³⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

apgrozījumu Ungārijā, un tiek piemērots papildus Ungārijā pastāvošajiem uzņēmējdarbības nodokļiem, konkrētāk, uzņēmumu ienākuma nodoklim. Nodoklis tiek iekasēts no apstiprinātiem tabakas izstrādājumu noliktavu turētājiem, importētājiem un reģistrētiem tirgotājiem. Šā Likuma paredzētais mērķis ir savākt līdzekļus veselības aprūpes sistēmas finansēšanai, lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti.

- (7) Veselības iemaksu nodoklis ir jāmaksā attiecībā uz gada apgrozījumu, kas pirmstaksācijas gadā aprēķināts, pamatojoties uz tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības gada apgrozījumu Ungārijā, ja šādu darbību radītais apgrozījums veido vismaz 50 % no uzņēmuma kopējā gada apgrozījuma. Izņemot izmaksas, kas radušās taksācijas gadā veicot noteiktus ieguldījumus, izmaksu atskaitīšana netiek nodrošināta. Veselības iemaksu nodoklis pēc būtības ir progresīvs. Piemērojamās iemaksas ir atkarīgas no nodokļu maksātāja gada apgrozījuma un tiek aprēķinātas šādi:
- apgrozījumam zem HUF 30 miljardiem: 0,2 %, minimālā summa ir HUF 30 miljoni,
 - apgrozījumam no HUF 30 līdz 60 miljardiem: 2,5 %,
 - apgrozījumam virs HUF 60 miljardiem: 4,5 %.
- (8) Saskaņā ar Likuma 6. panta 6. punktu nodokļu saistības, kas izriet no veselības iemaksu nodokļa, var samazināt pat par 80 % no veicamajām iemaksām, ja uzņēmums veic ieguldījumus, kas atbilst 2000. gada Likuma Nr. C par grāmatvedību 3. panta 4. punkta 7) apakšpunktā noteiktajai definīcijai (*). Samazinājums ir vienāds ar pozitīvo starpību starp 30 % no apjoma, kas attiecināms uz taksācijas gadā veiktajiem ieguldījumiem, un valsts vai ES subsīdijas apjomu, ko izmanto ieguldījumu projekta īstenošanai.
- (9) Likums nosaka, ka nodokļu deklarācija ir jāiesniedz līdz 2015. gada 30. jūnijam un veselības iemaksu nodoklis ir jāsamaksā 30 dienu laikā pēc šā termiņa.
- (10) Likums stājās spēkā 2015. gada 1. februārī, un tā sākotnējā redakcijā bija paredzēts, ka tas tiks piemērots pagaidu kārtā līdz 2015. gada 31. decembrim. 2015. gada 24. jūnijā *Ungārijas Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts Likuma grozījums, ar kuru veselības iemaksu nodoklis tika padarīts par pastāvīgu.

3. FORMĀLĀ IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA

3.1. Formālas izmeklēšanas procedūras sākšanas pamatojums

- (11) Komisija sāka formālas izmeklēšanas procedūru, jo tā sākotnēji secināja, ka veselības iemaksu progresīvā struktūra (likmes un apgrozījuma kategorijas) un noteikumi par nodokļa saistību samazināšanu, ja tiek veikti noteikti ieguldījumi, (turpmāk "apstrīdētie pasākumi") bija nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts.
- (12) Komisija uzskatīja, ka Likumā noteiktās progresīvās nodokļa likmes paredz atšķirīgu attieksmi pret uzņēmumiem, pamatojoties uz to apgrozījumu, un piešķir selektīvu priekšrocību uzņēmumiem ar zemāku apgrozījumu un tādējādi – mazākiem uzņēmumiem. Komisija nebija pārliecināta, ka uzņēmumi ar ievērojami lielāku apgrozījumu spēj ietekmēt izstrādājumu tirgu un radīt augstāku negatīvo, ar smēķēšanu saistīto ietekmi uz veselību tādā mērā, ka tas pamatotu progresīvo nodokļa likmju piemērošanu, kā to apgalvoja Ungārijas iestādes.
- (13) Tāpat Komisija arī uzskatīja, ka iespēja samazināt nodokļu maksātāja nodokļu saistības, ja tiek veikti ieguldījumi, piešķir selektīvu priekšrocību uzņēmumiem, kas ir veikuši šādus ieguldījumus. Turklāt Komisija norādīja, ka iespēja ieguldījumu veikšanas gadījumā samazināt nodokļu saistības, lai palielinātu uzņēmuma ražošanas un tirdzniecības spēju, ir šķietami pretrunā veselības iemaksu nodokļa paredzētajam mērķim, t. i., iegūt līdzekļus veselības aprūpes sistēmai un paaugstināt veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti, ņemot vērā, ka smēķēšanai ir būtiska nozīme vairāku slimību attīstībā un tā ievērojami veicina ar veselību saistītu izdevumu palielināšanos.

(*) Saskaņā ar šo Likumu "ieguldījums" ietver materiālo aktīvu iegādi vai radīšanu, materiālo aktīvu ražošanu savā uzņēmumā, darbību, kas veikta, lai uzstādītu vai izmantotu iegādātos materiālos aktīvus to paredzētajam mērķim līdz to uzstādīšanai vai pirmajai izmantošanai parastos apstākļos (transportēšanu, mītošanu, starpniecības darbības, pamatu likšanu, uzstādīšanu un visas darbības, kas saistītas ar materiālā aktīva iegādi, tostarp projektēšanu, sagatavošanu, vienošanās, aizņēmumus un apdrošināšanu); ieguldījumi ietver arī darbības, kuru rezultātā esošais materiālais aktīvs tiek uzlabots, tiek mainīts tā mērķis, tas tiek pārveidots vai tiešā veidā tiek palielināts tā lietošanas laiks vai jauda, kā arī citas darbības, kas uzskaitītas iepriekš un saistītas ar šo darbību.

- (14) Tādēļ Komisija sākotnēji secināja, ka apstrīdētos pasākumus, šķiet, nepamato ne nodokļu sistēmas būtība vai vispārējā struktūra, nedz arī tie ir saderīgi ar iekšējo tirgu.

3.2. Ieinteresēto personu piezīmes

- (15) Komisija saņēma piezīmes no divām ieinteresētajām personām, kas atzinīgi novērtēja Lēmumu sākt procedūru un piekrita Komisijas sākotnējam valsts atbalsta novērtējumam. Tās pauda bažas par iespējamiem grozījumiem Likumā un citiem līdzīgiem pasākumiem, ko varētu pieņemt Ungārijas iestādes.
- (16) Viena no ieinteresētajām personām uzsvēra, ka nodokļa saistību samazināšana, ja tiek veikti noteikti ieguldījumi, tiktu piemērota tikai attiecībā uz ieguldījumiem Ungārijā, jo saskaņā ar Ungārijas akcīzes nodokļa noteikumiem uzņēmumam ir jābūt reģistrētam un tā vadības mītnesvietai ir jābūt Ungārijā, lai šim uzņēmumam būtu atļauts pārdot vai ražot tabaku Ungārijā. Tādēļ ieguldījumi, kas tiek ņemti vērā attiecībā uz šo Likumu, ir ieguldījumi, kurus Ungārijā veikuši vai nu Ungārijas vietējie uzņēmumi vai ārvalstu daudz nacionālo uzņēmumu Ungārijā esošie meitasuzņēmumi.

3.3. Ungārijas iestāžu nostāja

- (17) Ungārijas iestādes nepiekrīt Komisijas konstatējumiem, ka apstrīdētie pasākumi ir valsts atbalsts. Būtībā tās apgalvo, ka pasākumi nav selektīvi. Attiecībā uz progresīvajām nodokļa likmēm Ungārijas iestādes apgalvo, ka valsts nodokļu sloga gadījumā atsaucēs sistēmu nosaka nodokļu bāze un nodokļa likme (ietverot progresīvo nodokļa likmju sistēmu) kopā un ka uzņēmumiem, kas atrodas vienādā faktiskajā situācijā, ir vienāds apgrozījums. Tādējādi saskaņā ar progresīvo likmju sistēmu piemērojot nodokļu kategorijas, uzņēmumiem ar vienādu nodokļu aprēķina bāzi tiek piemērota vienāda likme un aprēķinātais nodokļu apjoms arī ir vienāds. Tādēļ Ungārijas iestādes uzskata, ka nodokļa likmju progresīvā sistēma neparedz atšķirīgu attieksmi, jo uzņēmumiem, kas atrodas vienādā tiesiskajā un faktiskajā situācijā, tiek piemērota vienāda nodokļu likme, un tādējādi tā nav selektīva.
- (18) Attiecībā uz nodokļa saistību samazināšanu, ja tiek veikti ieguldījumi, Ungārijas iestādes argumentē, ka Likumā nav noteikts sadalījums atkarībā no ieguldījuma veida vai vērtības, ne arī atšķirības starp uzņēmējiem, kas veic ieguldījumu. Uzņēmumi, kuri veic ieguldījumus ar vienādu vērtību, atrodas vienādā tiesiskajā un faktiskajā situācijā. Iestādes uzsver, ka samazināšana netiek piemērota tikai tiem ieguldījumiem, kas tiek veikti Ungārijā, un ka aprēķinā var ņemt vērā visu ieguldījumu vērtību. Turklāt Ungārijas iestādes norāda, ka ieguldījumu vērtības aprēķins ir atkarīgs no ieguldījumu definīcijas un ieguldījumu vērtības aprēķināšanas saskaņā ar Grāmatvedības likumu, kam ir plašāks tvērums nekā Likumam par veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem.

3.4. Ungārijas piezīmes par ieinteresēto personu piezīmēm

- (19) Ungārija nesniedza atbildi uz ieinteresēto personu piezīmēm, kas tika nosūtītas 2015. gada 20. oktobra vēstulē.

4. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

4.1. Valsts atbalsta piešķiršana LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

- (20) Līguma 107. panta 1. punktā teikts: "Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm."
- (21) Tādēļ, lai pasākumu klasificētu kā atbalstu šā noteikuma izpratnē, ir jāizpilda šādi kumulatīvi nosacījumi: i) pasākums ir piedēvējams valstij un finansēts ar valsts līdzekļiem; ii) tas piešķir atbalsta saņēmējam priekšrocību; iii) piešķirtā priekšrocība ir selektīva; iv) atbalsts rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

4.1.1. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (22) Lai pasākums būtu valsts atbalsts, tam ir jābūt finansētam ar valsts līdzekļiem un attiecināmam uz dalībvalsti.
- (23) Tā kā apstrīdētie pasākumi ir radušies Ungārijas parlamenta pieņemtā Likuma rezultātā, tie nepārprotami ir attiecināmi uz Ungārijas valsti.
- (24) Attiecībā uz pasākuma finansēšanu ar valsts līdzekļiem – ja pasākuma rezultātā valsts atsakās no ienākumiem, kurus tai pretējā gadījumā parastos apstākļos vajadzētu iekasēt no uzņēmuma, arī šis nosacījums ir izpildīts ⁽⁵⁾. Šajā gadījumā Ungārijas valsts atsakās no līdzekļiem, kurus tā pretējā gadījumā būtu iekasējusi no uzņēmumiem ar zemāku apgrozījumu līmeni (tādējādi mazākiem uzņēmumiem), ja tiem tiktu piemērotas tādas pašas veselības iemaksas kā uzņēmumiem ar augstāku apgrozījuma līmeni (tādējādi lielākiem uzņēmumiem).

4.1.2. Priekšrocība

- (25) Saskaņā ar Eiropas Savienības tiesu judikatūru jēdziens “atbalsts” ietver ne tikai pozitīvus ieguvumus, bet arī pasākumus, kas dažādos veidos samazina izmaksas, kuras parasti iekļauj uzņēmuma budžetā ⁽⁶⁾. Priekšrocību var piešķirt, dažādos veidos samazinot uzņēmuma nodokļu slogu, jo īpaši samazinot piemērojamo nodokļu likmi, nodokļu bāzi vai maksājamā nodokļa apjomu ⁽⁷⁾. Lai gan nodokļa samazināšanas pasākums neietver valsts līdzekļu noteiktu pārvešanu, tas rada priekšrocību, pamatojoties uz to, ka pasākums rada uzņēmumiem, uz kuriem tas attiecas, izdevīgāku finansiālo stāvokli nekā citiem nodokļu maksātājiem un rezultātā valsts zaudē ienākumus ⁽⁸⁾.
- (26) Likumā ir noteiktas progresīvas nodokļu likmes, kas tiek piemērotas gada apgrozījumam no tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības Ungārijā atkarībā no kategorijām, kurās ietilpst uzņēmuma apgrozījums. Šo likmju progresivitātes ietekmē nodokļa procenti, kas tiek iekasēti no uzņēmuma apgrozījuma, palielinās progresīvi atkarībā no to kategoriju skaita, kurās ietilpst apgrozījums. Tā rezultātā uzņēmumiem ar zemu apgrozījumu (mazāki uzņēmumi) tiek uzlikts nodoklis, kura vidējā likme ir ievērojami zemāka nekā uzņēmumiem ar augstu apgrozījumu (lielāki uzņēmumi). Nodokļa uzlikšana, kura vidējā likme ir ievērojami zemāka, atvieglo izmaksas, kas uzņēmumiem ar zemu apgrozījumu ir jāuzņemas, salīdzinot ar uzņēmumiem ar augstu apgrozījumu, un tādējādi rada priekšrocību mazākiem uzņēmumiem pār lielākiem uzņēmumiem Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (27) Līdzīgā kārtā iespēja saskaņā ar Likumu samazināt uzņēmuma nodokļu saistības līdz pat 80 %, ja taksācijas gadā tiek veikti ieguldījumi, rada priekšrocību uzņēmumiem, kas šādus ieguldījumus ir veikuši, jo tiek samazināta viņiem piemērojamā nodokļu bāze un tādējādi arī nodokļu slogs salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kas nevar gūt labumu no minētās samazināšanas.

4.1.3. Selektivitāte

- (28) Pasākums ir selektīvs, ja tas Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu izstrādājumu ražošanai. Attiecībā uz nodokļu struktūrām Eiropas Savienības Tiesa ir noteikusi, ka pasākuma selektivitāte pēc būtības ir jāizvērtē, izmantojot trīspakāpju analīzi ⁽⁹⁾. Pirmkārt, ir jānosaka vispārējais jeb parastais dalībvalstī piemērojamais nodokļu režīms: “atsauces sistēma”. Otrkārt, ir jānosaka, vai ar konkrēto pasākumu tiek izdarīta atkāpe no minētās sistēmas tādā ziņā, ka tas paredz atšķirīgu attieksmi pret ekonomikas

⁽⁵⁾ Spriedums lietā C-83/98 P, Francija/*Ladbroke Racing Ltd* un Komisija, EU:C:2000:248, 48.–51. punkts. Valsts atbalstu var veidot arī pasākums, kas ļauj noteiktiem uzņēmumiem samazināt nodokļus vai atlikt parasti veicamos nodokļa maksājumus, skatīt spriedumu apvienotās lietās C-78/08 līdz C-80/08 *Paint Graphos* un citi, 46. punktu.

⁽⁶⁾ Spriedums lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline*, EU:C:2001:598, 38. punkts.

⁽⁷⁾ Sk. spriedumu lietā C-66/02 *Itālija/Komisija*, EU:C:2005:768, 78. punktu; spriedumu lietā C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze* u. c., EU:C:2006:8, 132. punktu; spriedumu lietā C-522/13 *Ministerio de Defensa un Navantia*, EU:C:2014:2262, 21–31. punktu. Sk. arī 9. punktu Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai (OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.).

⁽⁸⁾ Spriedums apvienotās lietās C-393/04 un C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium*, EU:C:2006:403 un EU:C:2006:216, 30. punkts, un lietā C-387/92 *Banco Exterior de España*, EU:C:1994:100, 14. punkts.

⁽⁹⁾ Sk., piemēram, spriedumu lietā C-279/08 P, Komisija/Nīderlande (NOx), EU:C:2011:551, lietā C-143/99 *Adria-Wien Pipeline*, EU:C:2001:598; apvienotās lietās C-78/08 līdz C-80/08 *Paint Graphos* u. c., EU:C:2011:550, lietā C-308/01 *GIL Insurance*, EU:C:2004:252.

dalībniekiem, kuri, ņemot vērā sistēmas pamatmērķus, atrodas salīdzināmā faktiskajā un tiesiskajā situācijā. Ja ar konkrēto pasākumu netiek izdarīta atkāpe no atsaucēs sistēmas, pasākums nav selektīvs. Pretējā gadījumā (tātad, ja pasākums *prima facie* ir selektīvs) analīzes trešajā posmā ir jānosaka, vai šo atkāpi var pamatot ar nodokļu atsaucēs sistēmas būtību vai vispārējo struktūru⁽¹⁰⁾. Ja sistēmas būtība vai vispārējā struktūra pamato *prima facie* selektīvu pasākumu, tas netiks uzskatīts par selektīvu un tādējādi Līguma 107. panta 1. punkts uz to neattieksies.

4.1.3.1. Atsaucēs sistēma

- (29) Šajā gadījumā atsaucēs sistēma ir īpašu veselības iemaksu piemērošana uzņēmumiem attiecībā uz apgrozījumu no tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības Ungārijā. Komisija neuzskata, ka veselības iemaksu progresīvā likmju struktūra var būt daļa no šīs atsaucēs sistēmas.
- (30) Kā atzinusi Eiropas Kopienu Tiesa⁽¹¹⁾ – selektivitātes analīzē ne vienmēr ir pietiekami noteikt tikai to, vai pasākums nav iekļauts dalībvalsts noteiktajā atsaucēs sistēmā. Ir jāizvērtē arī tas, vai dalībvalsts ir konsekventi noteikusi šīs sistēmas robežas vai pretēji – acīmredzami patvaļīgi vai neobjektīvi, lai konkrētiem uzņēmumiem dotu priekšroku pār citiem uzņēmumiem. Pretējā gadījumā tā vietā, lai visiem uzņēmumiem tiktu paredzēti vispārēji noteikumi, no kuriem ir noteiktas atkāpes atsevišķu uzņēmumu interesēs, dalībvalstis varētu panākt identisku rezultātu, apejot valsts atbalsta noteikumus, proti, pielāgojot un apvienojot nodokļu noteikumus tādā veidā, ka pati to piemērošana rada atšķirīgus nodokļu maksājumus dažādiem uzņēmumiem⁽¹²⁾. Īpaši svarīgi ir atgādināt, ka šajā saistībā Tiesa ir konsekventi atzinusi, ka Līguma 107. panta 1. punktā nav noteikts sadalījums valsts īstenotajiem pasākumiem pēc to iemesliem vai mērķiem, bet tie ir definēti attiecībā uz to ietekmi un tādējādi neatkarīgi no izmantotajām metodēm⁽¹³⁾.
- (31) Lai gan tāda vienota nodokļa piemērošana, ko iekasē no gada apgrozījuma par tabakas izstrādājumu ražošanu un tirdzniecību Ungārijā, ir atbilstošs līdzeklis, lai iegūtu līdzekļus veselības aprūpes sistēmas finansēšanai, šķiet, ka ar Likumu ieviesto progresīvo nodokļa struktūru Ungārijā ir apzināti izstrādājusi tā, lai konkrētiem uzņēmumiem dotu priekšroku pār citiem uzņēmumiem. Saskaņā ar atbilstoši Likumam ieviesto progresīvo nodokļa struktūru uzņēmumiem, uz kuriem šis nodoklis attiecas, tiek piemērotas atšķirīgas nodokļu likmes, kas atkarībā no kategorijām, kurās ietilpst to apgrozījums, progresīvi palielinās līdz 4,5 %. Tādējādi uzņēmumiem, uz kuriem attiecas veselības iemaksas, atkarībā no to apgrozījuma līmeņa (vai tas pārsniedz Likumā noteiktās robežvērtības) tiek piemērota atšķirīga vidējā nodokļa likme.
- (32) Tā kā katram uzņēmumam tiek uzlikts nodoklis pēc atšķirīgas likmes, Komisijai nav iespējams noteikt vienu konkrētu atsaucēs likmi veselības iemaksām. Ungārija nesniedza arī informāciju par kādu konkrētu atsaucēs likmi vai “parasto” likmi un nepaskaidroja, kādēļ izņēmuma gadījumos būtu pamatojama augstāka likme uzņēmumiem ar augstu apgrozījuma līmeni vai kādēļ zemākas likmes būtu jāpiemēro uzņēmumiem ar zemāku apgrozījuma līmeni.
- (33) Tādēļ ar Likumu ieviestās progresīvās likmes struktūras rezultātā dažādi uzņēmumi atkarībā no to lieluma maksā nodokļus atšķirīgos līmeņos (kas izteikti kā to kopējā gada apgrozījuma procentuāla daļa), jo uzņēmuma sasniegtā apgrozījuma apjoms zināmā mērā ir saistīts ar šā uzņēmuma lielumu. Tomēr veselības iemaksu paredzētais mērķis ir savākt līdzekļus veselības aprūpes sistēmai un uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti Ungārijā, ņemot vērā, ka smēķēšanai ir būtiska nozīme vairāku slimību attīstībā un tā ievērojami veicina ar veselību saistītu izdevumu palielināšanos. Komisija uzskata, ka veselības iemaksu progresīvā likmes struktūra neatspoguļo saistību starp tabakas izstrādājumu tirgotāju un ražotāju radīto negatīvo ietekmi uz veselību un to apgrozījumu.
- (34) Ņemot vērā šo mērķi, Komisija uzskata, ka visi uzņēmēji, uz kuriem attiecas veselības iemaksas, atrodas salīdzināmā tiesiskajā un faktiskajā situācijā neatkarīgi no to apgrozījuma līmeņa un Ungārija nav sniegusi nekādu pārliecinošu pamatojumu šo uzņēmumu veidu sadalīšanai attiecībā uz veselības iemaksu iekasēšanu. Šajā saistībā

⁽¹⁰⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai.

⁽¹¹⁾ Spriedums apvienotās lietās C-106/09 P un C-107/09 P, Komisija un Spānija/Gibraltāra valdība un Apvienotā Karaliste, EU:C:2011:732.

⁽¹²⁾ Turpat, 92. punkts.

⁽¹³⁾ Spriedums lietā C-487/06 P, *British Aggregates*/Komisija, EU:C:2008:757, 85. un 89. punkts un tajos minētā judikatūra, un spriedums lietā C-279/08 P, Komisija/Nīderlande (NOx), EU:C:2011:551, 51. punkts.

Komisija atsaucas uz turpmāk minēto 42. un 48. apsvērumu. Tādēļ Ungārija ir apzināti izstrādājusi veselības iemaksas tā, lai patvaļīgi dotu priekšroku konkrētiem uzņēmumiem, proti, tiem uzņēmumiem, kuriem ir zemāks apgrozījuma līmenis (mazākiem uzņēmumiem), un radītu neizdevīgu stāvokli citiem, proti, lielākiem uzņēmumiem ⁽¹⁴⁾.

- (35) Tādējādi atsaucēs sistēma pēc būtības ir selektīva tādā ziņā, ka tai nav pamatojuma attiecībā uz veselības iemaksu mērķi, t. i., iekasēt līdzekļus Ungārijas veselības aprūpes sistēmai. Tādēļ šajā gadījumā atbilstoša atsaucēs sistēma ir veselības iemaksu uzlikšana uzņēmumiem, kas darbojas Ungārijā, pamatojoties uz to apgrozījumu, šajā sistēmā neietverot progresīvo likmes struktūru.

4.1.3.2. Atkāpe no atsaucēs sistēmas

- (36) Otrkārt, ir jānosaka, vai, ņemot vērā atsaucēs sistēmas pamatmērķi, ar konkrēto pasākumu tiek izdarīta atkāpe no minētās atsaucēs sistēmas, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem, kas atrodas līdzīgā faktiskajā un tiesiskajā situācijā.
- (37) Kā paskaidrots 31. apsvērumā, veselības iemaksu nodokļa pamatmērķis ir finansēt veselības aprūpes sistēmu un uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti Ungārijā. Kā paskaidrots 34. apsvērumā, ņemot vērā šo mērķi, ir jāpieņem, ka visi uzņēmēji, kas saistīti ar tabakas izstrādājumu ražošanu un tirdzniecību, atrodas salīdzināmā tiesiskajā un faktiskajā situācijā neatkarīgi no to lieluma un apgrozījuma līmeņa.
- (38) Tādēļ veselības iemaksu progresīvās likmes struktūras rezultātā tiek paredzēta atšķirīga attieksme pret uzņēmumiem, kas veic tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības darbības Ungārijā, pamatojoties uz to lielumu.
- (39) Patiesām, ar Likumu noteikto likmju progresivitātes ietekmē uzņēmumiem, kuru apgrozījums ietilpst zemākajās kategorijās, tiek piemēroti ievērojami zemāki nodokļi nekā uzņēmumiem, kuru apgrozījums ietilpst augstākās kategorijās. Tā rezultātā uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir zems, tiek piemērotas gan ievērojami zemākas nodokļa robežlikmes, gan ievērojami zemākas vidējās nodokļu likmes salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kuru apgrozījuma līmenis ir augsts, un tādējādi par tām pašām darbībām tiek piemēroti ievērojami zemāki nodokļi. Tādēļ Komisija uzskata, ka ar Likumu ieviestā progresīvā likmes struktūra veido atkāpi no atsaucēs sistēmas, kas paredz veselības iemaksu uzlikšanu visiem uzņēmējiem, kuri saistīti ar tabakas izstrādājumu ražošanu un tirdzniecību Ungārijā, un labvēlīgāks režīms piešķirts uzņēmumiem ar zemāku apgrozījumu.
- (40) Līdzīgā kārtā iespēja saskaņā ar Likumu samazināt uzņēmuma nodokļu saistības līdz pat 80 %, ja tiek veikti ieguldījumi, paredz atšķirīgu attieksmi pret uzņēmumiem, kas ir veikuši ieguldījumus, un uzņēmumiem, kas nav veikuši ieguldījumus. Tomēr, ņemot vērā veselības iemaksu nodokļa pamatmērķi, kas konstatēts iepriekš, uzņēmumi, kas ir veikuši ieguldījumus, un uzņēmumi, kas nav veikuši ieguldījumus, atrodas salīdzināmā faktiskajā un tiesiskajā situācijā, jo fakts, ka uzņēmums veic ieguldījumus, nekādā veidā nemazina smēķēšanas radīto negatīvo ārējo ietekmi. Gluži pretēji, šķiet, ka iespēja samazināt uzņēmuma nodokļu saistības, ja tiek veikti ieguldījumi, un tādējādi palielināt uzņēmuma ražošanas un tirdzniecības spēju ir pretrunā veselības iemaksu nodokļa pamatmērķim. Tādēļ Komisija uzskata, ka Likumā ietvertie noteikumi, kas nodrošina nodokļu saistību samazināšanu, ja tiek veikti ieguldījumi, paredz atšķirīgu attieksmi pret uzņēmumiem, kuri, ņemot vērā veselības iemaksu pamatmērķi, atrodas salīdzināmā faktiskajā un tiesiskajā situācijā, un tādējādi rada atkāpi no atsaucēs sistēmas.
- (41) Tādēļ Komisija uzskata, ka pasākumi *prima facie* ir selektīvi.

⁽¹⁴⁾ Spriedums apvienotās lietās C-106/09 P un C-107/09 P, Komisija un Spānija/Gibraltāra valdība un Apvienotā Karaliste, EU:C:2011:732. Sk. arī pēc analogijas spriedumu lietā C-385/12 *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft.*, EU:C:2014:47, kurā Eiropas Kopienu Tiesas nolēma: "LESD 49. un 54. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesību akts par apgrozījuma nodokli mazumtirdzniecībai veikalā, kurā paredzēts pienākums nodokļa maksātājiem, kas ir "saistītie uzņēmumi" sabiedrību grupas ietvaros šī tiesību akta izpratnē, nolūkā piemērot ļoti progresīvu nodokļa likmi saskaņā ar to apgrozījumu summas un pēc tam šādi aprēķināto nodokļu summu sadalīt starp tiem atbilstoši to reālā apgrozījuma proporcijai, jo, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, nodokļa maksātāji, kas pieder sabiedrību grupai un ietilpst speciālā nodokļa visaugstākās likmes līmenī, vairumā gadījumu ir "saistīti" ar sabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir citā dalībvalstī."

4.1.3.3. Pamatojums

- (42) Pasākums, ar kuru tiek izdarīta atkāpe no atsaucēs sistēmas, nav selektīvs, ja to pamato sistēmas būtība vai vispārējā struktūra. Proti, ja pašā nodokļu sistēmā ir ietverti mehānismi, kas ir nepieciešami sistēmas darbībai un efektivitātei⁽¹⁵⁾. Šāds pamatojums ir jānodrošina dalībvalstij. Šajā nolūkā dalībvalsts nevar atsaukties uz politikas ārējiem mērķiem, piemēram, reģionāliem, vides vai rūpniecības politikas mērķiem, lai pamatotu atšķirīgu attieksmi pret uzņēmumiem noteiktā režīmā.
- (43) Ungārijas iestādes apgalvoja, ka veselības iemaksas ir jāmaksā par tādu izstrādājumu ražošanu un tirdzniecību, kuri rada apdraudējumu veselībai, un tās nav saistītas ar ekonomikas dalībnieku peļņu, lai gan nodokļa likme tiek pielāgota atbilstoši ar nodokli apliekamo uzņēmumu ražošanas spējai. Ungārijas iestādes uzskata, ka uzņēmumu spēju maksāt un radītā riska pakāpi atspoguļo to tirgus daļa, vadošā pozīcija tirgū un tādējādi to nozīme cenu noteikšanā, nevis to rentabilitāte. Peļņa kā iemaksu pamats ir visnepiemērotākais faktors, lai izteiktu kaitējumu veselībai, ko ar savu darbību rada iemaksu subjekti. Turklāt, salīdzinot ar uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir zems, uzņēmumi ar ievērojami lielāku apgrozījumu un tirgus daļu var daudz lielākā mērā ietekmēt izstrādājumu tirgu nekā to apgrozījuma līmeņu starpība. Tādēļ, ņemot vērā iemaksu mērķi, iznākumā ekonomikas dalībnieks, kam ir lielāks apgrozījums tabakas izstrādājumu tirgū, radīs arī eksponenciāli lielāku smēķēšanas izraisīto negatīvo ietekmi uz veselību.
- (44) Šajā gadījumā, ņemot vērā progresīvās nodokļa likmes būtisko salīdzinošo pieaugumu, Komisija neuzskata, ka spēja maksāt var tikt izmantota par vadošo principu nodokļa uzlikšanai, pamatojoties uz apgrozījumu. Salīdzinājumā ar nodokļiem, kas pamatojas uz peļņu⁽¹⁶⁾, attiecībā uz nodokli, kas pamatojas uz apgrozījumu, netiek ņemtas vērā izmaksas, kas radušās šā apgrozījuma veidošanā. Tādēļ, tā kā trūkst konkrētu pierādījumu, kas apliecina pretējo, šķiet apšaubāmi, ka neatkarīgi no izmaksām tikai radītā apgrozījuma apjoms pats par sevi atspoguļo uzņēmuma spēju veikt maksājumus. Turklāt Komisija nav pārliecināta, ka, salīdzinot ar uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir zems, uzņēmumi ar ievērojami lielāku apgrozījumu spēj ietekmēt izstrādājumu tirgu un automātiski radīt lielāku ar smēķēšanu saistīto negatīvo ietekmi uz veselību tādā mērā, ka tas pamatotu progresīvo nodokļa likmju piemērošanu attiecībā uz apgrozījumu, kā noteikts saskaņā ar Likumu.
- (45) Katrā ziņā Komisija uzskata, ka, pat ja spēju veikt maksājumus un negatīvo ietekmi uz veselību varētu uzskatīt par raksturīgiem principiem veselības iemaksām, kas pamatojas uz apgrozījumu, tas pamatotu tikai lineāro nodokļu likmi, ja vien netiek pierādīts, ka spēja veikt maksājumus un negatīvās ietekmes uz veselību radīšana progresīvi palielinās atbilstoši apgrozījuma pieaugumam. Komisija uzskata, ka apgrozījuma nodokļu progresīvas likmes var pamatot tikai tad, ja nodokļa konkrētā mērķa sasniegšanai tiešām ir nepieciešamas progresīvās likmes, t. i., piemēram, ja tiek pierādīts, ka darbības radītā ārējā ietekme, kas ir jānovērš ar nodokli, arī palielinās progresīvi. Būtu jāpamato arī progresīvās struktūras būtība. Proti, būtu jāpaskaidro, kādēļ apgrozījumam virs HUF 60 miljardiem ir 22 reizes lielāka ietekme uz veselību nekā apgrozījumam, kas mazāks par HUF 30 miljardiem. Ungārija šādu pamatojumu nesniedza.
- (46) Komisija nav pārliecināta, ka kaitējums veselībai, ko rada tabakas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība, progresīvi palielinātos atbilstoši radītajam apgrozījumam un nodokļa likmes pieaugumam, kas piemērojams saskaņā ar pasākumu. Turklāt šķiet, ka arī nosacījums, ka apgrozījums no tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības veido vismaz 50 % no uzņēmuma kopējā gada apgrozījuma, kuram tiek piemērotas veselības iemaksas, ir pretrunā nodokļa progresīvās struktūras pamatojumam, kurā galvenokārt uzmanība pievērsta tabakas izstrādājumu ietekmei uz veselību. ņemot vērā nodokļa mērķi, šī prasība nozīmētu to, ka tabakas izstrādājumiem, ko laiž tirgū uzņēmumi, kuru apgrozījums no tabakas izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības veido mazāk nekā 50 %, nav tādas negatīvas ietekmes uz veselību kā izstrādājumiem, ko tirgū laidusi uzņēmumi ar lielāku tabakas izstrādājumu procentuālo daļu to apgrozījumā. Tādēļ šī prasība šķiet pretrunā pasākuma paredzētajam mērķim.
- (47) Arī nodokļa saistību samazināšanu, ja tiek veikti ieguldījumi, nevar pamatot ar nodokļu sistēmas būtību vai vispārējo struktūru. Komisija uzskata, ka iespēja samazināt nodokļa saistības līdz pat 80 %, ja tiek veikti ieguldījumi, ir pretrunā veselības iemaksu nodokļa pamatmērķim. Veselības iemaksu nodokļa mērķis ir radīt līdzekļus veselības aprūpes sistēmai un uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti, ņemot vērā, ka

⁽¹⁵⁾ Sk., piemēram, spriedumu apvienotās lietās C-78/08 līdz C-80/08 *Paint Graphos* un citi, EU:C:2011:550, 69. punktu.

⁽¹⁶⁾ Sk. 24. punktu Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai. Paziņojums par pārdales mērķi, kas var pamatot progresīvo nodokļa likmi, ir sniegts tikai attiecībā uz nodokļiem, kas tiek piemēroti peļņai vai (neto) ienākumiem, nevis attiecībā uz nodokļiem, kas tiek piemēroti apgrozījumam.

smēķēšanai ir būtiska nozīme vairāku slimību attīstībā un tā ievērojami veicina ar veselību saistītu izdevumu palielināšanos. Tādēļ Komisija uzskata, ka iespēja samazināt nodokļa saistības, ja tiek veikti ieguldījumi, un tādējādi palielināt uzņēmuma ražošanas un tirdzniecības spēju, ir pretrunā šim mērķim, jo, kā jau tika norādīts 40. apsvērumā, šādi ieguldījumi drīzāk palielinātu uzņēmumam ražošanas un tirdzniecības spēju un attiecīgi arī negatīvo ārējo ietekmi, ko tiek mēģināts novērst ar veselības iemaksu nodokli. Turklāt attiecībā uz iemaksām, kuru pamatā ir nodokļa uzlikšana apgrozījumam, nebūtu jāņem vērā nekādas izmaksas.

- (48) Attiecīgi Komisija neuzskata, ka pasākumus attaisno nodokļu sistēmas būtība vai vispārējā struktūra. Tādēļ ir uzskatāms, ka pasākumi piešķir selektīvu priekšrocību tabakas uzņēmumiem ar zemāku apgrozījuma līmeni (tādējādi mazākiem uzņēmumiem) un uzņēmumiem, kuri ir veikuši ieguldījumus un kuriem tāpēc tiek samazināts veselības iemaksu nodokļa apmērs.

4.1.4. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz Savienības iekšējo tirdzniecību

- (49) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu, lai pasākums veidotu valsts atbalstu, tam ir jārada konkurences izkropļojumi vai šāda izkropļojuma draudi un jāietekmē Savienības iekšējā tirdzniecība. Pasākumi attiecas uz visiem uzņēmumiem, kuru apgrozījumu veido tabakas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība Ungārijā. Ungārijas tabakas rūpniecībā pastāv atklāta konkurence, un tai ir raksturīga citu dalībvalstu, kā arī starptautisku uzņēmēju klātbūtne, tādēļ jebkāds atbalsts, kas dod priekšroku konkrētiem nozares uzņēmumiem, var ietekmēt Savienības iekšējo tirdzniecību. Ciktāl pasākumi atbalsta uzņēmumus ar zemāku apgrozījuma līmeni un uzņēmumus, kas veic atbilstīgus ieguldījumus attiecībā uz nodokļu saistībām, kuras tiem citādi būtu jāsamaksā, ja uz tiem attiektos tādas pašas nodokļa iemaksas kā uzņēmumiem ar augstu apgrozījuma līmeni un uzņēmumiem, kas neveic ieguldījumus, šo pasākumu ietvaros sniegtais atbalsts veido darbības atbalstu tādā ziņā, ka tas atbrīvo šos uzņēmumus no nodevas, kas tiem parasti būtu jāsedz to ikdienas pārvaldībā vai parastās darbībās. Tiesa ir konsekventi atzinusi, ka darbības atbalsts rada konkurences izkropļojumus⁽¹⁷⁾, tādēļ ir uzskatāms, ka jebkāds atbalsts, kas piešķirts šiem uzņēmumiem, rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, nostiprinot to finansiālo stāvokli Ungārijas tabakas tirgū. Tādējādi pasākumi rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un ietekmē Savienības iekšējo tirdzniecību.

4.1.5. Secinājumi

- (50) Tā kā ir izpildīti visi Līguma 107. panta 1. punktā noteiktie nosacījumi, Komisija uzskata, ka veselības iemaksu nodoklis, ko piemēro tabakas rūpniecības uzņēmumiem un ar ko nosaka nodokļa progresīvo struktūru tabakas uzņēmumiem, kā arī nodokļa saistību samazināšana, ja tiek veikti noteikti ieguldījumi, ir valsts atbalsts šā noteikuma izpratnē.

4.2. Atbalsta saderība ar iekšējo tirgu

- (51) Valsts atbalsts ir uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tas ietilpst kādā no Līguma 107. panta 2. punktā⁽¹⁸⁾ uzskaitītajām kategorijām, un to var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja Komisija konstatē, ka tas ietilpst kādā no Līguma 107. panta 3. punktā⁽¹⁹⁾ uzskaitītajām kategorijām. Tomēr dalībvalstij, kas piešķir šādu atbalstu, ir pienākums nodrošināt pierādījumu, ka piešķirtais valsts atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 2. vai 3. punktu⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Spriedums lietā C-172/03 *Heiser*, EU:C:2005:130, 55. punkts. Sk. arī spriedumu lietā C-494/06 P, Komisija/Itālija un *Wam*, EU:C:2009:272, 54. punktu un tajā minēto judikatūru, un spriedumu lietā C-271/13 P, *Rousse Industry*/Komisija, EU:C:2014:175, 44. punktu. Spriedums apvienotās lietās C-71/09 P, C-73/09 P un C-76/09 P, *Comitato "Venezia vuole vivere"* un citi/Komisija, EU:C:2011:368, 136. punkts. Sk. arī spriedumu lietā C-156/98 Vācija/Komisija, EU:C:2000:467, 30. punktu un tajā minēto judikatūru.

⁽¹⁸⁾ LESD 107. panta 2. punktā noteiktie izņēmumi attiecas uz: a) sociālu atbalstu, ko piešķir individuāliem patērētājiem; b) atbalstu, ko sniedz, lai atļūdinātu zaudējumus, kurus izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi; c) atbalstu, ko sniedz noteiktiem Vācijas Federatīvās Republikas apvidiem.

⁽¹⁹⁾ LESD 107. panta 3. punktā noteiktie izņēmumi attiecas uz: a) atbalstu, kas veicina noteiktu apgabalu attīstību; b) atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā; c) atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai tautsaimniecības jomu attīstību; d) atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu; e) atbalstu, ko Padome var noteikt ar lēmumu.

⁽²⁰⁾ Spriedums lietā T-68/03 *Olympiaki Aeroporja Ypiresies AE*/Komisija, EU:T:2007:253, 34. punkts.

- (52) Komisija norāda, ka Ungārijas iestādes nesniedza pamatojumu, kādēļ pasākumi būtu saderīgi ar iekšējo tirgu, un ka Ungārija nekomentēja Lēmumā sākt procedūru paustās bažas attiecībā uz pasākumu saderību. Komisija uzskata, ka nav piemērojams neviens no iepriekš minētajos Līguma noteikumos iekļautajiem izņēmumiem, jo nešķiet, ka pasākumu mērķis būtu sasniegt kādu no šajos noteikumos uzskaitītajiem mērķiem. Tādējādi pasākumus nevar atzīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu.

4.3. Atbalsta atgūšana

- (53) Komisija nekad nav pasludinājusi vai atzinusi, ka veselības iemaksas tabakas rūpniecības uzņēmumiem būtu saderīgas ar iekšējo tirgu. Tā kā veselības iemaksu progresīvā struktūra un noteikumi par nodokļa saistību samazināšanu, ja tiek veikti noteikti ieguldījumi, ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē un jauns atbalsts Padomes Regulas (ES) 2015/1589 ⁽²¹⁾ 1. panta c) punkta izpratnē, un tie ir īstenoti, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās atbalsta pārtraukšanas saistības, šie pasākumi ir arī nelikumīgs atbalsts Regulas (ES) 2015/1589 1. panta f) punkta izpratnē.
- (54) Ja konstatē, ka pasākumi ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts, ir jāatgūst saņēmējiem sniegtais atbalsts saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1589 16. pantu.
- (55) Tomēr pēc tam, kad saistībā ar Lēmumu sākt procedūru Komisija izdeva rīkojumu par atbalsta pārtraukšanu, Ungārija apstiprināja, ka tā ir apturējusi veselības iemaksu piemērošanu tabakas uzņēmumiem.
- (56) Tādējādi šajos pasākumos faktiski nav piešķirts valsts atbalsts. Tādēļ nav nepieciešama tā atgūšana.

5. SECINĀJUMI

- (57) Komisija uzskata, ka veselības iemaksu nodoklis tabakas rūpniecības uzņēmumiem, ar ko tiem nosaka progresīvu nodokļa struktūru, un nodokļa saistību samazināšana, ja tiek veikti noteikti ieguldījumi, ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē, un ka Ungārija ir nelikumīgi īstenojusi šo atbalstu, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu.
- (58) Šis lēmums neietekmē iespējamo izmeklēšanu attiecībā uz pasākumu atbilstību Līgumā noteiktajām pamatbrīvībām, jo īpaši Līguma 49. pantā nodrošinātajām tiesībām veikt uzņēmējdarbību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nodokļa likmju progresīvā struktūra tabakas uzņēmumiem un noteikumi par nodokļa saistību samazināšanu, ja tiek veikti noteikti ieguldījumi, ko Ungārija ievieša ar 2014. gada Likumu XCIV par veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem, ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē; minētie pasākumi tika nelikumīgi īstenoti Ungārijā, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu.

⁽²¹⁾ Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

2. pants

Saskaņā ar 1. pantā minēto struktūru piešķirtais individuālais atbalsts nav atbalsts, ja tā piešķiršanas brīdī ir ievēroti nosacījumi, kas paredzēti noteikumos, kuri pieņemti saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 994/98 ⁽²²⁾ vai (ES) 2015/1588 ⁽²³⁾ 2. panta noteikumiem, atkarībā no tā, kura regula ir piemērojama minētā atbalsta piešķiršanas brīdī.

3. pants

Individuāls atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar 1. pantā minēto struktūru un piešķiršanas brīdī ir atbilstis nosacījumiem, kuri paredzēti noteikumos, kas pieņemti saskaņā ar 1. pantu Regulā (EK) Nr. 994/98, kuru atceļ un aizstāj ar Regulu (ES) 2015/1588, vai kas piešķirts saskaņā ar citu apstiprinātu atbalsta struktūru, ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ja tas nepārsniedz šim atbalsta veidam piemērojamo maksimālo atbalsta intensitāti.

4. pants

Ungārija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ visus nesamaksātos 1. pantā minētās atbalsta struktūras maksājumus.

5. pants

Ungārija nodrošina, ka šis lēmums tiek izpildīts četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

6. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Ungārija iesniedz sīki izstrādātu aprakstu par pasākumiem, kas jau ir īstenoti un tiek plānoti, lai izpildītu šo lēmumu.

2. Ungārija informē Komisiju par panākto progresu attiecībā uz pasākumiem, ko valsts veikusi šā lēmuma izpildīšanai. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties iesniedz informāciju par veiktajiem un plānotajiem pasākumiem šā lēmuma izpildei.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Briselē, 2016. gada 4. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

⁽²²⁾ Padomes 1998. gada 7. maija Regula (EK) Nr. 994/98 par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 142, 14.5.1998., 1. lpp.).

⁽²³⁾ Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1588 par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 248, 24.9.2015., 1. lpp.).

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/1847**(2016. gada 4. jūlijs)****par valsts atbalstu SA.41612 – 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)), ko Nīderlande īstenojusi par labu Māstrihtas profesionālajam futbola klubam MVV***(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4053)***(Autentisks ir tikai teksts nīderlandiešu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma 108. panta 2. punktu ⁽¹⁾, un ņemot vērā to iesniegtās piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija 2010. gadā tika informēta, ka Nīderlande ir īstenojusi atbalsta pasākumu par labu Māstrihtas profesionālajam futbola klubam MVV. Komisija 2010. un 2011. gadā arī saņēma sūdzības par pasākumiem par labu citiem Nīderlandes profesionālajiem futbola klubiem, proti, Tilburgas *Willem II*, Hertogenbosas *FC Den Bosch*, Eindhovenas *PSV* un Neimegenas *NEC*. Nīderlande 2011. gada 2. septembra vēstulē sniedza Komisijai papildu informāciju par pasākumu attiecībā uz MVV.
- (2) Komisija 2013. gada 6. marta vēstulē informēja Nīderlandi, ka ir nolēmusi uzsākt Līguma 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz pasākumiem par labu *Willem II*, *NEC*, *MVV*, *PSV* un *FC Den Bosch*.
- (3) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu (turpmāk "lēmums sākt procedūru") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par attiecīgajiem pasākumiem.
- (4) Nīderlande minētās procedūras ietvaros 2013. gada 31. maija un 2013. gada 12. novembra vēstulēs iesniedza apsvērumus attiecībā uz pasākumu par labu MVV. Nīderlande atbildēja uz papildu informācijas pieprasījumu 2014. gada 26. marta vēstulē. 2014. gada 13. jūnijā notika sanāksme ar Komisijas dienestu un Māstrihtas pašvaldības piedalīšanos, pēc kuras 2014. gada 30. jūlijā Nīderlande nosūtīja vēstuli.
- (5) Komisija saistībā ar pasākumiem par labu MVV nesaņēma apsvērumus no ieinteresētajām personām.
- (6) Pēc lēmuma sākt procedūru pieņemšanas izmeklēšana attiecībā uz konkrētajiem klubiem ar Nīderlandes piekrišanu tika veikta atsevišķi. Izmeklēšana attiecībā uz MVV tika reģistrēta ar lietas numuru SA.41612.

⁽¹⁾ Komisijas lēmums lietā SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Nīderlande – Atbalsts konkrētiem Nīderlandes futbola klubiem 2008.–2011. gadā – Uzaicinājums iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu (OV C 116, 23.4.2013., 19. lpp.).

⁽²⁾ Sk. 1. zemspējas piezīmi.

2. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

2.1. Pasākums un atbalsta saņēmējs

- (7) Nacionālā futbola federācija *Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond* (turpmāk "KNVB") ir jumta organizācija attiecībā uz futbola sacensībām profesionālā un amatieru līmenī. Profesionālais futbols Nīderlandē ir organizēts divpakāpju sistēmā: 2014./2015. gada sezonā tā aptvēra 38 klubus, no kuriem 18 spēlēja augstākajā līgā (*eredivisie*) un 20 – zemākajā līgā (*eerste divisie*).
- (8) *Maastrichtse Voetbal Vereniging*, kura nosaukums kopš 2010./2011. gada sezonas ir *Maatschappelijke Voetbal Vereniging Maastricht* (turpmāk "MVV"), tika dibināts 1908. gadā un savas mājas spēles aizvada Māstrihtas futbola stadionā *De Geusselt*. MVV 2000. gadā tika pazemināts no augstākās līgas uz zemāko. MVV nav spēlējis Eiropas turnīros kopš 1970. gada.
- (9) MVV pēc juridiskā statusa ir nodibinājums *Stichting MVV*. Saskaņā ar Nīderlandes sniegto informāciju MVV ir mazais uzņēmums⁽³⁾. 2009./2010. gada sezonā MVV bija nodarbināti 38 darbinieki, bet 2010./2011. gada sezonā – 35 darbinieki. Abos gados tā apgrozījums un kopējā gada bilance bija krietni vien zem EUR 10 miljoniem.
- (10) Māstrihtas pašvaldība (turpmāk "pašvaldība") 2010. gada pirmajā ceturksnī uzzināja, ka MVV saskaras ar nopietnām finansiālām grūtībām. Tā parādi bija pieauguši līdz EUR 6,5 miljoniem; no šīs summas EUR 1,7 miljonus veidoja parāds pašvaldībai par subordinēto aizdevumu. 2010. gada aprīlī līdzjutēji, uzņēmumi un sponsori ("*Initatiefgroup MVV Maastricht*") sāka iniciatīvu MVV glābšanai no maksātnespējas. Šī iniciatīva ietvēra uzņēmējdarbības plānu MVV finanšu stāvokļa normalizēšanai un MVV pārveidošanai par dzīvotspējīgu profesionālu futbola klubu. Pašvaldība akceptēja šo plānu. 2010. gada maijā kreditoru vienošanās ietvaros, bet ārpus oficiālas maksājumu apturēšanas procedūras, pašvaldība atteicās no EUR 1,7 miljonu prasījuma. Tā arī par EUR 1,85 miljoniem iegādājās stadionu un treniņu laukumus, kurus izmantoja vienīgi MVV, bet kuru ekonomiskās īpašumtiesības piederēja trešai personai (nodibinājumam *Stichting Stadion Geusselt*), balstoties uz darījumu, kas paredz ilgtermiņa nomu. Šī cena bija noteikta, balstoties uz ārēja vērtētāja ziņojumu.
- (11) Nīderlande Līguma 108. panta 3. punkta kārtībā nepaziņoja Komisijai par savu nodomu atteikties no prasījuma EUR 1,7 miljonu apmērā pret MVV un iegādāties futbola stadionu un treniņu laukumus par EUR 1,85 miljoniem.

2.2. Procedūras sākšanas pamatojums

- (12) Lēmumā sākt procedūru Komisija nonāca pie sākotnējā secinājuma, ka pašvaldība ir radījusi selektīvas priekšrocības MVV, izmantojot valsts resursus, un tādējādi ir sniegusi atbalstu futbola klubam. Komisija uzskatīja, ka lēmumi par abiem pasākumiem ir pieņemti reizē un ir savstarpēji cieši saistīti. Komisijas nostāja bija arī tāda, ka atbalsta pasākumi profesionāliem futbola klubiem var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Attiecībā uz pašvaldības parāda atlaišanu Komisija no tai pieejamās informācijas nevarēja secināt, ka pašvaldības rīcība būtu raksturīga tipiskam kreditoram tirgus ekonomikas apstākļos. Attiecībā uz stadiona un treniņu laukumu iegādi no trešās personas Komisija nevarēja konstatēt, ka pašvaldības rīcība būtu tāda, kā būtu rīkojies parasts ieguldītājs tirgus ekonomikas apstākļos, jo neeksistēja ticams, pirms pirkuma veikšanas izstrādāts uzņēmējdarbības plāns. Visbeidzot, Komisija pieprasīja detalizētu informāciju par izteikumiem pašvaldības domē, ka ar stadiona iegādi saistītā peļņa tiktu nodota trešai personai (fondam *Stadium De Geusselt*), lai segtu MVV parādu prioritāro daļu, piemēram, pensiju iemaksas un nodokļu maksājumus.
- (13) Komisija atzīmē, ka MVV bija atradies grūtā finansiālā situācijā jau vairākus gadus pirms 2010. gada. 2007./2008. gada sezonā tas cieta zaudējumus EUR 0,15 miljonu apmērā un tam bija negatīvs pašu kapitāls (mīnus

⁽³⁾ Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikuma 2003/361/EK par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.) pielikuma 2. punkta 2) apakšpunktā mazais uzņēmums ir definēts kā uzņēmums, kurā ir nodarbināti mazāk nekā 50 darbinieki un kura gada apgrozījums nepārsniedz EUR 10 miljonus.

EUR 2,7 miljoni). 2008./2009. gada sezonā MVV cieta zaudējumus EUR 1,1 miljonu apmērā, un tā pašu kapitāls bija mīnus EUR 3,8 miljoni. Līdz 2010. gada martam bija radušies papildu zaudējumi EUR 1,3 miljonu apmērā, bet pašu kapitāls bija pazeminājies līdz mīnus EUR 5,17 miljoniem. 2010. gada aprīlī MVV vairs nespēja samaksāt algas un segt citus kārtējos izdevumus, tādēļ faktiski atradās uz maksātnespējas sliekšņa.

- (14) Pamatojoties uz minēto, Komisija lēmumā sākt procedūru atzīmēja, ka atbalsta piešķiršanas laikā MVV bija finansiālas grūtības. Lai izvērtētu atbalsta saderību ar 2004. gada Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (*) (turpmāk "pamatnostādnes"), Komisija pieprasīja informāciju par atbilstību visām pamatnostādnēs paredzētajām prasībām.
- (15) Jāuzsver, ka Komisija nevarēja pārbaudīt, vai ir ievēroti pamatnostādņu 34.–37. punktā paredzētie nosacījumi attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna būtību un izpildi. Komisija arī nevarēja pārbaudīt, vai ir īstenoti pienācīgi kompensācijas pasākumi pamatnostādņu 38.–42. punkta nozīmē. Bija jāpierāda arī tas, ka atbalsts tika sniegts tikai minimālajā nepieciešamajā apmērā, ka atbalsta saņēmējs pats tika veicis pienācīgu ieguldījumu tā pārstrukturēšanā un ka tika ievērots princips "vienreiz un pēdējoreiz".

3. NĪDERLANDES PIEZĪMES

- (16) Attiecībā uz pasākumiem par labu MVV Nīderlande nepiekrīta, ka šie pasākumi būtu valsts atbalsts. Nīderlande uzskata, ka pašvaldība, kurai bija subordinēts prasījums pret uzņēmumu, kas atrodas uz maksātnespējas sliekšņa, 2010. gadā atsakoties no prasījuma, rīkojās atbilstīgi tirgus ekonomikas kreditora principam. Tā norādīja, ka pat oficiāls pieteikums vai kreditora pieprasījums pasludināt maksātnespēju nekavējoties izraisītu maksātnespēju. Saskaņā ar Nīderlandes sniegto informāciju MVV maksātnespējas gadījumā pašvaldība, visticamāk, jebkurā gadījumā nebūtu atguvusi neko no tās subordinētā aizdevuma. Tās prasījums bija subordinēts, attiecīgi – ar zemāku prioritāti nekā prasījumi, kuru kopsūma veidoja aptuveni EUR 3 miljonus (kā privileģētie (*preferente*), tā nenodrošinātie (*concurrente*) citu kreditoru prasījumi). Nīderlande apgalvoja, ka tāpēc nepastāvēja varbūtība saņemt jebkādu kompensāciju par aizdoto summu un ka kopējā pārstrukturēšanas plāna ietvaros pat privileģētie un nenodrošinātie kreditori bija ar mieru atteikties no saviem prasījumiem. Vienlaikus, ja pašvaldība 2010. gada maijā nebūtu atteikusies no sava prasījuma un tādējādi būtu izraisījusi oficiālu maksātnespējas procesu, MVV saskaņā ar KNVB noteikumiem riskēja zaudēt savu profesionālā futbola kluba licenci. Šo licenci nebūtu iespējams nodot citam klubam.
- (17) Attiecībā uz stadiona *De Geusselt* un MVV izmantotā treniņu kompleksa iegādi Nīderlande apgalvoja, ka šī iegāde notika par ārēja eksperta noteiktu cenu un tādēļ atbilda tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Minēto vērtējumu veidoja ilgtermiņa nomas tiesību un uz zemes esošo ēku vērtības novērtējums. Nīderlande uzsvēra arī to, ka stadions Māstrihtā atrodas stratēģiski nozīmīgā vietā un ka pašvaldībai ir interese par *De Geusselt* zonas, kurā atrodas stadions un treniņu laukumi, ievērojamu (atjaunošanu un) attīstīšanu.
- (18) Kā alternatīvu argumentu Nīderlande minēja, ka, pat ja būtu uzskatāms, ka pasākumi ir radījuši selektīvas priekšrocības MVV, tie nebūtu izkropļojuši konkurenci vai ietekmējuši tirdzniecību starp dalībvalstīm. Nīderlande uzsvēra, ka MVV pozīcijas valsts profesionālajā futbolā ir vājas, tādēļ ir ļoti maza varbūtība, kas tas varētu piedalīties Eiropas līmeņa sacensībās. Tika minēts arī, ka Komisija nav pierādījusi, ka atbalsts MVV izkropļotu konkurenci vai ietekmētu tirdzniecību kādā no tirgiem, kas minēti lēmumā sākt procedūru.
- (19) Nīderlande kā pakārtotu argumentu minēja to, ka tad, ja tiktu atzīts, ka pasākumi ir valsts atbalsts, tie būtu saderīgi ar iekšējo tirgu. Šie argumenti, pirmkārt, bija balstīti uz pamatnostādnēm un, otrkārt, tika veikts saderības izvērtējums, balstoties tieši uz Līguma 107. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktu.

(*) Komisijas paziņojums "Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.). Šo pamatnostādņu piemērošana tika pagarināta ar Komisijas paziņojumu par darbības termiņa pagarināšanu 2004. gada 1. oktobra Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 296, 2.10.2012., 3. lpp.).

4. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS

4.1. Valsts atbalsta esība saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu

- (20) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu valsts atbalsts ir atbalsts, ko piešķir dalībvalsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Līguma 107. panta 1. punkta nosacījumi ir kumulatīvi, tāpēc, lai pasākumu atzītu par valsts atbalstu, tam jāatbilst visiem nosacījumiem.
- (21) Pamatojoties uz lēmumu sākt procedūru, Komisija izvērtēja pašvaldības 2010. gada 25. maija lēmumu atteikties no subordinētās prasības EUR 1,7 miljonu apmērā pret MVV un iegādāties stadionu *De Geusselt* un MVV treniņu laukumus par EUR 1,85 miljoniem. Nīderlande apgalvo, ka abi pasākumi atbilst tirgus ekonomikas dalībnieka principam (MEOP), tādēļ nebūtu uzskatāmi par valsts atbalstu.
- (22) Komisija, ņemot vērā attiecīgo judikatūru⁽⁵⁾, uzskata, ka abus pasākumus saista nepieciešama un nesaraujama saite. Lai nonāktu pie šāda slēdziena, Komisija ņēma vērā attiecīgo pasākumu hronoloģiju, to mērķi un MVV situāciju laikā, kad pašvaldība pieņēma lēmumu sniegt atbalstu MVV⁽⁶⁾. Pirmkārt, Komisija norāda, ka abi pasākumi tika prezentēti kopā un lēmumi par tiem tika pieņemti vienā un tajā pašā pašvaldības domes sēdē – 2010. gada 25. maijā. Abu pasākumu mērķis bija nodrošināt, ka MVV tuvākajā nākotnē tiek glābts, un tie abi tika apspriesti kā viens priekšlikums pašvaldības nostājas ietvaros attiecībā uz *Initiatiegroep MVV Maastricht* organizēto glābšanas plānu. Tāpēc Komisija secina, ka šie pasākumi ir cieši saistīti to mērķa un MVV tābrīža situācijas dēļ, proti, tie nodrošina MVV glābšanu, ņemot vērā tā acīmredzami grūto finanšu stāvokli.
- (23) Lēmumus par abiem pasākumiem pieņēma pašvaldība, un tie rada finansiālas sekas šai pašvaldībai (EUR 3,55 miljonu apmērā). Tādēļ tie ir saistīti ar valsts līdzekļu izmantošanu, un Nīderlande šo secinājumu neapstrīd. Valsts līdzekļi var tikt piešķirti daudzos dažādos veidos, piemēram, kā tiešās dotācijas, aizdevumi, galvojumi, tieši ieguldījumi komercsabiedrību kapitālā un pabalsti natūrā. Arī atteikšanās no valsts prasījumiem un tirgus situācijai neatbilstoši ieguldījumi ir valsts līdzekļu piešķiršana.
- (24) Nīderlande un pašvaldība arī apgalvo, ka pašvaldība attiecībā uz atteikšanos no prasījuma rīkojās saskaņā ar tirgus ekonomikas kreditora principu, bet attiecībā uz stadiona un treniņu laukumu iegādi – saskaņā ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu, tādējādi MVV netika radīta nepienācīga ekonomiska priekšrocība. Komisija šim viedoklim nepiekrīt turpmāk minēto iemeslu dēļ.
- (25) Ja valsts iejaukšanās rezultātā uzņēmuma finansiālais stāvoklis uzlabojas, priekšrocība pastāv. Lai noteiktu, vai šī priekšrocība ir nepamatota, uzņēmuma finansiālais stāvoklis pēc pasākuma būtu jāsalīdzina ar tā finansiālo stāvokli situācijā, ja pasākums nebūtu veikts. Nav šaubu, ka MVV finanšu stāvoklis pārbaudāmo pasākumu rezultātā ievērojami uzlabojās.

4.1.1. Atteikšanās no subordinētā aizdevuma/prasījuma

- (26) Pašvaldības un citu svarīgu kreditoru veiktie pasākumi ļāva MVV sāktot savu bilanci. Komisija atzīmē, ka no saviem prasījumiem atteicās arī citi svarīgi MVV kreditori, t. i., kreditori, kuru prasījumi pārsniedza EUR 150 000, savukārt mazāki kreditori no prasījumiem atteicās daļēji. Ne šīs darbības, kuru rezultātā privātpersonas atteicās no prasījumiem EUR 2,25 miljonu apmērā, ne pašvaldības darbības nenotika oficiālas maksājumu apturēšanas procedūras ietvaros. Tas, ka nepastāvēja oficiāls satvars, izskaidro, kāpēc galu galā kreditoru mazākums, kuru prasījumi veidoja EUR 145 347, nepiedalījās atbrīvošanā no maksāšanas, kaut arī daži no tiem bija apsolījuši to darīt. Komisija ņem vērā arī to, ka citi atlaistie prasījumi nebija subordinēti, bet pašvaldības prasījums tāds bija. Nīderlande uzskata, ka oficiālas procedūras neesība neradīja būtisku atšķirību tādā

⁽⁵⁾ Spriedums Francija/Komisija, T-1/12, 37. un turpmākie punkti un tajos minētā judikatūra (spriedums IT-11/95, *BP Chemicals*/Komisija).

⁽⁶⁾ Spriedums *BP Chemicals*, 171. punkts.

ziņā, ka no pašvaldības viedokļa parāda noregulējuma rezultāts bija identisks tam, kāds būtu iestājies, ja saskaņā ar valsts maksātnespējas tiesību normām maksājumi tiktu oficiāli apturēti, t. i., citi kreditori varētu tikt piespiesti pievienoties kreditoru līgumam, kas pašvaldības gadījumā jebkurā gadījumā būtu nozīmējis (subordinētā) aizdevuma summas pilnīgu zaudēšanu.

- (27) Tomēr, kā jau minēts lēmumā sākt procedūru, Komisija atzīmē, ka trīs kreditori pilnībā neatteicās no prasījumiem, bet pārveidoja tos prasījumā pret tādiem nākotnē iespējamiem maksājumiem par transfēriem, ko MVV saņemtu par spēlētājiem, kuri pamet klubu. Šai sakarā Nīderlande norādīja, ka minētajiem trim kreditoriem bija privilēģētie un nodrošinātie prasījumi EUR 1,135 miljonu apmērā. Tādēļ to izredzes atgūt vismaz daļu no to prasījumiem oficiālā maksātnespējas procedūrā bija labākas nekā citiem kreditoriem ar nenodrošinātiem prasījumiem, nemaz nerunājot par pašvaldību ar tās subordinēto prasījumu. Komisija uzskata, ka, lai gan pašvaldības aizdevums netika izsniegts ar tādiem pašiem nosacījumiem, privāts ieguldītājs nebūtu pilnībā atteicies no prasījuma vai vismaz būtu panācis vai centies panākt (iespējamu) nodrošinājumu par atteikšanos no tik ievērojamas aizdevuma summas, pat ja atmaksas varbūtība bija neliela. Turklāt Komisija atzīmē, ka pašvaldība, iespējams, būtu varējusi gūt labumu no citiem kreditoriem, ja glābšanas plāns patiešām bija atkarīgs arī no pašvaldības līdzdalības. Tādēļ Komisija uzskata, ka pašvaldības atteikšanās no aizdevuma pilnā apmērā, neparedzot nekādus nosacījumus vai nodrošinājumu, neatbilst tirgus ekonomikas kreditora principam.
- (28) Attiecībā uz lēmumu piedalīties kreditoru līgumā ārpus oficiālas maksājumu apturēšanas procedūras Nīderlande norādīja, ka KNVB būtu atcēlusi MVV profesionālā futbola kluba licenci, ja maksājumi tiktu oficiāli apturēti. Tādēļ netika uzskatīts, ka oficiāla maksājumu apturēšana būtu pašvaldības, kā arī lielākās daļas pārējo kreditoru interesēs. Līdz ar to šis apstāklis pats par sevi pašvaldības situāciju nepadara atšķirīgu no situācijas, kādā atrodas pārējie kreditori.
- (29) Šajā kontekstā Nīderlandes iestādes atsauca uz to lēmuma sākt procedūru daļu, kurā Komisija secina, ka Arnemas pašvaldības pasākumi par labu futbola klubam *Vitesse* nebija valsts atbalsts: vienlīdzīgas attieksmes princips paredz, ka situācija jāvērtē tāpat kā Arnemas pašvaldības gadījumā, t. i., kā tāda, kas atbilst Līguma 107. panta 1. punktam, jo pašvaldības lēmumi pieņemti, ievērojot privāta kreditora principu. Šai sakarā Komisija norāda, ka katra lieta ir jāizvērtē individuāli pēc tās būtības. Arnemas un *Vitesse* lietā kreditoru līgumā paredzētie nosacījumi nozīmēja, ka pašvaldības un citu kreditoru attiecīgais stāvoklis bija pilnīgi identisks (katrs saņemtu 12 % no nesamaksātajiem prasījumiem), taču Māstrihtas un MVV gadījumā tā nav: pārējie (privilēģētie) kreditori par atteikšanos no prasījuma varētu gūt labumu no iespējamajiem ienākumiem no spēlētāju pārdošanas, taču tas neattiecas uz Māstrihtas pašvaldību.
- (30) Citi iemesli, ko Nīderlande min saistībā ar MVV maksātnespējas sociāli ekonomiskajām sekām, nevar tikt ņemti vērā, izvērtējot atbilstību tirgus ekonomikas ieguldītāja principam.
- (31) Pirmkārt, MVV iespējamās maksātnespējas sociāli ekonomiskās sekas ir saistītas ar pašvaldības kā publiskas iestādes, nevis privāta ieguldītāja lomu. Lai gan pašvaldība, iespējams, ir bijusi ieguldītāja *De Geusselt* zonā, kā minēts pašvaldības domes 2010. gada 25. maija sēdes protokolā, šīs intereses ir daļa no plašākām interesēm, kas saistītas ar citiem vispārējiem politikas mērķiem, piemēram, ar zonas infrastruktūras un ekonomisko attīstību, pašvaldības sporta politiku un pašvaldības partnerību. Tādēļ atteikšanās no aizdevuma – laikā, kad tas notika – vai nu nebija, vai tikai daļēji bija saistīta ar pašvaldības kā zemes īpašnieces vai uzņēmuma privātajām saimnieciskajām interesēm. Attiecībā uz saimniecisko interešu pastāvēšanu Nīderlande nav sīkāk norādījusi, kādas tās būtu bijušas. Otrkārt, jāņem vērā, ka atteikšanās no aizdevuma pati par sevi nebūtu novērsusi MVV maksātnespēju: bija nepieciešami papildu atbalsta pasākumi (piem., stadiona un treniņu laukumu iegāde), attiecībā uz kuriem Komisija uzskata, ka tie neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Kā paskaidrots iepriekš, pasākumi ir jāvērtē kopumā.
- (32) Minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka pašvaldība, 2010. gada maijā pieņemot lēmumu atteikties no sava prasījuma EUR 1,7 miljonu apmērā, nerīkojās kā tirgus ekonomikas dalībnieks. Šis secinājums ir pamatots arī ar apstākli, ka atteikšanās no aizdevuma ir jāizvērtē kopīgi ar treniņu laukumu un stadiona iegādi, kas, pēc Komisijas secinātā, neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam, kā izskaidrots turpmāk.

4.1.2. *Treniņu laukumu un stadiona iegāde*

- (33) Pašvaldība ne vien atteicās no subordinētā prasījuma pret MVV, bet arī iegādājās stadionu *De Geusselt* un kluba treniņu telpas *Klein Geusselt*, un arī šis pirkums bija daļa no kopējā MVV glābšanas un pārstrukturēšanas plāna. Nīderlande apgalvo, ka šis pirkums nav valsts atbalsts, jo ir noticis tirgus ekonomikas apstākļos. Šis arguments ir balstīts uz Komisijas Paziņojumu par valsts atbalsta elementiem, publiskajām iestādēm pārdodot zemi ⁽⁷⁾ (turpmāk "Paziņojums par zemes pārdošanu"), kā arī uz principu par ieguldītāju tirgus ekonomikas apstākļos, saskaņā ar kuru nevar tikt uzskatīts, ka publisku iestāžu finansiāla rīcība attiecībā uz uzņēmumu radītu tam priekšrocības Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, ja šāda rīcība identiskā situācijā liktos pieņemama arī citiem tirgus dalībniekiem. Attiecībā uz Paziņojumu par zemes pārdošanu Nīderlande atzīst, ka minētais paziņojums attiecas uz zemes pārdošanu, nevis uz nekustamā īpašuma pirkšanu, bet uzskata, ka tas ir piemērojams pēc analogijas.
- (34) Komisija norāda, ka pirkuma cena EUR 1,85 miljonu apmērā tika noteikta, balstoties uz ārēja eksperta ziņojumu, kas tika iesniegts Komisijai (vērtētāju *Van Der Horst Taxateurs* ziņojums, 2010. gada jūnijs). Komisija arī norāda, ka pašvaldībai jau piederēja zeme, uz kuras bija uzbūvēts stadions. Tā nopirka stadionu un pārējos aktīvus, bet arī tiesības uz ilgtermiņa zemes nomu (*recht van erfpacht*). [...] ^(*) EUR 1,85 miljonu cena ietver treniņu laukumus, kas nebija iekļauti eksperta ziņojumā. Jānorāda, ka eksperta ziņojumā nebija atklāta pircēja identitāte.
- (35) Komisija norāda, pirmkārt, ka iemesli, kādēļ pašvaldība iegādājās stadionu, ietvēra ar "sabiedrības veselību" un "sociālo kohēziju" saistītus apsvērumus, jo tā vēlējās *De Geusselt* rajonā uzturēt un attīstīt "sporta zonu" ⁽⁸⁾. Šādi politikas mērķi neietekmētu lēmumu veikt ieguldījumu, ja to pieņemtu ieguldītājs tirgus ekonomikas apstākļos, tādēļ pašvaldību nevar pielīdzināt tirgus ekonomikas dalībniekam. Otrkārt, Komisija nepiekrīt, ka tirgus ekonomikas dalībnieks būtu vēlējis pirkt futbola stadionu par tā aizstājējvērtību. Atšķirībā no zemes vai citām precēm futbola stadions ir produktīvs aktīvs, ko var izmantot ienākumu gūšanai, bet kas arī rada uzturēšanas izmaksas. Tirgus ekonomikas dalībnieks šādu stadionu iegādātos vienīgi tad, ja šāda lēmuma pamatā būtu uzņēmējdarbības plāns, kurā parādīts, ka ir ļoti ticams, ka ekspluatācija būtu pietiekami ienesīga. No uzņēmējdarbības plāna arī būtu atkarīga cena, par kuru ieguldītājs vēlētos pirkt stadionu. Pašvaldībai šāda uzņēmējdarbības plāna nebija ne laikā pirms pirkuma izdarīšanas, ne laikā, kad tika pieņemts lēmums pirkt stadionu. Faktiski 2010. gada maijā pašvaldības vadība informēja pašvaldības domi, ka tiks izstrādāts plāns par stadiona turpmāku izmantošanu daudzfunkcionāla objekta statusā. Dome ar šādu plānu patiešām tika iepazīstināta, bet tas notika 2010. gada decembrī. Komisija norāda, ka 2010. gada maijā, kad tika pieņemts lēmums pirkt stadionu, pašvaldība aplēsa, ka stadiona uzturēšanas ikgadējās izmaksas būtu EUR 380 000, turpretim ikgadējā nomas maksa, ko maksāja MVV, bija EUR 75 000 ⁽⁹⁾. Starpība EUR 305 000 apmērā tiktu vai nu finansēta no nomas ieņēmumiem par citiem pasākumiem, vai arī tā būtu jāsedz pašvaldībai. Lai gan pirkuma maksa tika noteikta tā, lai ņemtu vērā potenciālos zaudējumus no MVV noteiktās zemās nomas maksas, nav iespējams secināt, ka privāts tirgus dalībnieks būtu noslēdzis līgumu, kas rada lielu identificētu risku ciest zaudējumus. 2010. gada decembrī pašvaldības domei iesniegtajā ziņojumā ir apstiprināts, ka "šābrīža situācijā stadiona komerciāla vai izmaksas sedzoša ekspluatācija nav iespējama". 2012. gada jūnijā sagatavotajā pašvaldības revīzijas palātas ziņojumā ⁽¹⁰⁾ tika konstatēts, ka stadiona ekspluatācija joprojām rada zaudējumus.
- (36) Turklāt tādas steidzamas pārdošanas gadījumā, kāda notika saistībā ar MVV, būtu sagaidāms, ka tirgus dalībnieks izvēlēta laika aspektu izmantotu kā sviru, lai panāktu labāku cenu nekā vērtētāja aplēstā vērtība. Pašvaldības gadījumā tā nenotika – tā vienkārši akceptēja vērtētāja noteikto vērtību kā "realistisku".
- (37) Tas, ka pašvaldībai bija īpašas intereses attiecībā uz *De Geusselt* apkaimes attīstības plāniem, nemaina šo secinājumu. Nīderlande 2010. gadā formulētajā glābšanas plānā nenorādīja, ka pirms 2010. gada jūnija būtu pastāvējis pirkuma plāns vai aprēķins potenciālam pašvaldības veiktam pirkumam. Taču no ieguldītāja tirgus apstākļos varētu sagaidīt, ka pirms pirkuma veikšanas viņš veiks šādu izvērtējumu.

⁽⁷⁾ OVC 209, 10.7.1997., 3. lpp.

^(*) Konfidenciāla informācija.

⁽⁸⁾ Pašvaldības domes 2010. gada 25. maija sēdes protokola 10. punkts. Arī 5. punktā pašvaldība atsauca uz citām ekonomiskām un sociālām sekām, ko tā vēlas panākt, lai gan tika norādījusi, ka stadiona iegādes pamats ir tās pozīcijas nostiprināšana nekustamā īpašuma jomā.

⁽⁹⁾ 2010. gada 21. jūnijā ar MVV tika noslēgts jauns nomas līgums.

⁽¹⁰⁾ *Rekenkamer Maastricht: De relatie tussen de gemeente Maastricht en MVV. Gatē in de defensie gedicht?*, 2010. gada jūnijs

- (38) Visu šo iemeslu dēļ Komisija secina, ka pašvaldība 2010. gadā, lemjot par stadiona un treniņu laukumu iegādes pasākumiem, nerīkojās tā, kā būtu rīkojies tirgus ekonomikas dalībnieks.

4.1.3. Atbalsta ietekme uz MVV

- (39) Priekšrocības, ko guva MVV, bija, pirmkārt, atbrīvošanās no parādu sloga, otrkārt, tas varēja turpināt spēlēt futbolu savā mājās spēļu stadionā *De Geusselt*. Mēneša nomas maksa par abu objektu neekskluzīvu izmantošanu pēc tam, kad tos bija iegādājusies pašvaldība, bija 3 % no MVV budžeta vai vismaz EUR 75 000 ⁽¹⁾. Komisija arī norāda, ka saskaņā ar pirkuma līguma noteikumiem pašvaldības samaksātos EUR 1,85 miljonus pārdevējs – trešā persona *Stichting Stadion De Geusselt* ⁽²⁾ – izmantotu, lai segtu MVV parādus par nodokļiem, spēlētāju algām un pensiju saistībām. Uz šiem parādiem kreditoru līgums neattiecas. MVV 2009./2010. gada sezonas grāmatvedības reģistros minētie EUR 1,85 miljoni patiešām ir iegrāmatoti kā ārkārtas ieņēmumi ar pamatojumu “Māstrihtas pašvaldības ieguldījums” (*Bijdrage Gemeente Maastricht*). *Stichting Stadion De Geusselt* ieņēmumi no pārdošanas patiešām tika izmantoti MVV parādu atvieglošanai un pārstrukturēšanai (sk. nodibinājuma 2010. gada 9. jūnija vēstuli pašvaldībai).
- (40) Nīderlande apšaubīja atbalsta ietekmi uz iekšējo tirgu tādu klubu gadījumā, kuri nespēlē futbolu Eiropas līmenī, konkrētāk, attiecībā uz MVV. Šajā sakarā Komisija norāda, ka MVV katru gadu ir potenciāls Eiropas futbola turnīru dalībnieks. Arī kā otrās līgas klubs tas principā var ietekmēt rezultātus nacionālā kausa izcīņā futbolā un uzvarēt kausa izcīņā, tādējādi iegūstot tiesības nākamajā gadā spēlēt Eiropas kausa izcīņā. Pat rangā zemu esošs futbola klubs īsā laikā var nokļūt augstākā līmenī ⁽³⁾. Komisija papildus norāda, ka profesionāli futbola klubi papildus dalībai futbola sacensībās veic saimniecisko darbību vairākos tirgos, piemēram, darbojas profesionālo spēlētāju transfēru tirgū, reklāmas, sponsorēšanas, preču tirdzniecības vai plašsaziņas līdzekļu satura jomā. Atbalsts profesionālam futbola klubam nostiprina tā pozīcijas katrā no šiem tirgiem, vairums no kuriem aptver vairākas dalībvalstis. Tāpēc, ja valsts līdzekļi tiek izmantoti, lai sniegtu selektīvas priekšrocības profesionālam futbola klubam, šāds atbalsts var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ⁽⁴⁾. Konkrēti saistībā ar MVV jānorāda, ka 2010. gadā vairākiem MVV spēlētājiem bija citu dalībvalstu, īpaši Beļģijas, pilsonība.
- (41) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka atteikšanās no aizdevuma un stadiona un treniņu laukumu iegāde (par kopējo summu EUR 3,55 miljoni) ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Turpmāk tiks izvērtēta šo pasākumu saderība ar iekšējo tirgu.

4.2. Novērtējums saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu

- (42) Komisijai jāizvērtē, vai atbalsta pasākumus par labu MVV var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu. Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstij jāpaskaidro iespējama atbilstības pamatojums un jāpierāda, ka ir izpildīti atbilstības nosacījumi ⁽⁵⁾.
- (43) Neviens no Līguma 107. panta 2. punktā minētajiem atbrīvojumiem uz konkrēto atbalsta pasākumu neattiecas. Šādu argumentu nav izvirzījusi arī Nīderlande.
- (44) Attiecībā uz Līguma 107. panta 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem Komisija norāda, ka neviens Nīderlandes reģions neatbilst Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētajam izņēmumam. Konkrētie atbalsta pasākumi arī neveicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs un nenovērš nopietnus traucējumus Nīderlandes tautsaimniecībā, kā paredz Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts.

⁽¹⁾ Jaunā nomas maksa bija piesaistīta MVV apgrozījumam un bija vismaz EUR 75 000; ja MVV attīstītos veiksmīgi, nomas maksa tiktu palielināta. Pašvaldība saņemu arī ienākumus no stadiona iznomāšanas citiem mērķiem.

⁽²⁾ Nodibinājums, kas saskaņā ar Nīderlandes sniegto informāciju ir neatkarīgs gan no MVV, gan Māstrihtas pašvaldības.

⁽³⁾ To praksē ir pierādījis cits Nīderlandes profesionālais futbola klubs *PEC Zwolle*, kas 2010./2011. gada sezonā arī spēlēja otrajā līgā. *PEC* 2012./2013. gada sezonā tika paaugstināts uz pirmo līgu un 2013./2014. gada sezonā uzvarēja nacionālajā kausa izcīņā futbolā, iegūstot tiesības 2014./2015. gada sezonā spēlēt Eiropas turnīrā.

⁽⁴⁾ Komisijas 2013. gada 20. marta lēmumi attiecībā uz Vāciju par *Multifunktionsarena der Stadt Erfurt* (lieta SA.35135 (2012/N)), 12. punkts, un *Multifunktionsarena der Stadt Jena* (lieta SA.35440 (2012/N)), kopsavilkuma paziņojumi publicēti OV C 140, 18.5.2013., 1. lpp., un 2013. gada 2. oktobra lēmums par *Fußballstadion Chemnitz* (lieta SA.36105 (2013/N)), kopsavilkuma paziņojums publicēts OV C 50, 21.2.2014., 1. lpp.

⁽⁵⁾ Spriedums C-364/90, Itālija/Komisija, ECLI:EU:C:1993:157, 20. punkts.

- (45) Attiecībā uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, t. i., atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību attīstību, ja šādam atbalstam nav tādas nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm, Nīderlande ir apgalvojusi, ka tad, ja Komisija konstatētu, ka konkrētie pasākumi ir valsts atbalsts, būtu jāpiemēro šis izņēmums. Šai sakarā Nīderlande apgalvoja, ka Komisijas analizē ir jāņem vērā arī Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunkts par atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu, kopā ar Līguma 165. pantu.
- (46) Izvērtējot jēdzienu "saimnieciskās darbības attīstība" sporta nozarē, Komisija pienācīgi ņem vērā Līguma 165. panta 1. punktu un tā paša panta 2. punkta pēdējo ievilkumu, kuros noteikts, ka Savienība palīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības, tās struktūras, kas balstās uz brīvprātīgu darbību, un tās sociālo un audzinošo nozīmi. Tomēr Līgumā sporta un kultūras jēdzieni ir nodalīti, tāpēc Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunkts nevar kalpot par pamatu MVV sniegtā atbalsta saderības izvērtēšanai.
- (47) Attiecībā uz atbalsta pasākumu izvērtēšanu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu Komisija ir izdevusi vairākas regulas, pamatnoteikumus, pamatnostādnes un paziņojumus par atbalsta veidiem un horizontālajiem vai nozaru mērķiem, kuriem tiek piešķirts atbalsts. Tā kā MVV pasākumu veikšanas laikā saskārās ar finansiālām grūtībām un atbalstu šo grūtību novēršanai sniedza pašvaldība, Komisija uzskata, ka ir lietderīgi izvērtēt, vai ir piemērojami pamatnostādnes⁽¹⁶⁾ paredzētie kritēriji. Šai sakarā Komisija atzīmē, ka pamatnostādnes neizslēdz to piemērošanu attiecībā uz profesionālo futbolu. Tādēļ uz šo saimniecisko darbību pamatnostādnes attiecas.
- (48) Komisija 2014. gada jūlijā publicēja jaunas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽¹⁷⁾. Tomēr tās nav piemērojamas šim 2010. gadā piešķirtajam nepaziņotajam atbalstam. Atbilstoši jauno pamatnostādņu 137. punktam tas varētu notikt tikai attiecībā uz glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu, kas piešķirts bez iepriekšējas atļaujas, ja atbalsts pilnībā vai daļēji ir piešķirts pēc šo pamatnostādņu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Saskaņā ar jauno pamatnostādņu 138. punktu visos pārējos gadījumos Komisija šo izskatīšanu veic, pamatojoties uz pamatnostādņēm, kas bija piemērojamas atbalsta piešķiršanas laikā. Tādēļ izskatāmajā lietā Komisija savu analīzi balstīs uz 2004. gada pamatnostādņēm (sk. 14. apsvērumu).
- (49) Saskaņā ar pamatnostādņu 11. punktu uzņēmumu uzskata par grūtībās esošu uzņēmumu, ja novērojamas parastās grūtībās nonākušā uzņēmuma pazīmes, tādas kā zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugšana, jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parāda pieaugums, procentu likmju celšanās un krītoša vai nulles aktīvu neto vērtība. Smagākos gadījumos uzņēmums jau var būt maksātnespējīgs vai pakļauts kolektīvai maksātnespējas procedūrai atbilstoši valsts tiesību aktiem. Kā iepriekš norādīts 13. apsvērumā, MVV kopš 2007./2008. gada sezonas bija negatīvs pašu kapitāls, un 2010. gada pirmajā ceturksnī tā pašu kapitāls sasniedza vērtību mīnus EUR 5,1 miljons, kamēr MVV kopējie parādi bija EUR 6,4 miljoni. Kā norāda Nīderlande, 2010. gada pavasarī MVV faktiski bija kļuvis maksātnespējīgs. Līdz ar to MVV nepārprotami bija grūtībās nonācis uzņēmums pamatnostādņu nozīmē. Nīderlande šo faktu neapstrīd. Tādēļ par labu MVV piešķirtā valsts atbalsta saderība ir jāizvērtē saskaņā ar pamatnostādņēm.
- (50) Pamatnostādņu 3.2. iedaļā ir noteikts, ka līdz ar atbalsta piešķiršanu ir jāizvirza nosacījums, ka tiks īstenots pārstrukturēšanas plāns. Taču saskaņā ar pamatnostādņu 59. punktu MVU (kāds ir arī MVV) pārstrukturēšanas plāns Komisijai nav jāvizē, tomēr tam ir jāatbilst pamatnostādņu 35., 36. un 37. punktā noteiktajām prasībām, attiecīgajai dalībvalstij tas jāapstiprina un par to ir jāpaziņo Komisijai. Komisija atzīmē, ka Nīderlande ir paziņojusi par pārstrukturēšanas plānu, kas atbilst pamatnostādņu 34.–37. punktā noteiktajiem nosacījumiem. Kopējās pārstrukturēšanas izmaksas bija gandrīz EUR 6 miljoni. Šai sakarā Komisija atzīmē, ka pašvaldības lēmumā sniegt atbalstu MVV bija paredzēti vairāki nosacījumi. Šie nosacījumi bija noteikti 2010. gada uzņēmējdarbības plānā, kas minēts 10. apsvērumā.
- (51) Šai sakarā Komisija norāda, ka pašvaldības lēmums norakstīt aizdevumu un maksāt par *De Geusselt* tika pieņemts pēc tam, kad tika izanalizēta MVV radušos grūtību būtība un cēloņi. Darījums balstījās uz vairākiem nosacījumiem, kuru mērķis bija atjaunot kluba ilgtermiņa dzīvotspēju saprātīgā laikā – trijos gados – un panākt, ka tiek ievērotas KNVB licencēšanas prasības, lai MVV varētu piedalīties profesionālās sacensībās. Pārstrukturēšanas plānā bija paredzēta jauna vadība, kā arī darbinieku un spēlētāju skaita samazināšana. Pārstrukturēšanas plāns nav atkarīgs no ārējiem faktoriem, kurus MVV var censties ietekmēt, taču nevar kontrolēt pilnībā,

⁽¹⁶⁾ Sk. 4. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁷⁾ Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

piemēram, no jaunu sponsoru atrašanas un skatītāju skaita pieauguma. Tajā paredzēts, ka kluba finanšu stāvoklis turpina uzlaboties, un klubs turpina darboties kā profesionāls futbola klubs. Kā izklāstīts turpmākajā apsvērumā, notikumu attīstība parāda, ka plāns patiešām bija reālistisks.

- (52) Veiktie pasākumi bija nepieciešami MVV dzīvotspējas atjaunošanai. Kluba finanšu stabilitāte patiešām tika atjaunota. Pēc veiktajiem pasākumiem 2009./2010. sezonā MVV guva peļņu EUR 3,9 miljonu apmērā un tam pirmoreiz vairāku gadu laikā bija pozitīvs pašu kapitāls – EUR 0,051 miljons. Nākamajā – 2010./2011. gada – sezonā tika gūta peļņa EUR 0,021 miljonu apmērā, bet MVV pašu kapitāls bija EUR 0,072 miljoni. 2011./2012. gada sezonā MVV sasniedza peļņas sliekšni. KNVB 2011./2012. gada sezonas sākumā novērtējumu par MVV finanšu stāvokli paaugstināja no 1. kategorijas (nepietiekami) līdz 3. kategorijai (labi).

4.2.1. Kompensējošie pasākumi

- (53) pamatnostādņu 38.–42. punkts paredz, ka atbalsta saņēmējs īsteno kompensācijas pasākumus, lai mazinātu atbalsta kropļojošo ietekmi un tā nelabvēlīgo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem. Tomēr saskaņā ar pamatnostādņu 41. punktu šo nosacījumu nepiemēro mazajiem uzņēmumiem, kāds ir MVV.

4.2.2. Līdz minimumam ierobežots atbalsts

- (54) Komisija arī atzīmē, ka atbilstīgi pamatnostādņu 43. un 44. punktam pārstrukturēšanas plānu papildus iekšējiem ietaupījumiem ievērojamā apmērā finansē ārēji privātā sektora uzņēmumi. Turklāt vairāki privātie uzņēmumi piekrita atteikties no tiem parādā esošo summu atmaksas. Kopējais kreditoru un pašvaldības ieguldījums MVV refinansēšanā bija apmēram EUR 5,8 miljoni (šo kopsummu veido atlaistie parādi, kā arī stadiona un ilgtermiņa nomas tiesību iegāde). Privātu uzņēmumu, kas nav valsts uzņēmumi, ieguldījums atlaisto parādu veidā bija EUR 2,25 miljoni, kas ir vairāk nekā mazajiem uzņēmumiem prasītie 25 %.
- (55) Atbalsta apmērs bija nepieciešams. Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu tam bija jāsamazina zaudējumi 2011./2012. gada un 2012./2013. gada sezonā un vēlāk jāpanāk mēreni pozitīvi rezultāti. Tas nebūtu devis MVV iespēju pirkt jaunus spēlētājus vai pievilināt tos ar augstāku atalgojumu.
- (56) Plāns bija izstrādāts tā, lai MVV“apcirtā” veidolā varētu sākt jaunu darbības posmu bez parādu sloga, bet ar jaunu struktūru. Ar pasākumiem bija jāpanāk, ka MVV finanšu stāvoklis stabilizējas un tiek ievērotas arī KNVB prasības. Šai sakarā Komisija norāda, ka katrs Nīderlandes profesionālais futbola klubs saņem KNVB licenci, kas paredz ievērot vairākus pienākumus. Viens no pienākumiem attiecas uz kluba finanšu stabilitāti. Klubam katru sezonu līdz 1. novembrim, 1. martam un 15. jūnijam ir jāiesniedz finanšu pārskati, kas cita starpā atspoguļo kluba tābrīža finanšu stāvokli, kā arī nākamās sezonas budžetu. Pamatojoties uz šiem ziņojumiem, klubus iedala trijās kategorijās (1 – nepietiekami, 2 – pietiekami, 3 – labi). Var tikt noteikts, ka klubiem, kas atbilst 1. kategorijai, ir jāiesniedz situācijas uzlabošanas plāns, lai tie sasniegtu 2. vai 3. kategoriju. Ja klubs šo plānu nepilda, KNVB var noteikt sankcijas, tostarp izteikt oficiālu brīdinājumu, samazināt sacensībās gūtos punktus un – kā maksimālo sodu – atņemt licenci. Nīderlandē profesionāls futbola klubs, kas ir atzīts par maksātnespējīgu, zaudē licenci. Ja tiek dibināts klubs tā tiesību pārņemšanai, tas netiek tieši uzņemts profesionālajā futbola līgā, bet tam ir jāpārņem atbilstošs statuss otrajā augstākajā amatieru līgā.
- (57) Pārstrukturēšanas plānā bija paredzēta jauna vadība, jaunas struktūras izveide un jauns nosaukums, kā arī algu samazināšana un darbinieku, tostarp spēlētāju, skaita samazināšana. Tika veikti vairāki spēlētāju transfēri, esošie līgumi tika izbeigti vai pagarināti, paredzot algu samazināšanu, jauni līgumi tika noslēgti, nemaksājot par transfēriem vai nomājot spēlētājus no citiem klubiem, tika noslēgti vairāki amatieru līgumi; šādi darbinieku un spēlētāju izmaksas tika samazinātas par 40 %. Kā aprakstīts 26. un turpmākajos apsvērumos, citi kreditori, kas nav pašvaldība, atteicās no prasījumiem pret MVV par kopējo summu EUR 2,25 miljoni. Tādējādi MVV gandrīz pilnībā atbrīvojās no parādiem.
- (58) Komisija konstatē, ka pārstrukturēšanas plāns ir vērst uz MVV finansiālo grūtību cēloņiem, jo īpaši attiecībā uz izmaksām par spēlētājiem – algām un maksājumiem par transfēriem. Nevar gaidīt, ka profesionāls futbola klubs dažādotu savu darbību citos tirgos pamatnostādņu nozīmē, taču no tā var sagaidīt, ka tas veiks ietaupījumus saistībā ar tā pamatdarbību, ko MVV arī ir izdarījis. Nīderlandē arī iesniedza to pasākumu sarakstu, kurus MVV ir veicis, lai samazinātu kluba ekspluatācijas izmaksas. Pārstrukturēšanas plāns nav atkarīgs no ārējiem faktoriem, kurus MVV var censties ietekmēt, taču nevar kontrolēt pilnībā, piemēram, no jaunu sponsoru atrašanas un

skatītāju skaita pieauguma. Tādēļ Komisija konstatē, ka plāna īstenošana ļauj MVV turpināt normālu darbību Nīderlandes profesionālā futbola nozarē, ko atzinusi arī KNVB, piešķirot tam 3. kategorijas statusu. Komisija arī atzīmē, ka pārstrukturēšanas plānu papildus iekšējiem ietaupījumiem ievērojamā apmērā finansē ārēji privātā sektora uzņēmumi. Šādi tiek ievērota pamatnostādņu 44. punkta prasība, ka mazu uzņēmumu, tādu kā MVV, gadījumā atbalsta saņēmējam vismaz 25 % no pārstrukturēšanas izmaksām ir jāsedz ar savu paša ieguldījumu, tostarp ar ārēju finansējumu, kas apliecina ticību saņēmēja uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošanai.

- (59) Nīderlande ir arī iesniegusi informāciju par pārstrukturētā MVV papildu aktivitātēm sabiedrības labā, tostarp par labu vairākām Māstrihtas skolām un *Euregio*. Var uzskatīt, ka šīs aktivitātes veicina Līguma 165. pantā minēto sporta sociālo un audzinošo nozīmi.

Pārraudzība, ikgadējais ziņojums un princips "vienreiz un pēdējoreiz"

- (60) Pamatnostādņu 49. punkts nosaka, ka dalībvalsts sīki izstrādātos ziņojumos ziņo par pārstrukturēšanas plāna pienācīgu īstenošanu. Pamatnostādņu 51. punktā paredzēti atviegloti nosacījumi maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuru gadījumā parasti pietiek ar bilances un peļņas un zaudējumu aprēķina kopijas ikgadēju nosūtīšanu. Nīderlande ir apņēmusies iesniegt šos ziņojumus. Atbilstīgi pamatnostādņēm Nīderlande ir apņēmusies iesniegt noslēguma ziņojumu par pārstrukturēšanas plāna īstenošanas pabeigšanu.
- (61) Pamatnostādņu 72.–77. punktā ir minēts princips "vienreiz un pēdējoreiz", saskaņā ar kuru pārstrukturēšanas atbalstu drīkst sniegt tikai vienu reizi desmit gados. Nīderlande norādīja, ka MVV nav saņēmis ne glābšanas, ne pārstrukturēšanas atbalstu desmit gadu periodā pirms šā atbalsta saņemšanas. Nīderlande ir arī apņēmusies desmit gadus nepiešķirt MVV nekādu jaunu glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu.

5. SECINĀJUMS

- (62) Komisija secina, ka Nīderlande nav ievērojusi Līguma 108. panta 3. punktā noteiktos pienākumus, iepriekš nepaziņojot par valsts atbalstu EUR 3,55 miljonu apmērā, kas MVV tika piešķirts 2010. gadā, kad tam bija finansiālas grūtības. Tomēr šo atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu kā pārstrukturēšanas atbalstu pamatnostādņu nozīmē, jo ir izpildīti visi šādam atbalstam pamatnostādņēs noteiktie nosacījumi,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts EUR 3,55 miljonu apmērā, ko Nīderlande īstenojusi par labu Māstrihtas futbola klubam MVV, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2016. gada 4. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/1848**(2016. gada 4. jūlijs)****par pasākumu SA.40018 (2015/C) (ex 2015/NN), kuru īstenojusi Ungārija, saistībā ar Ungārijas pārtikas aprites pārbaudes nodevas 2014. gada grozījumu***(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4056)***(Autentisks ir tikai teksts ungāru valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc ieinteresēto personu uzaicināšanas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾ un ņemot vērā viņu piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) No 2014. gada decembrī publicētajiem rakstiem presē Komisijai kļuva zināms par 2014. gada grozījumu Ungārijas 2008. gada Pārtikas aprites likumā, ar ko regulē pārtikas aprites pārbaudes nodevu. Komisija 2015. gada 17. marta vēstulē nosūtīja informācijas pieprasījumu Ungārijas iestādēm, kas atbildēja 2015. gada 16. aprīļa vēstulē.
- (2) Komisija 2015. gada 15. jūlija vēstulē informēja Ungāriju par lēmumu attiecībā uz atbalsta pasākumu sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru (turpmāk "lēmums par procedūras sākšanu"). Komisija lēmumā par procedūras sākšanu arī prasīja tūlītēju pasākuma pārtraukšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽²⁾ 11. panta 1. punktu.
- (3) Lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽³⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par atbalsta pasākumu.
- (4) Komisija saņēma piezīmes no vienas ieinteresētās personas. Komisija 2015. gada 13. oktobra vēstulē pārsūtīja minētās piezīmes Ungārijai, kurai deva iespēju reaģēt. Ungārija nereaģēja uz šīm piezīmēm.

2. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS**2.1. 2008. gada Pārtikas aprites likums, ar ko nosaka pārtikas aprites pārbaudes nodevu**

- (5) Pārtikas aprites pārbaudes nodevai piemērojamie noteikumi ir paredzēti 2008. gada Likumā Nr. XLVI par pārtikas apriti un tās oficiālo uzraudzību ("Pārtikas aprites likums") un lauku attīstības ministra 2012. gada 27. aprīļa Dekrētā Nr. 40 par pārtikas aprites pārbaudes nodevas paziņošanas un samaksas noteikumiem. Uzņēmumiem,

⁽¹⁾ OV C 277, 21.8.2015., 12. lpp.

⁽²⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽³⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

kas uzskatāmi par iesaistītiem pārtikas aprītē, saskaņā ar Pārtikas aprītes likumu nodeva jāmaksā atbilstoši to gūtajam apgrozījumam saistībā ar konkrētiem pasākumiem. Likuma 47./B pantā minēts tādu pasākumu saraksts⁽⁴⁾, par kuriem uzņēmumiem ir pienākums samaksāt pārbaudes nodevu.

- (6) Visiem Ungārijas uzņēmumiem (uzņēmumiem un citām juridiskajām personām, kā arī privātpersonām, kas darbojas kā individuālie tirgotāji vai primārie ražotāji), kuri guva apgrozījumu no minētajiem pasākumiem gadā pirms paziņošanas, jāmaksā pārtikas aprītes pārbaudes nodeva. Pārtikas aprītes pārbaudes nodevas mērķis ir segt tādu uzdevumu veikšanas izmaksas, kurus īsteno Valsts pārtikas aprītes nekaitīguma birojs (valsts aģentūra) un kuri saistīti ar konkrētiem pārtikas aprītes regulatīviem un uzraudzības pasākumiem. Uzraudzības nodevu aprēķina katru gadu, un personai, kurai tā jāsamaksā, ir pienākums to paziņot un samaksāt neatkarīgi no tā, vai tikusi veikta īpaša oficiāla kontrole uz vietas.
- (7) Līdz 2014. gada 31. decembrim Pārtikas aprītes likumā paredzētais noteikums bija šāds: visiem uzņēmumiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, jāsamaksā nodeva saistībā ar attiecīgo apgrozījumu atbilstoši vienotai likmei 0,1 % apmērā.
- (8) Savāktu pārtikas aprītes pārbaudes nodevu var tērēt tikai uzdevumos, kas izvirzīti pārtikas aprītes nekaitīguma stratēģijā, un pārtikas aprītes iestādes pasākumos.

2.2. Pārtikas aprītes likuma 2014. gada grozījums

- (9) Saskaņā ar Pārtikas aprītes likuma 47./B panta grozījumu ar 2014. gada Likumu Nr. LXXIV⁽⁵⁾, kas stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī (turpmāk "2014. gada grozījums"), tika ieviesti īpaši noteikumi tādām apgrozījumiem piemērojamās pārbaudes nodevas aprēķināšanai, kas gūts no veikaliem, kuros pārdod ātras aprītes patēriņa preces⁽⁶⁾ Ungārijas tirgū.
- (10) Ar Pārtikas aprītes likuma 2014. gada grozījumu ievieš progresīvas nodevas sistēmu tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprītes patēriņa preces⁽⁷⁾, piemērojot likmes no 0 % līdz 6 %. Precīzāk, turpmāk minētās likmes attiecas uz apgrozījumu, par ko jāmaksā pārtikas aprītes pārbaudes nodeva:
 - 0 % par apgrozījuma daļu, kas nepārsniedz HUF 500 miljonus (aptuveni EUR 1,6 miljonus),
 - 0,1 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 500 miljonus, taču nepārsniedz HUF 50 miljardus (aptuveni EUR 160,6 miljonus),
 - 1 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 50 miljardus, taču nepārsniedz HUF 100 miljardus (aptuveni EUR 321,2 miljonus),

⁽⁴⁾ Saskaņā ar Ungārijas iestāžu teikto 2015. gada 16. aprīļa atbildes vēstulē Komisijai: "Turpmāk minētais uzskatāms par pasākumiem, uz kuriem attiecas pārbaudes nodeva:

- tādu dzīvnieku izplatīšana, kas tiek turēti pārtikas ražošanas, audzēšanas vai eksperimentālā nolūkā,
- tādu augu, sēklu, augu produktu un pavairošanas un stādāmā materiāla izplatīšana, kas tiek audzēti pārtikas vai dzīvnieku barības ražošanas nolūkā,
- pārtikas ražošana vai izplatīšana, tai skaitā ēdināšana restorānos un sabiedriskā ēdināšana,
- dzīvnieku barības ražošana vai izplatīšana,
- veterināro preparātu un veterināro produktu ražošana vai izplatīšana,
- pesticīdu, ražas apjoma palielināšanas materiālu vai EK mēslošanas līdzekļu ražošana vai izplatīšana,
- dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu apstrāde, lietošana, turpmāka apstrāde un transportēšana vai to izstrādājumu laišana tirgū,
- lauksaimniecības dzīvnieku transportēšanā iesaistīta uzņēmuma, lauksaimniecības dzīvnieku transportlīdzekļu mazgāšanas un dezinficēšanas iekārtas, ārvalstu dzīvnieku uzņemšanai izvēlētas karantīnas stacijas, dzīvnieku iekraušanas iekārtas, savākšanas stacijas, tirdzniecības vietas, barošanas un dzirdināšanas stacijas, atpūtas stacijas vai dzīvnieku tirgus pārvaldība,
- reproduktīvo materiālu ražošana vai uzglabāšana,
- fitosanitāras, veterināras vai pārtikas vai dzīvnieku barības analīzes laboratorijas vadība,
- dzīvnieku apzīmēšanai izmantoto ierīču izplatīšana."

⁽⁵⁾ 2014. gada Likums Nr. LXXIV, ar ko groza konkrētus nodokļu likumus, citus ar tiem saistītus likumus un 2010. gada Likumu Nr. CXXII par Valsts nodokļu un muitas administrāciju.

⁽⁶⁾ Ātras aprītes patēriņa preces 2005. gada Likuma Nr. CLXIV par tirdzniecību 2. panta 18.a punktā ir definētas šādi: "ātras aprītes patēriņa preces: pārtikas produkti (izņemot produktus, kas tiek pārdoti ēdināšanas uzņēmumos), kosmētika, aptiekā iegādājamas preces, māsaimniecībā izmantojamie tīrīšanas līdzekļi un sadzīves ķīmiskās vielas, higiēnas papīra izstrādājumi, kas atbilst iedzīvotāju ikdienas vajadzībām un prasībām un ko patērētājs parasti patērē, iztērē vai aizstāj gada laikā". Saskaņā ar Likuma par tirdzniecību 2. panta 18. b punktu "veikali, kuros pārdod ātras aprītes patēriņa preces" ir "veikali, kuros no ātras aprītes patēriņa precēm gūst lielāko daļu apgrozījuma".

⁽⁷⁾ Šajā lēmumā atsauce uz tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprītes patēriņa preces, ietver visus uzņēmumus, kuriem jāmaksā pārtikas aprītes pārbaudes nodeva attiecībā uz apgrozījumu, kas gūts no veikaliem, kuros pārdod ātras aprītes patēriņa preces.

- 2 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 100 miljardus, taču nepārsniedz HUF 150 miljardus (aptuveni EUR 481,8 miljonus),
 - 3 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 150 miljardus, taču nepārsniedz HUF 200 miljardus (aptuveni EUR 642,4 miljonus),
 - 4 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 200 miljardus, taču nepārsniedz HUF 250 miljardus (aptuveni EUR 803 miljonus),
 - 5 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 250 miljardus, taču nepārsniedz HUF 300 miljardus (aptuveni EUR 963,5 miljonus),
 - 6 % par apgrozījuma daļu, kas pārsniedz HUF 300 miljardus.
- (11) Saskaņā ar 2014. grozījumu Pārtikas aprites likumā visiem uzņēmumiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, joprojām bija jāsamaksā nodeva, kura aprēķināta saistībā ar attiecīgo apgrozījumu atbilstoši vienotai likmei 0,1 % apmērā.
- (12) Ne grozītajā noteikumā Ungārijas Pārtikas aprites likumā, ne tā paskaidrojuma rakstā nav minēti iemesli īpašo noteikumu ieviešanai attiecībā uz nodevas likmēm veikaliem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces. Nav sniegts arī skaidrojums par dažādo apgrozījuma kategoriju un atbilstošo nodevas likmju noteikšanu.
- (13) Uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, par nodevu jāpaziņo. Tā maksājuma katru gadu divās vienādās daļās līdz 31. jūlijam un 31. janvārim. Likumā arī paredz vienkāršotas procedūras gadījumos, kad nodeva ir mazāka nekā HUF 1 000 (aptuveni EUR 3,20). Šādā gadījumā par nodevu vienalga jāpaziņo, taču tā nav jāsamaksā.
- (14) Sodū par nokavētu maksājumu maksā attiecībā uz jebkuru pārbaudes nodevu, kura nav samaksāta līdz attiecīgajam termiņam. Saistību nepildīšanas sodu var piemērot, ja personas vai uzņēmumi, kuriem jāmaksā pārtikas aprites pārbaudes nodeva, neizpilda pienākumu paziņot par nodevu vai izpilda to novēloti, nepilnīgi vai norādot nepatiesus datus.

3. OFICIĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA

3.1. Oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanas iemesli

- (15) Komisija uzsāka oficiālās izmeklēšanas procedūru, jo attiecīgajā posmā uzskatīja, ka ar 2014. gada grozījumu ieviestā progresīvās nodevas sistēma (likmes un apgrozījuma kategorijas) bija nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts.
- (16) Konkrētāk, Komisija uzskatīja, ka ar 2014. gada grozījumu ieviestās progresīvās likmes iedala uzņēmumus pēc to apgrozījuma un tādējādi pēc to lieluma, kā arī piešķir selektīvas priekšrocības uzņēmumiem ar mazu apgrozījumu un tādējādi mazākiem uzņēmumiem. Ungārija nav sniegusi pierādījumus, ka tādiem veikaliem piemērojamā progresīvās nodevas sistēma, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces (piemēram, lielveikaliem), atbilst līdzīgai progresīvai tendencei, kas vērojama Valsts pārtikas aprites nekaitīguma biroja izmaksās par šo veikalu pārbaudi. Tādējādi Ungārija nav apliecinājusi, ka pasākums bijis pamatots saskaņā ar nodokļu sistēmas veidu vai vispārējo struktūru. Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pasākums bija valsts atbalsts, jo visi pārējie Līguma 107. panta 1. punktā paredzētie noteikumi bija izpildīti.
- (17) Visbeidzot, Komisija pauda šaubas par pasākuma saderību ar iekšējo tirgu. Konkrētāk, Komisija atgādināja, ka tā nevar pasludināt par saderīgu valsts atbalsta pasākumu, ar kuru pārkāpj citus Savienības tiesību aktu noteikumus, piemēram, ar Līgumu noteiktās pamatbrīvības vai Savienības regulu un direktīvu noteikumus. Šajā posmā Komisija nevarēja izslēgt to, ka pasākums galvenokārt vērsts uz ārvalstu īpašniekiem piederošiem uzņēmumiem, kas varēja ietvert Līguma 49. panta, ar kuru paredz pamatbrīvību veikt uzņēmējdarbību, pārkāpumu, kā arī pauda bažas par to, ka nodokļu režīma atšķirības pasākuma ietvaros bija nepieciešamas un samērīgas attiecībā uz mērķi izpildīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 882/2004⁽⁸⁾ paredzētos pienākumus.

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.).

3.2. Pārbaudes nodevas juridiskā pamata izmaiņas pēc oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanas

- (18) Ungārijas valdība 2015. gada 27. oktobrī Ungārijas parlamentam iesniedza priekšlikumu likumam, ar ko groza 2008. gada Likumu Nr. XLVI par pārtikas apriti un tās oficiālo uzraudzību. Ungārijas parlaments 2015. gada 17. novembrī pieņēma 2015. gada Likumu Nr. CLXXXII, ar ko groza 2008. gada Likumu Nr. XLVI par pārtikas apriti un tās oficiālo uzraudzību; tas 2015. gada 26. novembrī tika publicēts Ungārijas oficiālajā vēstnesī (*Magyar Közlöny*) Nr. 182/2015. Jaunais likums stājās spēkā 31. dienā pēc tā publicēšanas, t. i., 2015. gada 27. decembrī.
- (19) Ar 2015. gada novembra grozījumu atceļ ar 2014. gada grozījumu ieviesto progresīvās nodevas sistēmu un atkārtoti ievieš 0,1 % vienoto pārbaudes nodevas likmi visiem uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, kā tas bija pirms likuma 2014. gada grozījuma.

3.3. Ungārijas izteiktās piezīmes

- (20) Ungārija nenosūtīja piezīmes Komisijai saistībā ar lēmumu par procedūras sākšanu.
- (21) Tā vietā konkurences komisāram adresētajā 2015. gada 16. septembra vēstulē Ungārija nosūtīja Komisijai priekšlikumu par grozītu pārtikas aprites pārbaudes nodevu. Šajā priekšlikumā 0 % likmi atceltu un progresīvās nodevas sistēmas ar astoņām likmēm (no 0 % līdz 6 %) vietā ieviestu divu likmju sistēmu (0,1 % mazumtirdzniecības sektora uzņēmējiem ar mazu apgrozījumu un 0,3 % mazumtirdzniecības uzņēmējiem ar lielāku apgrozījumu).
- (22) Komisijas dienesti 2015. gada 7. oktobra vēstulē informēja Ungāriju, ka, lai gan jaunajā priekšlikumā nodevas likmju atšķirība samazinās, piedāvātā jaunā nodeva vienalga būtu progresīva, un tas būtu problemātiski no valsts atbalsta viedokļa, ja to nepamatotu ar pārbaudes nodevas sistēmas pamatprincipiem.
- (23) Ungārija 2015. gada 7. oktobra vēstulē nosūtīja papildu informāciju un datus ar mērķi pamatot divējādo progresīvās nodevas sistēmu, balstoties uz nozīmīgāko tirgus dalībnieku un citu komercvienību uzraudzības izmaksām. Konkrētāk, Ungārija apgalvoja, ka nozīmīgākajiem dalībniekiem ir sarežģīta struktūra, kurai nepieciešama sarežģītāka kontrole un daudz vairāk resursu no iestādes, kas veic šo kontroli.
- (24) Pēc Ungārijas lūguma saņemt atsauksmes par 2015. gada 16. septembra vēstulē minēto priekšlikumu un par 2015. gada 7. oktobrī sniegto papildu informāciju Komisijas dienesti 2016. gada 17. marta vēstulē informēja Ungāriju, ka sniegtie dati neaplicina to, ka kontroles izmaksas kā apgrozījuma proporcionāla daļa palielinās tāpat kā nodevas likmes. Konkrētāk, Komisijas dienesti apstiprināja viedokli, ka sniegtie skaitliskie dati neaplicina, ka to uzņēmumu pārbaudes izmaksas, kuriem piemērojamā likme ir 0,3 %, trīs reizes pārsniedz (attiecībā uz katru kontrolētā apgrozījuma forintu) to uzņēmumu pārbaudes izmaksas, kuriem piemērojamā likme ir 0,1 %. Tādējādi būtu jāuzskata, ka progresīvā divu nodevu sistēma nodrošina selektīvu priekšrocību uzņēmumiem, kuri ietilpst kategorijā ar mazāko likmi.
- (25) Visbeidzot, Ungārija neiesniedza Ungārijas parlamentam šo tiesību akta priekšlikumu ar mērķi grozīt 2008. gada Likumu Nr. XLVI par pārtikas apriti un tās oficiālo uzraudzību.

3.4. Ieinteresēto personu izteiktās piezīmes

- (26) Komisija saņēma piezīmes no vienas ieinteresētās personas. Šī ieinteresētā persona darbojas Ungārijas tirgū un piekrīt Komisijas novērtējumam lēmumā par procedūras sākšanu. Šī ieinteresētā persona apgalvo, ka pasākums ticis izstrādāts, lai īpaši pievērstos ārvalstu uzņēmumiem, un uzskata, ka tas ir iespējams Ungārijas mazumtirdzniecības tirgus struktūras dēļ. Saskaņā ar šīs personas teikto ārvalstu uzņēmumi Ungārijas mazumtirdzniecības sektorā darbojas kā filiāles vai meitasuzņēmumi, un tas palielina to (konsolidētā) apgrozījuma līmeni. Turpretim Ungārijas uzņēmumi ir organizēti franšīzes sistēmā, proti, katru atsevišķu veikalu vai noteiktu to skaitu vada cita

juridiskā persona, kas neietilpst franšīzes devēja korporatīvajā struktūrā vai grupā. Saskaņā ar ieinteresētās personas sniegtajiem aprēķiniem ārvalstu mazumtirgotāju (korporatīvo grupu) kopējā tirgus daļa Ungārijā pašreiz ir aptuveni 50 %, taču tie sedz aptuveni 95 % pārbaudes nodevas apjoma, bet Ungārijas mazumtirgotāji parasti ietilpst 0 % vai 0,1 % nodevas kategorijā saskaņā ar Pārtikas aprites likuma 47./B pantu.

- (27) Citiem vārdiem sakot, Ungārijas pārtikas mazumtirgotāji franšīzes sistēmas organizācijas dēļ automātiski ietilpst zemākās nodevas kategorijās (0 % vai 0,1 % likme), bet ārvalstu ES mātesuzņēmumu filiālēm/meitasuzņēmumiem, kas nav organizēti atbilstoši franšīzes sistēmai, parasti piemēro augstas nodevas. Tādējādi saskaņā ar ieinteresētās personas teikto pārtikas aprites pārbaudes nodeva sniedz selektīvu priekšrocību gan mazākiem uzņēmumiem, gan uzņēmumiem, kas darbojas mazumtirdzniecībā un nav organizēti filiālēs, t. i., Ungārijas uzņēmumiem attiecībā pret ārvalstu īpašniekiem piederošiem uzņēmumiem.

3.5. Ungārijas piezīmes par ieinteresēto personu piezīmēm

- (28) Komisija nav saņēmusi atbildi no Ungārijas par vienīgās ieinteresētās personas piezīmēm, kas tai tika nosūtītas 2015. gada 13. oktobra vēstulē.

4. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

- (29) Komisija attiecina tās novērtējumu šajā lēmumā tikai uz Pārtikas aprites likuma 2014. gada grozījuma noteikumiem, konkrētāk, uz grozīto noteikumu, ar ko paredz progresīvas nodevas sistēmu (likmes un apgrozījuma kategorijas) veikaliem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces Ungārijā, kā minēts iepriekš 10. apsvērumā.

4.1. Valsts atbalsta pastāvēšana Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē

- (30) Līguma 107. panta 1. punktā teikts: "Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm."
- (31) Pasākuma klasificēšanai par atbalstu šā noteikuma izpratnē tādējādi nepieciešams izpildīt turpmāk minētos kopīgos nosacījumus: i) pasākums ir attiecināms uz valsti un finansēts ar valsts līdzekļiem; ii) tas piešķir atbalsta saņēmējam priekšrocību; iii) piešķirtā priekšrocība ir selektīva; iv) šis atbalsts rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

4.1.1. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (32) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, tas jāfinansē ar valsts līdzekļiem un tam jābūt attiecināmam uz dalībvalsti.
- (33) Tā kā pasākums izstrādāts Ungārijas parlamenta likuma rezultātā, tas ir skaidri attiecināms uz Ungārijas valsti. Ungārijas argumentu – ņemot vērā, ka nodevas juridiskais pamats ir Regula (EK) Nr. 882/2004, nodevu nevar attiecināt uz Ungārijas valsti – nevar pieņemt.
- (34) Savienības tiesas iepriekš norādījušas, ka tādas dalībvalsts pieņemts atbrīvojums no nodokļa, kas īsteno Savienības direktīvu saskaņā ar Līgumā ietvertajiem pienākumiem, nav attiecināms uz dalībvalsti, bet tā pamatā ir Savienības tiesību akts, tādējādi tas nav uzskatāms par valsts atbalstu⁽⁹⁾. Tomēr Regulā (EK) Nr. 882/2004 paredz vispārīgus pienākumus dalībvalstīm un nepiemēro pienākumu noteikt progresīvu nodevu, balstoties uz apgrozījumu, kontroles veikšanai, tādēļ 2014. gada grozījumu nevar uzskatīt par radušos no Savienības tiesību akta. Regulas (EK) Nr. 882/2004 26. pants paredz: "Dalībvalstis nodrošina to, ka ir pieejami pietiekami finanšu resursi, lai vajadzīgo personālu un pārējos oficiālās kontroles resursus apgādātu ar visiem vajadzīgajiem līdzekļiem, tostarp

⁽⁹⁾ Lieta T-351/02, *Deutsche Bahn*/Komisija, EU:T:2006:104, 102. punkts.

izmantojot vispārējo nodokļu politiku vai paredzot nodevas vai maksas.” Regulas 27. panta 1. punkts paredz: “Dalībvalstis var iekasēt nodevas vai maksas, lai segtu ar oficiālo kontroli saistītos izdevumus.” Tādējādi katras dalībvalsts pienākums ir noteikt nodevas apjomu minēto tiesību aktu ietvaros, jo īpaši saskaņā ar minēto 27. pantu. Tādēļ jebkurš lēmums, kas pieņemts šajā kontekstā, ir attiecināms uz Ungārijas valsti.

- (35) Attiecībā uz pasākuma finansēšanu ar valsts līdzekļiem, ja pasākuma rezultātā valsts atsakās no ienākumiem, kurus tā citādi iekasētu no uzņēmuma parastos apstākļos, šis nosacījums arī uzskatāms par izpildītu ⁽¹⁰⁾. Pašreizējā gadījumā Ungārijas valsts atsakās no līdzekļiem, ko tā citādi iekasētu no tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuriem ir zemāks apgrozījuma līmenis (tādējādi tie uzskatāmi par mazākiem uzņēmumiem), ja tiem piemērota tāda pati pārbaudes nodeva kā to veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuriem ir augsts apgrozījuma līmenis.

4.1.2. Priekšrocība

- (36) Saskaņā ar Savienības tiesu judikatūru jēdziens “atbalsts” ietver ne tikai pozitīvus ieguvumus, bet arī pasākumus, kas dažādos veidos samazina izmaksas, kuras parasti iekļauj uzņēmuma budžetā ⁽¹¹⁾. Lai gan pasākums, kas ietver nodokļa vai nodevas samazināšanu, neietver valsts līdzekļu pozitīvu nodošanu, tas rada priekšrocību, jo uzņēmumi, uz kuriem tas attiecas, ir labvēlīgākā finansiālā situācijā nekā citi nodokļu maksātāji, un rezultātā valsts zaudē ienākumus ⁽¹²⁾. Priekšrocību var piešķirt, dažādos veidos samazinot uzņēmuma nodokļu slogu, jo īpaši samazinot piemērojamo nodokļu likmi, nodokļu bāzi vai maksājāmā nodokļa apjomu ⁽¹³⁾.
- (37) Pārtikas aprites likuma 2014. gada grozījums paredz progresīvas nodevas sistēmu, kas piemērojama tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, atkarībā no kategorijas, kurā ietilpst šo uzņēmumu apgrozījums. Nodevas progresivitātes dēļ par veikala apgrozījumu iekasētās nodevas vidējā procentuālā daļa palielinās, kad palielinās veikala apgrozījums, sasniedzot nākamo augstāko kategoriju. Rezultātā uzņēmumiem ar mazu apgrozījumu (mazākiem uzņēmumiem) piemēro vidēji ievērojami zemāku nodevu nekā uzņēmumiem ar lielu apgrozījumu (lielākiem uzņēmumiem). Tā kā uzņēmumiem ar mazu apgrozījumu salīdzinājumā ar uzņēmumiem ar lielu apgrozījumu vidēji jāmaksā ievērojami zemāka nodeva, tas mazina to izdevumus, kā arī rada priekšrocību par labu mazākiem uzņēmumiem attiecībā pret lielākiem uzņēmumiem Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.

4.1.3. Selektivitāte

- (38) Pasākums ir selektīvs, ja tā ietvaros priekšroka ir konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (39) Attiecībā uz fiskālām shēmām Eiropas Savienības Tiesa ir noteikusi, ka pasākuma selektivitāte būtībā jāvērtē ar analīzi trīs posmos ⁽¹⁴⁾. Pirmkārt, nosaka dalībvalstī piemērojamo parasto vai normālo nodokļu režīmu: “atsauces sistēmu”. Otrkārt, būtu jānosaka, vai ar konkrēto pasākumu tiek izdarīta atkāpe no minētās sistēmas tādā ziņā, ka tas paredz atšķirīgu attieksmi pret ekonomikas dalībniekiem, kuri, ņemot vērā sistēmas mērķus, atrodas salīdzināmā faktiskajā un tiesiskajā situācijā. Ja ar konkrēto pasākumu netiek izdarīta atkāpe no atsauces sistēmas, pasākums nav selektīvs. Pretējā gadījumā (tātad, ja pasākums *prima facie* ir selektīvs) analīzes trešajā posmā

⁽¹⁰⁾ Lieta C-83/98 P, *Francija/Ladbroke Racing Ltd* un Komisija, EU:C:2000:248, 48.–51. punkts. Arī pasākumu, kas pieļauj atbrīvojumu no nodokļa vai parasti veicamo maksājumu atlikšanu konkrētos uzņēmumos, var tikt uzskatīts par valsts atbalstu, skatīt apvienotās lietas C-78/08–C-80/08, *Paint Graphos* un citi, EU:C:2011:550, 46. punkts.

⁽¹¹⁾ Lieta C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, EU:C:2001:598, 38. punkts.

⁽¹²⁾ Apvienotās lietas C-393/04 un C-41/05, *Air Liquide Industries Belgium*, EU:C:2006:403, 30. punkts, kā arī lieta C-387/92, *Banco Exterior de Espana*, EU:C:1994:100, 14. punkts.

⁽¹³⁾ Sk. lietu C-66/02, *Itālija/Komisija*, EU:C:2005:768, 78. punkts; lietu C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze* un citi, EU:C:2006:8, 132. punkts; lietu C-522/13, *Ministerio de Defensa* un *Navantia*, EU:C:2014:2262, 21.–31. punkts. Sk. arī Komisijas paziņojuma par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībā, 9. punktu (OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Skatīt, piemēram, lietu C-279/08 P, Komisija/Nīderlande (NOx) (2011), EU:C:2011:551; lietu C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, EU:C:2001:598; apvienotās lietas C-78/08–C-80/08, *Paint Graphos* un citi, EU:C:2011:550; lietu C-308/01, *GIL Insurance*, EU:C:2004:252.

jānosaka, vai šo atkāpes pasākumu var pamatot ar (atsauces) nodokļu sistēmas veidu vai vispārējo struktūru⁽¹⁵⁾. Ja sistēmas veids vai vispārējā struktūra pamato *prima facie* selektīvu pasākumu, tas netiks uzskatīts par selektīvu un tādējādi Līguma 107. panta 1. punkts uz to neattieksies.

a) *Atsauces sistēma*

- (40) Šajā gadījumā Komisija par atsauces sistēmu uzskata to pārtikas aprites uzņēmumu pārbaudes nodevu, kas darbojas Ungārijā⁽¹⁶⁾. Komisija neuzskata, ka ar 2014. gada grozījumu ieviestā progresīvās nodevas sistēma var būt atsauces sistēmas daļa.
- (41) Kā Eiropas Savienības Tiesa noteikusi⁽¹⁷⁾, vienmēr nav pietiekami selektivitātes analīzi saistīt tikai ar to, vai pasākums neatbilst atsauces sistēmai, kā noteikusi dalībvalsts. Nepieciešams arī izvērtēt, vai minētās sistēmas robežas dalībvalsts noteikusi konsekventi vai arī nepārprotami patvaļīgi vai subjektīvi, lai dotu priekšroku konkrētiem uzņēmumiem. Citādi tā vietā, lai paredzētu tādas vispārējus noteikumus visiem uzņēmumiem, no kuriem izdarīta atkāpe attiecībā uz konkrētiem uzņēmumiem, dalībvalsts varētu sasniegt tādu pašu rezultātu, izvairoties no valsts atbalsta noteikumiem, pielāgojot un apvienojot noteikumus tā, ka to piemērošana dažādiem uzņēmumiem rada atšķirīgu slogu⁽¹⁸⁾. Īpaši svarīgi saistībā ar to ir atcerēties, ka Eiropas Savienības Tiesas spriedumos pastāvīgi atspoguļots, ka Līguma 107. panta 1. punktā neizšķir valsts intervences pasākumus pēc to iemesla vai mērķiem, bet nosaka tos saistībā ar ietekmi un tādējādi neatkarīgi no izmantotajām metodēm⁽¹⁹⁾.
- (42) Tā kā vienotas nodevas piemērošana pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmēju apgrozījumam ir atbilstošs līdzeklis tādu izmaksu segšanai, kas rodas valstij saistībā ar pārbaudes pasākumiem, atbilstoši Regulai (EK) Nr. 882/2004, šķiet, ka ar Pārtikas aprites likuma 2014. gada grozījumu ieviesto progresīvās nodevas sistēmu Ungārija ar nodomu izstrādājusi, lai dotu priekšroku konkrētiem uzņēmumiem. Pirms 2014. gada grozījuma visiem uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, tostarp veikalos, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, bija jāmaksā nodeva saistībā ar to apgrozījumu pēc vienotas likmes 0,1 % apmērā. Ar 2014. gada grozījumu ieviestās progresīvās nodevas sistēmas ietvaros to veikalos īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, var piemērot astoņas dažādas nodevas likmes no 0 % līdz 6 % (likmi progresīvi palielinot) atkarībā no kategorijas, kurā ietilpst to apgrozījums. Tādējādi 2014. gada grozījuma rezultātā uz uzņēmumiem, kam piemērojama nodeva, attiecas atšķirīgas vidējās likmes atkarībā no to darbības veida (vai tie vada veikalus, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces) un apgrozījuma līmeņa (vai tas pārsniedz ar minēto grozījumu noteiktos robežlīmeņus).
- (43) Tā kā katram uzņēmumam ir atšķirīga likme, Komisija nespēj noteikt vienu atsevišķu atsauces likmi attiecībā uz nodevām atbilstoši 2014. gada grozījumam. Ungārija arī nenorādīja konkrētu likmi kā atsauces likmi vai "normālo" likmi, kā arī neizskaidroja, kādēļ augstāka likme būtu pamatota izņēmuma gadījumos tādu veikalos īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuriem ir liels apgrozījums, ne arī kādēļ zemākas likmes būtu jāpiemēro konkrētu kategoriju uzņēmējiem vai to veikalos īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuriem ir mazāks apgrozījums.
- (44) Tādējādi 2014. gada grozījuma sekas ir šādas: dažādi uzņēmumi maksā atšķirīgas nodevas (kas izteiktas kā to kopēja gada apgrozījuma proporcionālā daļa) atkarībā no to darbības un, tā kā uzņēmuma gūtā apgrozījuma apjoms zināmā mērā ir saistīts ar šā uzņēmuma lielumu, arī atkarībā no to lieluma. Tomēr pārtikas pārbaudes nodevas mērķis ir finansēt ar veselību un nekaitīgumu saistītas pārtikas pārbaudes pārtikas aprites dažādos posmos, un progresīvās nodevas sistēma ar likmēm no 0 % līdz 6 % neatspoguļo saistību starp to pārbaudzu izmaksām, kas veiktas tādu uzņēmumu telpās, kurus aptver pasākums, un to apgrozījumu.
- (45) Ņemot vērā šo mērķi, Komisija uzskata, ka visi uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas aprītē, kopumā un jo īpaši visi to veikalos īpašnieki, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, atrodas salīdzināmā tiesiskajā un faktiskajā situācijā neatkarīgi no to darbības vai apgrozījuma līmeņa, un Ungārija nav sniegusi pārliecinošu pamatojumu minēto uzņēmumu veidu diskriminācijai, kad jāiekasē pārtikas aprites pārbaudes nodeva. Saistībā ar to Komisija atsauces uz turpmāk minēto 52.–57. apsvērumu. Tādējādi Ungārija ar nodomu ir izstrādājusi pārtikas aprites pārbaudes

⁽¹⁵⁾ Komisijas Paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai (OVC 384, 10.12.1998., 3. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Skatīt iepriekš 4. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁷⁾ Apvienotās lietas C-106/09 P un C-107/09 P, Komisija un Spānija/Gibraltāra un Apvienotās Karalistes valdība, EU:C:2011:732.

⁽¹⁸⁾ Turpat, 92. punkts.

⁽¹⁹⁾ Lieta C-487/06 P, *British Aggregates*/Komisija, EU:C:2008:757, 85. un 89. punkts un minētā judikatūra, kā arī lieta C-279/08 P, Komisija/Nīderlande (NOx), EU:C:2011:551, 51. punkts.

nodevu tā, lai patvaļīgi dotu priekšroku konkrētiem uzņēmumiem, proti, tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuriem ir mazāks apgrozījums (maziem uzņēmumiem), un radītu neizdevīgāku stāvokli citiem, proti, lielākiem uzņēmumiem, kuri parasti pieder ārvalstu īpašniekiem ⁽²⁰⁾.

- (46) Tādējādi atsaucēs sistēma ir selektīva, jo tā nav pamatota, ņemot vērā pārtikas pārbaudes nodevas mērķi, proti, finansēt ar veselību un nekaitīgumu saistītās pārtikas pārbaudes dažādos pārtikas aprites posmos. Rezultātā šajā gadījumā piemērotā atsaucēs sistēma ir pārbaudes nodevas piemērošana pārtikas aprites uzņēmumiem, kas darbojas Ungārijā, balstoties uz to apgrozījumu, minētajā sistēmā neietverot progresīvās nodevas sistēmu.

b) *Atkāpe no atsaucēs sistēmas*

- (47) Otrkārt, nepieciešams noteikt, vai pasākums ir atkāpe no atsaucēs sistēmas, lai dotu priekšroku konkrētiem uzņēmumiem, kas ir līdzīgā faktiskajā un tiesiskajā situācijā, ņemot vērā atsaucēs sistēmas reālo mērķi.
- (48) Kā skaidrots 44. apsvērumā, pārtikas pārbaudes nodevas reālais mērķis ir finansēt ar veselību un nekaitīgumu saistītās pārtikas pārbaudes dažādos pārtikas aprites posmos Ungārijā. Kā turpmāk skaidrots minētajā apsvērumā, visiem uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, kopumā un jo īpaši visiem to veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, būtu jābūt salīdzināmā tiesiskajā un faktiskajā situācijā neatkarīgi no to darbības vai apgrozījuma līmeņa, ņemot vērā minēto mērķi.
- (49) Kā skaidrots 37. apsvērumā, progresīvās nodevas sistēmas, kas saskaņā ar 2014. gada grozījumu attiecas tikai uz tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, rezultātā uzņēmumiem ar lielu apgrozījumu piemēro ievērojami lielākas maksimālās pārbaudes nodevas un ievērojami lielākas vidējās pārbaudes nodevas likmes salīdzinājumā ar tādu veikalu īpašniekiem, kuriem ir mazāks apgrozījums, un citiem uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē. Citiem vārdiem sakot, ar 2014. gada grozījumu ieviestā progresīvās nodevas sistēma izšķir uzņēmumus, kas ir salīdzināmā faktiskajā un tiesiskajā situācijā attiecībā uz pārtikas pārbaudes nodevas mērķi, balstoties uz to darbību un lielumu.
- (50) Komisija jo īpaši norāda, ka ar Pārtikas aprites likuma 2014. gada grozījumu paredzētās nodevas likmes un kategorijas, uz kurām tās attiecas, izraisa nodevas pieaugumu uzņēmumiem, kam tā piemērojama, atkarībā no konkrētu darbību apgrozījuma un arī to lieluma. Uzņēmumiem, kuru apgrozījums pārsniedz HUF 500 miljonus, bet nepārsniedz HUF 50 miljardus, maksimālā nodevas likme ir 0,1 %. Attiecībā uz uzņēmumiem, kas pārdod ātras aprites patēriņa preces, no kurām gūst apgrozījumu, kas pārsniedz HUF 300 miljardus, šo maksimālo likmi reizina ar 60, sasniedzot 6 %. Šis maksimālās nodevas likmes pieauguma sekas ir šādas: veikalam, kura apgrozījums ietilpst augstākajā kategorijā, nodevas vidējais līmenis ir ievērojami lielāks nekā tas, kas piemērojams uzņēmumiem ar mazāku apgrozījumu (mazākiem uzņēmumiem).
- (51) Tādējādi ar 2014. gada grozījumu ieviestā progresīvo likmju sistēma ir atkāpe no atsaucēs sistēmas un tā ietver pārbaudes nodevas piemērošanu uzņēmumiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē un darbojas Ungārijā, priekšroku dodot tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuriem ir mazāks apgrozījums (mazākiem uzņēmumiem). Tādējādi Komisija uzskata strīdīgo pasākumu par *prima facie* selektīvu.

c) *Pamatojums*

- (52) Pasākums, kas uzskatāms par atkāpi no atsaucēs sistēmas, nav selektīvs, ja to pamato ar minētās sistēmas veidu vai vispārējo struktūru. Šis ir gadījums, kad selektivitāte ir tādu raksturīgu mehānismu rezultāts, kas nepieciešami sistēmas darbībai un efektivitātei ⁽²¹⁾. Tādēļ dalībvalstis nevar paļauties uz ārējās politikas mērķiem, piemēram,

⁽²⁰⁾ Apvienotās lietas C-106/09 P un C-107/09 P, Komisija un Spānija/Gibraltāra un Apvienotās Karalistes valdība, EU:C:2011:732. Skatīt arī līdzīgu lietu, proti, lietu C-385/12, *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft.*, EU:C:2014:47, kurā Eiropas Savienības Tiesa lēma: "LESD 49. un 54. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesību akts par apgrozījuma nodokli mazumtirdzniecībai veikalā, kurā paredzēts pienākums nodokļa maksātājiem, kas ir "saistītie uzņēmumi" sabiedrību grupas ietvaros šī tiesību akta izpratnē, nolūkā piemērot ļoti progresīvu nodokļa likmi, saskaitīt to apgrozījumu summas un pēc tam šādi aprēķināto nodokļu summu sadalīt starp tiem atbilstoši to reālā apgrozījuma proporcijai, jo nodokļa maksātāji, kas ietilpst speciālā nodokļa visaugstākās likmes līmenī vairumā gadījumu ir "saistīti" ar sabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai."

⁽²¹⁾ Skatīt, piemēram, apvienotās lietas C-78/08–C-80/08, *Paint Graphos* un citi, EU:C:2011:550, 69. punkts.

reģionālās, vides vai rūpniecības politikas mērķiem, lai pamatotu atšķirīgo attieksmi pret uzņēmumiem konkrēta režīma ietvaros. Dalībvalstij, t. i., Ungārijas iestādēm, jānodrošina pamatojums.

- (53) Ungārijas iestādes ir apgalvojušas, ka atkāpes mērķis ir nodrošināt, ka pārbaudes nodevas likme ir samērīgāka ar iestādes resursiem, kas nepieciešami nozīmīgu tirgus dalībnieku pārbaudei (piem., sertifikāti, ar IT un kvalitātes nodrošināšanas sistēmām īstenotai pārbaudei nepieciešamais laiks, uzņēmuma darba vietu skaits, ekspertu izmantošana un mehānisko transportlīdzekļu izmaksas). Pēc Ungārijas iestāžu domām, uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē un kam ir lielāks apgrozījums vai kas rada lielāku risku saistībā ar lielāko apkalpoto klientu skaitu, jāsniedz lielāks ieguldījums pārtikas aprites pārbaudes finansēšanā.
- (54) Komisija uzskata, ka progresīvās nodevas saistībā ar apgrozījumu var pamatot tikai tad, ja nodevas konkrētajam mērķim nepieciešamas šādas progresīvās likmes, t. i., ja izmaksas, kuras nodevai būtu jāaptver, vai negatīvās sekas pasākumam, uz kuru nodevai jābūt vērstai, arī palielinās saistībā ar apgrozījumu (un palielinās vairāk nekā samērīgi⁽²²⁾). Tā kā ar mazumtirdzniecības aprites uzraudzības nodevu vajadzētu finansēt ar veselību un nekaitīgumu saistītās pārtikas pārbaudes dažādos pārtikas aprites posmos, Komisija nav konstatējusi iemeslu, kādēļ šādas kontroles izmaksām būtu jāpalielinās vairāk nekā samērīgi saistībā ar lielāku uzņēmumu apgrozījumu.
- (55) Piemēram, Ungārija nav sniegusi pierādījumus, lai paskaidrotu, kādēļ tāda mazumtirdzniecības veikala īpašnieks, kuram ir būtisks apgrozījums un kurā pārdod, piemēram, paciņu cukura, radītu 60 reizes lielāku apdraudējumu vai 60 reizes lielākas garantijas kontroles izmaksas salīdzinājumā ar tāda maza lielveikala īpašnieku, kuram ir mazs apgrozījums un kurā pārdod tādu pašu paciņu cukura. Lai gan apgrozījums, kas gūts, pārdodot tādu pašu paciņu cukura, ir līdzīgs abiem uzņēmumiem, nodeva par katru tā apgrozījuma forintu, kas gūts, pārdodot šo paciņu, mazā lielveikala īpašniekam patiešām ir 60 reizes zemāka.
- (56) Komisija arī norāda, ka Ungārijas pieņemto pamatojumu, ka uzņēmējiem, kuri iesaistīti pārtikas aprītē un kuriem ir lielāks apgrozījums, jāsniedz lielāks ieguldījums pārtikas aprites pārbaudes finansēšanā, apdraud tas, ka veikalam, kurā pārdod ātras aprites patēriņa preces un kuram ir lielāks apgrozījums, piemēros augstākas likmes saistībā ar šo apgrozījumu nekā uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, kas nepārdod ātras aprites patēriņa preces un kas gūst tādu pašu apgrozījumu, taču tiem joprojām piemēro vienotu likmi 0,1 % apmērā.
- (57) Tādējādi Komisija neuzskata, ka pasākums ir pamatots saskaņā ar atsauces sistēmas veidu un vispārējo struktūru. Tādējādi jāuzskata, ka ar pasākumu piešķir selektīvu priekšrocību uzņēmumiem, kas vada veikalus, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, un gūst mazāku apgrozījumu (mazākiem uzņēmumiem).

4.1.4. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz Savienības iekšējo tirdzniecību

- (58) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu noteikts, ka, ja pasākums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido Savienības iekšējo tirdzniecību, tas uzskatāms par valsts atbalstu. Pasākums attiecas uz uzņēmumiem, kuri gūst apgrozījumu no konkrētiem ar pārtikas apriti saistītiem pasākumiem un pārdod ātras aprites patēriņa preces Ungārijas tirgū, ietverot uzņēmējus no citām dalībvalstīm. Tirgu, kuru apkalpo uzņēmumi, kas pārdod ātras aprites patēriņa preces, gan Ungārijā, gan citās dalībvalstīs raksturo tādu uzņēmēju klātbūtne no citām dalībvalstīm, kuri efektīvi darbojas (vai varētu attīstīt savu darbību) starptautiskā mērogā. Ar apgrozījumu saistītās nodevas progresivitātes dēļ būtiska priekšroka varētu būt dažiem šādiem uzņēmējiem, kaitējot citiem un stiprinot viņu pozīcijas gan Ungārijas tirgū, gan Eiropas tirgū kopumā. Tādējādi pasākums ietekmē tādu uzņēmumu konkurētspēju, kuriem piemērojama progresīvā nodeva, rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido Savienības iekšējo tirdzniecību.

4.1.5. Secinājumi

- (59) Tā kā visi Līguma 107. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti, Komisija uzskata, ka Pārtikas aprites likuma 2014. gada grozījums, ar ko paredz progresīvu nodevas likmju sistēmu uzņēmumiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, uzskatāms par valsts atbalstu šā noteikuma izpratnē.

⁽²²⁾ Ar vienotas likmes nodevu patiešām jau piemēro lielāku nodevu veikalēm ar lielāku apgrozījumu.

4.2. Atbalsta saderība ar iekšējo tirgu

- (60) Valsts atbalstu uzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tas ietilpst kādā no Līguma 107. panta 2. punktā minētajām kategorijām ⁽²³⁾, un var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja Komisija konstatē, ka tas ietilpst kādā no Līguma 107. panta 3. punktā minētajām kategorijām ⁽²⁴⁾. Tomēr dalībvalsts, kas piešķir atbalstu, uzņemas sniegt pierādījumus tam, ka tās piešķirtais valsts atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 2. vai 3. punktu ⁽²⁵⁾.
- (61) Komisija norāda, ka Ungārijas iestādes nav sniegušas argumentus, kas pamatotu, kādēļ Pārtikas aprites likuma 2014. gada grozījums būtu saderīgs ar iekšējo tirgu. Ungārija neizteica piezīmes par lēmumu par procedūras sākšanu paustajām bažām attiecībā uz pasākuma saderību un nereaģēja uz trešās personas izteiktajām piezīmēm par saderību ⁽²⁶⁾. Komisija uzskata, ka nevar piemērot nevienu no iepriekš minētajos noteikumos iekļautajiem izņēmumiem, jo pasākuma mērķis nav sasniegt kādu no šajos noteikumos minētajiem mērķiem. Tādējādi pasākumu nevar pasludināt par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (62) Komisija arī atgādina, ka tā nevar pasludināt par saderīgu valsts atbalsta pasākumu, ar kuru pārkāpj citus Savienības tiesību aktu noteikumus, piemēram, ar Līgumu noteiktās pamatbrīvības vai Savienības regulu un direktīvu noteikumus. Tādējādi Komisijas paustās bažas lēmumā par procedūras sākšanu saistībā ar to, ka pasākums galvenokārt vērsts uz ārvalstu uzņēmumiem, kas varēja ietvert Līguma 49. panta, ar kuru paredz pamatbrīvību veikt uzņēmējdarbību, pārkāpumu, nav pamatotas. Ungārija neizteica piezīmes par iespējamo Līguma 49. panta pārkāpumu vai ieinteresētās trešās personas piezīmēm saistībā ar to.
- (63) Ungārija apgalvoja, ka Regula (EK) Nr. 882/2004 ir pārtikas aprites pārbaudes nodevas juridiskais pamats saskaņā ar 2014. gada grozījumu. Tomēr, balstoties uz Ungārijas iestāžu sniegto informāciju ⁽²⁷⁾, Komisija nepiekrīt, ka pasākums saskaņā ar 2014. gada grozījumu atbilst Regulai (EK) Nr. 882/2004, turpmāk minēto četru iemeslu dēļ.
- (64) Pirmkārt, balstoties uz Ungārijas sniegto informāciju, nav noteikts, ka pārbaudes nodeva saskaņā ar 2014. gada grozījumu tika aprēķināta atbilstoši Regulā (EK) Nr. 882/2004 paredzētajiem nodevas aprēķināšanas kritērijiem; tā arī nepārsniedza kompetentās iestādes oficiālās kontroles veikšanas kopējās izmaksas, kā nepārprotami prasīts minētās regulas 27. panta 4. punkta a) apakšpunktā.
- (65) Otrkārt, izmaksas, kas tika ņemtas vērā, kad tika noteikta pārbaudes nodevas aprēķināšanas metode, neatbilst 27. panta 4. punkta a) apakšpunktā minētajām, ja tas skatīts kopā ar Regulas (EK) Nr. 882/2004 VI pielikumu. Konkrētāk, lai gan pielikumā minēts, ka izmaksas, kas jāņem vērā nodevu aprēķināšanā, var ietvert tās, kuras saistītas ar oficiālo kontroli veidošiem darbiniekiem, Ungārijas iestādes ir informējušas Komisiju, ka iekasētā pārbaudes nodeva aptver arī (plašākas) izmaksas, kas izriet no darbinieku algu plašākās kategorijas ⁽²⁸⁾.
- (66) Treškārt, lai gan Ungārijas iestādēm ir tiesības iekasēt nodevas pēc vienotas likmes saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 882/2004 27. panta 4. punkta b) apakšpunktu, tās nav nodrošinājušas pārliecinošu pamatojumu pārbaudes nodevas un tās elementu (nodevas intervālu un likmju) progresivitātei. Konkrētāk, Ungārija nav sniegusi nekādus pierādījumus tam, ka progresīvo likmju sistēma (likmes un apgrozījumu kategorijas), kas piemērojama tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, atbilst līdzīgai progresīvai tendencei, kas novērota Valsts pārtikas aprites nekaitīguma biroja izmaksās par minēto uzņēmumu pārbaudi.

⁽²³⁾ Līguma 107. panta 2. punktā minētie izņēmumi attiecas uz turpmāk minēto: a) sociāls atbalsts, ko piešķir individuāliem patērētājiem; b) atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitejumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi; c) atbalsts, ko sniedz dažiem Vācijas Federatīvās Republikas apvidiem.

⁽²⁴⁾ Līguma 107. panta 3. punktā minētie izņēmumi attiecas uz turpmāk minēto: a) atbalsts, kas veicina attīstību konkrētos apgabalos; b) atbalsts, kas paredzēts konkrētiem svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā; c) atbalsts, kas attīsta konkrētas saimnieciskās darbības vai tautsaimniecības jomas; d) atbalsts, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu; e) atbalsts, kas noteikts ar Padomes lēmumu.

⁽²⁵⁾ Lieta T-68/03, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies*/Komisija, EU:T:2007:253, 34. punkts.

⁽²⁶⁾ Kā norādīts 4. apsvērumā, šīs piezīmes tika nosūtītas Ungārijai 2015. gada 13. oktobrī, lai tā varētu izteikt savas piezīmes.

⁽²⁷⁾ Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātam sniegtā informācija attiecīgi 2015. gada 26. februāra vēstulē (Ares(2015) 835210) un 2015. gada 19. maija vēstulē (Ares(2015)2083309).

⁽²⁸⁾ Sk. Ungārijas iestāžu 2015. gada 7. oktobra vēstuli Komisijas dienestiem.

- (67) Visbeidzot, lai gan progresīvās likmes saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 882/2004 esot pamatotas ar vajadzību ieviest nodevu, kas ir samērīga lielākajiem administratīvajiem resursiem, kuri kompetentajām iestādēm jāiegūst, lai kontrolētu nozīmīgākos tirgus dalībniekus, Komisija nesaskata, kā, ņemot vērā oficiālās kontroles veidu, lielu mazumtirgotāju vairāku tirdzniecības vietu kontrole var būt vēl dārgāka vai sarežģītāka nekā franšizes uzņēmēju vairāku tirdzniecības vietu kontrole (kurai tomēr piemēro ievērojami mazākas pārbaudes nodevas, jo katras tirdzniecības vietas atsevišķais apgrozījums ir daudz mazāks).
- (68) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija neuzskata, ka nodokļu režīma atšķirības pasākuma ietvaros ir nepieciešamas un samērīgas, ņemot vērā mērķi izpildīt Regulā (EK) Nr. 882/2004 paredzētos pienākumus.

4.3. Grozītais Likums par pārtikas aprites pārbaudes nodevu

- (69) Kā norādīts 3.2. iedaļā, pārtikas aprites pārbaudes nodevai saskaņā ar 2015. gada 17. novembra grozījumiem vairs nepiemēro progresīvas likmes. Ar 2015. gada Likumu Nr. CLXXXII, ar ko groza 2008. gada Likumu Nr. XLVI par pārtikas apriti un tās oficiālo uzraudzību, tā vietā paredz vienotu likmi 0,1 % apmērā visiem uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē. Nodevas progresīvās sistēmas likvidēšana kļiedē bažas, kas saistītas ar valsts atbalstu un kas lēmumā par procedūras sākšanu paustas attiecībā uz šo progresīvo sistēmu.

4.4. Atbalsta atgūšana

- (70) Komisija nav paziņojusi vai pasludinājusi, ka 2014. gada grozījums ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Tā kā 2014. gada grozījums uzskatāms par tādu valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē un jaunu atbalstu Padomes Regulas (ES) 2015/1589⁽²⁹⁾ 1. panta c) punkta izpratnē, kas ieviests, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktā minēto pārtraukšanas pienākumu, šis pasākumus uzskatāms arī par nelikumīgu atbalstu Regulas (ES) 2015/1589 1. panta f) punkta izpratnē.
- (71) Tā kā konstatēts, ka pasākums uzskatāms par nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu, šis atbalsts jāatgūst no tā saņēmējiem saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1589 16. pantu.
- (72) Tomēr tā pārtraukšanas rīkojuma rezultātā, kuru Komisija izdevusi lēmumā par procedūras sākšanu, Ungārija apstiprināja, ka tā pārtraukusi pārtikas aprites pārbaudes nodevas samaksas piemērošanu tiem, kas ietilpst attiecīgajā progresīvās pārbaudes nodevas kategorijā.
- (73) Tādējādi šā pasākuma ietvaros valsts atbalsts nav piešķirts. Šā iemesla dēļ nav nepieciešams atbalstu atgūt.

5. SECINĀJUMI

- (74) Komisija konstatē, ka Ungārija attiecīgo atbalstu ir sniegusi nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu.
- (75) Šis lēmums neskar iespējamo izmeklēšanu par pasākuma atbilstību Līgumā noteiktajām pamatbrīvībām, jo īpaši pamatbrīvībai veikt uzņēmējdarbību, kā garantēts Līguma 49. pantā,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Progresīvās nodevas sistēma (likmes un apgrozījuma kategorijas), kas piemērojama tādu veikalu īpašniekiem, kuros pārdod ātras aprites patēriņa preces, un kas ieviesta attiecībā uz Ungārijas pārtikas aprites pārbaudes nodevu ar 2014. gada Likuma Nr. LXXIV grozījumu, uzskatāma par valsts atbalstu, kurš nav saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē; Ungārija to ieviesa nelikumīgi, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu.

⁽²⁹⁾ Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

2. pants

Saskaņā ar 1. pantā minēto shēmu piešķirtais individuālais atbalsts nav atbalsts, ja tā piešķiršanas brīdī tas atbilst nosacījumiem, kas paredzēti saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 994/98 ⁽³⁰⁾ 2. pantu vai Padomes Regulas (ES) 2015/1588 ⁽³¹⁾ 2. pantu pieņemtā tiesību aktā, kurš ir piemērojams minētā atbalsta piešķiršanas brīdī.

3. pants

Ungārija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ visus nesamaksātos 1. pantā minētās atbalsta shēmas maksājumus.

4. pants

Ungārija nodrošina, ka šis lēmums tiek izpildīts četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Briselē, 2016. gada 4. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

⁽³⁰⁾ Padomes 1998. gada 7. maija Regula (EK) Nr. 994/98 par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 142, 14.5.1998., 1. lpp.).

⁽³¹⁾ 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1588 par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 248, 24.9.2015., 1. lpp.).

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/1849**(2016. gada 4. jūlijs)****par pasākumu SA.41613 – 2015/C (ex SA.33584 – 2013/C (ex 2011/NN)), ko Nīderlande īstenojusi par labu Eindhovenas profesionālajam futbola klubam PSV***(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4093)***(Autentisks ir tikai teksts nīderlandiešu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma 108. panta 2. punktu ⁽¹⁾, un ņemot vērā to iesniegtās piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija 2011. gada maijā no publikācijām presē un iedzīvotāju iesniegumiem uzzināja, ka Eindhovenas pašvaldība plāno sniegt atbalstu profesionālajam futbola klubam *Philips Sport Vereniging* (turpmāk "PSV"), izmantojot finanšu darījumu. Komisija 2010. un 2011. gadā saņēma sūdzības arī par pasākumiem par labu citiem Nīderlandes profesionālajiem futbola klubiem, proti, *Māstrihtas MVV*, *Tilburgas Willem II*, *Hertogenbosas FC Den Bosch* un *Neimegenas NEC*. Nīderlande 2011. gada 26. un 28. jūlijā sniedza Komisijai informāciju par pasākumu attiecībā uz PSV.
- (2) Komisija 2013. gada 6. marta vēstulē informēja Nīderlandi, ka ir nolēmusi uzsākt Līguma 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz pasākumiem par labu *Willem II*, *NEC*, *MVV*, *PSV* un *FC Den Bosch*.
- (3) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu (turpmāk "lēmums sākt procedūru") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. ⁽²⁾ Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par attiecīgajiem pasākumiem.
- (4) Attiecībā uz pasākumu par labu PSV Nīderlande iesniedza apsvērumus 2013. gada 6. jūnija un 12. novembra, 2016. gada 12. un 14. janvāra un 22. aprīļa vēstulēs.
- (5) Komisija saņēma apsvērumus no divām ieinteresētajām personām – no Eindhovenas pašvaldības (turpmāk "pašvaldība") 2013. gada 23. maijā, 2013. gada 11. septembrī un 2013. gada 26. septembrī un no PSV 2013. gada 24. maijā. Komisija pārsūtīja tos Nīderlandei, dodot tai iespēju atbildēt. Nīderlande iesniedza piezīmes 2013. gada 12. novembra vēstulē.
- (6) Sanāksmes ar Nīderlandes pārstāvju piedalīšanos notika 2013. gada 9. jūlijā, 2015. gada 25. februārī un 2015. gada 13. oktobrī.

⁽¹⁾ Komisijas lēmums lietā SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Nīderlande – Atbalsts konkrētiem Nīderlandes futbola klubiem 2008.–2011. gadā – Uzaicinājums iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu (OV C 116, 23.4.2013., 19. lpp.).

⁽²⁾ Sk. 1. zemspējas piezīmi.

- (7) 2013. gada 17. jūlijā pašvaldība 2013. gada 6. marta lēmumu sākt procedūru apstrīdēja Vispārējā tiesā ⁽³⁾.
- (8) Pēc lēmuma sākt procedūru pieņemšanas izmeklēšana attiecībā uz konkrētajiem klubiem ar Nīderlandes piekrišanu tika veikta atsevišķi. Izmeklēšana attiecībā uz PSV tika reģistrēta ar lietas numuru SA.41613.

2. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

2.1. Pasākums

- (9) Nacionālā futbola federācija *Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond* (turpmāk "KNVB") ir jumta organizācija attiecībā uz futbola sacensībām profesionālā un amatieru līmenī. Profesionālais futbols Nīderlandē ir organizēts divpakāpju sistēmā – 2014./2015. gada sezonā tā aptvēra 38 klubus, no kuriem 18 spēlēja augstākajā līgā (*eredivisie*) un 20 – zemākajā līgā (*eerste divisie*).
- (10) Klubs PSV ir dibināts 1913. gadā un savas mājas spēles aizvada Eindhovenā. 1999. gadā PSV komercdarbības tika apvienotas akciju sabiedrībā (*naamloze vennootschap*). Visas akcijas, izņemot vienu, pieder PSV Futbola nodibinājumam. Atlikusī akcija pieder *Eindhoven Football Club* PSV. PSV spēlē augstākajā līgā un ir regulāri cīnījies par augstākajām vietām līgas kopvērtējumā – 2014./2015. gada un 2015./2016. gada sezonā tas uzvarēja augstākajā līgā. PSV regulāri piedalās Eiropas turnīros un ir ieguvis gan Eiropas kausu (1987./1988. gada sezonā), gan UEFA kausu (1977./1978. gada sezonā).
- (11) PSV pieder savs futbola stadions – *Philips* stadions (turpmāk "stadions"). Līdz 2011. gadam tam piederēja arī zeme zem stadiona un treniņu komplekss *De Herdgang*. 2011. gadā PSV saskārās ar nopietnām likviditātes problēmām, saistībā ar kurām tas vērsās pie pašvaldības, *Philips* un vairākiem citiem Eindhovenas uzņēmumiem, kā arī pie atsevišķām bankām. Daži no šiem uzņēmumiem piekrita piešķirt jaunus vai grozīt esošos aizdevumus, lai palīdzētu PSV pārvarēt grūto periodu.
- (12) Tolaik pašvaldība un PSV vienojās par pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījumu. Tie vienojās, ka pašvaldība nopirktu zem stadiona esošo zemi un treniņu kompleksu par EUR 48 385 000. Stadiona zemes vērtība tika novērtēta EUR 41 160 000 apmērā. Lai finansētu šo pirkumu, pašvaldība ar banku noslēdza ilgtermiņa aizdevuma līgumu par līdzīgu naudas summu ar fiksētu procentu likmi. Pēc tam zeme zem stadiona tika nodota PSV ilgtermiņa nomā (*erfpacht*) uz 40 gadiem, un šis termiņš pēc PSV lūguma var tikt pagarināts. Nomas maksa ir EUR 2 463 030 gadā. Gada nomas maksa ietver nomas maksu par zemi zem stadiona (EUR 1 863 743), par zemi zem treniņu kompleksa (EUR 327 151) un par autostāvvietu (EUR 272 135). Līgumā bija iekļauts noteikums, ka pēc 20 gadiem nomas maksa tiks pārskatīta.
- (13) Nīderlande Līguma 108. panta 3. punkta kārtībā nepaziņoja Komisijai par tās plāniem noslēgt minēto pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījumu.

2.2. Procedūras sākšanas pamatojums

- (14) Lēmumā sākt procedūru Komisijas nostāja bija tāda, ka atbalsta pasākumi profesionāliem futbola klubiem var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Komisija arī apšaubīja, ka zem stadiona esošās zemes pārdošanas cena un maksājums par zemes iznomāšanu ir noteikti pienācīgi. Komisija nonāca pie sākotnējā secinājuma, ka pašvaldība ir radījusi selektīvas priekšrocības PSV, izmantojot valsts resursus, un tādējādi ir sniegusi atbalstu futbola klubam.
- (15) Cita starpā attiecībā uz Nīderlandes atsaukšanos uz Komisijas Paziņojumu par valsts atbalsta elementiem, publiskajām iestādēm pārdodot zemi ⁽⁴⁾ (turpmāk "Paziņojums par zemes pārdošanu"), Komisija atkārtoti uzsvēra, ka minētajā paziņojumā ietvertās pamatnostādnes, kā minēts tā ievadā, attiecas vienīgi uz "valsts zemes un ēku pārdošanu. Tās neattiecas uz valsts zemes un ēku iegādi vai uz publisko iestāžu veikto zemes un ēku izīrēšanu vai iznomāšanu. Šādi darījumi var arī iekļaut valsts atbalsta elementus."

⁽³⁾ Lieta *Gemeente Eindhoven*/Komisija, T-370/13.

⁽⁴⁾ OVC 209, 10.7.1997., 3. lpp.

- (16) Attiecībā uz piesaistītajiem ārējiem ekspertiem, uz kuriem pašlāvē pašvaldība, Komisija apšaubīja, vai ir pamatoti, ka vērtēšanas ekspertu aprēķinos tiek izmantota jauktai izmantošanai paredzētas zemes cena, nevis stadiona zemes cena. Komisija apšaubīja arī to, ka konkrētās peļņas normas un riska maržas, kas izmantotas zemes vērtības aprēķināšanai saistībā ar tās turpmāku attīstīšanu pēc ilgtermiņa nomas izbeigšanās, ir reālistiskas.
- (17) Tobrīd Komisija nebija pārliecināta, ka pašvaldībai ir bijis nodoms nodrošināt darījuma atbilstību tirgus ekonomikas ieguldītāja principam (turpmāk "TEIP"). Drīzāk tā mēģināja izvairīties no zaudējumiem; citiem vārdiem runājot, tika paredzēti aizsardzības pasākumi, lai darījumi no pašvaldības budžeta viedokļa būtu neitrāli. Tas nebūtu bijis pieņemami tipiskam ieguldītājam tirgus ekonomikas apstākļos, pat ja tas zemes vērtēšanā un nomas maksas noteikšanā būtu balstījies uz ārēju ekspertu viedokli.

3. NĪDERLANDES PIEZĪMES

- (18) Nīderlande uzskata, ka darījums nav uzskatāms par valsts atbalstu šādu iemeslu dēļ: a) zemes vērtību un gada nomas maksu noteica ārēji eksperti saskaņā ar Paziņojumu par zemes pārdošanu; minētais paziņojums nodrošina atbilstīgo satvaru novērtējumam, vai darījums atbilst valsts atbalsta nosacījumiem; b) PSV ilgtermiņa nomas ietvaros maksās pašvaldībai nomas maksu, kas ir augstāka nekā pašvaldības veiktie maksājumi bankai, tā nodrošinot, ka darījums no pašvaldības viedokļa nav tikai finansiāli neitrāls; c) PSV šo maksājumu samaksu garantēs ar sezonas abonementa biļešu pārdošanu; d) ja PSV kļūs maksātnespējīgs, zeme un stadions pāries pašvaldības īpašumā; e) nomas maksas summa pēc 20 gadiem tiks pārskatīta, pamatojoties uz jaunu vērtējuma ziņojumu.
- (19) Nīderlande uzskata, ka, iegādājoties zemi stadiona atrašanās vietā, pašvaldība rīkojās atbilstīgi tirgus situācijai, ievērojot tirgus ekonomikas ieguldītāja principu un tirgus ekonomikas kreditora principu. Tā pieprasīja neatkarīgu zemes vērtējumu, lai darījuma cenu noteiktu, balstoties uz zemes tirgus vērtību.
- (20) Attiecībā uz to, ka zeme tika novērtēta kā jauktas izmantošanas zeme, Nīderlande norāda, ka jebkāds izvērtējums valsts un privāta ieguldītāja rīcības salīdzināšanas kontekstā jāveic, atsaucoties uz to, kāda būtu bijusi privāta ieguldītāja attieksme attiecīgā darījuma noslēgšanas laikā, ņemot vērā tolaik pieejamo informāciju un paredzamo notikumu attīstību. Tādēļ ekspertam tika dots uzdevums noteikt īpašuma vērtību pēc tā stāvokļa tābrīža situācijā, ja tas tiktu pārdots domājami labākā piedāvājuma izteicējam pēc labi pārdomāta piedāvājuma saskaņā ar tirgus nosacījumiem, ņemot vērā minētā zemes gabala attīstības potenciālu.
- (21) Attiecīgi Nīderlande atsaucas uz neatkarīgo vērtējuma ziņojumu, kurā minēts, ka vērtējumā ir jāņem vērā iespējamā reālistiskā un paredzamā notikumu attīstība saistībā ar zemi. Ziņojumā apsvērts, kā stadiona zeme varētu tikt attīstīta, un konstatēts, ka stadiona likvidēšanas gadījumā, visticamāk, tā kļūtu par jauktas izmantošanas zonu ar biroju un dzīvokļu ēkām. Vērtējumu būtu lietderīgi balstīt uz šādu perspektīvu, pat ja šāda attīstība nenotiktu vēl vairākas desmitgades. Nīderlandes viedoklī un vērtējuma ziņojumā ir uzsvērts, ka šis pieņēmums ir reālistisks jo īpaši tādēļ, ka zeme atrodas pilsētas centrā. Centrā izvietotiem zemes gabaliem ir daudz lielāks to vērtības pieauguma potenciāls nekā nomalē esošiem. Turklāt izskatāmajā gadījumā pašvaldība atrodas izdevīgā situācijā arī tādēļ, ka tā pati pieņem lēmumus pilsētplānojuma jautājumos, attiecīgi arī par stadiona potenciālo izmantošanu nākotnē.
- (22) Kā norāda Nīderlande, pieņēmums par varbūtējo/iespējamo zemes izmantošanu jauktai dzīvokļu un biroju apbūvei atbilst zonas, kurā atrodas stadions, nesenas pilsētvides attīstības loģikai un tās nākotnes perspektīvām. Zemes gabala tuvākā apkārtnē pilsētas centrā no lielākoties rūpnieciskas teritorijas ir pārtapusi jauktā dzīvojamā telpu un biroju teritorijā. Pašvaldībai ir savas intereses attiecībā uz stadiona teritoriju, jo stratēģiski nozīmīgas zemes iegāde ietilpst tās pilsētvides attīstības stratēģijā, kā noteikts tās dokumentā "Interimstructuurvisie 2009". Šajā dokumentā izklāstīts pamestu rūpniecisko teritoriju turpmākās attīstības scenārijs – to pārtapšana par centrālām pilsētu teritorijām, kurās būtu gan mājokļi, gan radošu sarīkojumu norises vietas, veikali un biroji. Viens no šajā stratēģijā deklarētajiem uzdevumiem ir laicīgi iegūt stratēģiski nozīmīgu zemi, un tas ietilpst ilgtermiņa ieguldījumu stratēģijā, kas paredzēta šo plānu īstenošanai. Atbilstoši šādai loģikai un tādēļ, ka visus konkrētai teritorijai paredzētos plānus vienlaicīgi realizēt nav iespējams, pašvaldība arī vēlas apvienot zemes iegādi (nolūka iegūt kontroli pār to) ar ilgtermiņa nomu. Vienošanās par stadionu atbilst šai plānošanas loģikai. Pašvaldība secināja, ka īpašumtiesību pārņemšana tai rada lielisku izdevību, kas atbilst tās interesēm. Vienlaikus ar zemes iegūšanu uz ilgtermiņa nomas periodu tiku nodrošināta stabila ieņēmumu plūsma.
- (23) Tādēļ vērtējuma ziņojumā, atsaucoties uz vispārpieņemtu standartu, ka zemes vērtība būtu jānosaka, balstoties uz pilnīgāko un labāko teritorijas izmantošanas veidu, secināts, ka cena būtu jānosaka atbilstoši tam, kāda tā būtu jauktas izmantošanas zemes gadījumā. Vērtējuma ziņojumā iekļautas arī paredzamās izmaksas saistībā ar esošo

- ēku nojaukšanu un teritorijas attīstīšanu, kā arī paredzamā dzīvokļu un biroju celtniecības cena. Vērtējumā biroju un dzīvokļu iespējamā vērtība ir salīdzināta, atsaucoties uz jaunākajiem projektiem tuvumā esošajās teritorijās. Kā papildu riska rezervi novērtētājs pieņem, ka telpu platības indekss ir tikai 80 % salīdzinājumā ar līdzīgu projektu indeksiem.
- (24) Lai noteiktu gada nomas maksu, zemes vērtēšanas ziņojumā par pamatu ir ņemta zem stadiona un treniņu kompleksa esošās zemes (kopā novērtēta par EUR 48 385 000) un pašvaldībai jau piederošās autostāvvietas (novērtēta par EUR 6 010 000) pieņemtā vērtība. Kā atsaucis procentu likme ir izmantota Nīderlandes valsts ilgtermiņa obligāciju procentu likme, kas 2011. gadā bija 3,54 %. Šai likmei ir pieskaitīts 1,5 % uzcenojums, lai segtu zemes vērtības samazināšanās un/vai maksājumu saistību nepildīšanas risku. Tādējādi nomas maksa ir noteikta tā, lai pašvaldībai nodrošinātu ienesīgumu 5,04 % apmērā.
- (25) Ārējā eksperta vērtējumā ir pieņemts, ka zemes vērtība 40 gados palielināsies atbilstīgi prognozētajai vidējai gada inflācijai 1,7 % apmērā. Pamatojoties uz minēto, vērtējumā konstatēts, ka pienācīga nomas maksa, kas jāmaksā PSV, būtu EUR 2 463 030 gadā. Nīderlande apgalvo, ka šī summa līdzinās summai, ko profesionāli futbola klubi maksā par stadionu nomu citur valstī, tādēļ tā atbilda tirgus apstākļiem. Attiecībā uz pieņemto zemes vērtības pieaugumu par 1,7 % pētījumā paredzēts, ka pēc 20 gadiem zemes uzkrātā vērtība tiek samazināta par drošības rezervi – 22,5 % – un gada aplēstā nomas maksa no 21. gada tiek noteikta, izejot no šīs zemākās pamatvērtības. Ņemot vērā 22,5 % drošības rezervi, faktiskais vērtējumā izmantotais vērtības pieaugums visu 40 gadu laikā ir 1,01 % (pirmajos 20 gados – 0,4 %).
- (26) Ziņojumā atzīts, ka ilgtermiņa noma uz laiku, kas pārsniedz 15 gadus, var ietvert noteiktus riskus. No tirgus ieguldītāja viedokļa ilgo laika posmu, kurā tas vēl nevar realizēt jauktas izmantošanas zonā esoša īpašuma vērtību, tomēr kompensē nomas maksas likme, kas jau ir balstīta uz pieņemto vērtību atbilstīgi zemes gabala jauktai izmantošanai. Tā tiks pilnībā pārskatīta pēc 20 gadiem, balstoties uz jaunu vērtējuma ziņojumu. Šī pārskatīšana attieksies uz zemes vērtību un šai vērtībai atbilstīgo ienesīgumu. Šī noma nodrošina ienākumus nomas periodā ar vēlāku iespēju realizēt zemes potenciālu.
- (27) No pašvaldības viedokļa riska līmeni ierobežo arī citi faktori. Attiecībā uz zemes zonējuma risku vērtējuma ziņojumā izdarītais pieņēmums par zonējumu balstās uz to, ka ap stadionu esošajām teritorijām jau ir mainīts zonējums, rūpnieciskas izmantošanas vietā nosakot jauktu izmantošanu. Vienā gadījumā ieguldītājs zonējuma maiņu panāca astoņās nedēļās. Tādēļ vērtēšanas eksperti šo pieņēmumu uzskatīja par reālistisku. Tajā netika ņemta vērā pašvaldības spēja ietekmēt plānošanas procesu, bet gan tika aplūkota apkārtējo teritoriju attīstība un administratīvā prakse attiecībā uz atļauju izsniegšanu un zonējuma statusa maiņu privātiem attīstītājiem. Tiesību akti plānošanas jomā ļauj elastīgi mainīt zonējuma statusu. Lai vēl vairāk samazinātu riskus aprēķinā, vērtējuma ziņojumā tika pieņemts, ka apbūves blīvums būs zemāks nekā blakus esošajos zemes gabalos.
- (28) Pat ja tiktu saglabāts esošais stadiona zonējums, tas neradītu augstu risku. Spēkā esošais funkcionālais zonējums paredz lietošanu stadiona un komerciālām vajadzībām. Ja šāds zonējums tiktu saglabāts, iegūtā zemes vērtība būtu tikai nedaudz zemāka. Saskaņā ar Nīderlandes viedokli tas ļautu teritoriju lietot jebkādam komerciālām vajadzībām un attīstīt ienesīgu komerciālo darbību. Neatkarīgais vērtētājs konstatēja, ka jaukta izmantošana ir atbilstīgākais pamats vērtējuma vajadzībām. To neierosināja pašvaldība.
- (29) Ilgtermiņa nomas līgums paredz, ka tad, ja PSV neveiktu nomas maksas maksājumus vai kļūtu maksātnespējīgs, zeme un stadions pilnībā pārietu pašvaldības rīcībā, kas tālāk varētu izmantot zemes potenciālu. Uz zemes gabala esošās būves kļūtu par pašvaldības īpašumu. Kā minēts iepriekš, darījuma cenā – EUR 48 385 000 – jau ir ņemtas vērā paredzamās izmaksas saistībā ar nojaukšanu un attīstīšanu, un nomas maksas apmērs pēc 20 gadiem tiks pilnībā pārskatīts. Turklāt PSV ieķīlāja ienākumus no tā sezonas abonementa biļetēm kā garantiju nomas maksas samaksai un veica iemaksu divu gadu zemes nomas maksas apmērā (attiecībā uz sākotnējo termiņu – desmit gadiem).
- (30) Beidzoties nomas līgumam, pašvaldība ne tikai būs saņēmusi procentus, bet tai joprojām piederēs zem stadiona esošā zeme, kuras vērtība, domājams, būs augstāka nekā šodien un kuru pašvaldība varēs izmantot dažādiem mērķiem. Uz zemes gabala esošās ēkas arī atradīsies pašvaldības rīcībā, turklāt bez jebkādas kompensācijas PSV.

4. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (31) Pašvaldība un PSV atbilstoši procedūrai iesniedza apsvērumus, kas bija identiski Nīderlandes iesniegtajiem apsvērumiem. Papildus tam pašvaldība aprakstīja procedūru, kurā tika pieņemts lēmums iegādāties zemi zem

stadiona, un apsvērumus, kas tai lika tā rīkoties. Kā norāda pašvaldība, 2011. gada janvārī sākās pārdošanas un atpakaļiznomāšanas līguma ar PSV apspriešana. Pamatmērķis bija palīdzēt PSV, izmantojot no budžeta viedokļa neitrālu darījumu, kas klubam neradītu finansiālu priekšrocību, ko tas nebūtu varējis iegūt tirgus apstākļos.

- (32) Šim nolūkam un ar šādu mērķi pašvaldība lūdza neatkarīgu zemes vērtēšanas uzņēmumu *Troostwijk Taxaties B.V.* (turpmāk "*Troostwijk*") noteikt attiecīgās zemes tirgus cenu un saprātīgu gada nomas maksas apmēru. *Troostwijk* 2011. gada martā novērtēja stadiona zemes un to citu zemes gabalu vērtību, kurus PSV vēlējas pārdot pašvaldībai. Tas noteica, ka zem stadiona esošās zemes tirgus cena tās tābrīža stāvoklī, ņemot vērā attīstīšanas iespējas, ir EUR 41 160 000. Zemes vērtības un nomas maksas noteikšanas metodi apstiprināja ārējs grāmatvedības uzņēmums, kas strādāja pašvaldības uzdevumā. Nomas maksa būtu augstāka nekā procenti, kas pašvaldībai jāmaksā par aizņēmumu, kuru tā paņēma zemes iegādes finansēšanai.
- (33) Pēc tam, kad 2011. gada maijā no Komisijas tika saņemts informācijas pieprasījums par plānoto darījumu, pašvaldība īpašu uzmanību pievērta tam, lai nodrošinātu, ka pasākums atbilst tirgus nosacījumiem un neietekmēs tās budžetu. Pašvaldība uzsvēra, ka tā ir ieinteresēta zemes iegādē arī tāpēc, ka tas atbilst pašvaldības zemes iegādes un attīstības stratēģijai. Pašvaldība pati būtu ieinteresēta šīs zemes iegādē, tādēļ tai varētu būt augstāka vērtība no pašvaldības viedokļa nekā no kāda cita iespējamā ieguldītāja viedokļa.

5. PASĀKUMA IZVĒRTĒJUMS – VALSTS ATBALSTA ESĪBA SASKAŅĀ AR LĪGUMA 107. PANTA 1. PUNKTU

- (34) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu valsts atbalsts ir atbalsts, ko piešķir dalībvalsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm. Līguma 107. panta 1. punkta nosacījumi ir kumulatīvi, tāpēc, lai pasākumu atzītu par valsts atbalstu, tam jāatbilst visiem nosacījumiem.

5.1. Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (35) Lēmumu par šo pasākumu – pirkt zemi zem stadiona un treniņu kompleksa *De Herdgang* par EUR 48 385 000 un pēc tam tos iznomāt atpakaļ PSV – pieņēma pašvaldība. Šis pasākums skar pašvaldības budžetu un tādējādi – valsts līdzekļu izmantošanu. Tādēļ tas ir attiecināms uz valsti.

5.2. Pasākuma iespējamā ietekme uz tirdzniecību un konkurenci

- (36) Nīderlande ir apšaubījusi iespējamā atbalsta ietekmi uz iekšējo tirgu tādu klubu gadījumā, kuri nespēlē futbolu Eiropas līmenī. Tomēr profesionālie futbola klubi tiek uzskatīti par uzņēmumiem un attiecībā uz tiem piemēro valsts atbalsta kontroli. Futbols cita starpā nodrošina algotu darbu un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību; tajā ir sasniegts augsts profesionālisma līmenis, kas tādējādi ir palielinājis tā ekonomisko ietekmi⁽⁵⁾.
- (37) Profesionālie futbola klubi papildus dalībai futbola sacensībās veic saimniecisko darbību vairākos starptautiskos tirgos, piemēram, darbojas profesionālo spēlētāju transfēra tirgū, reklāmas, sponsorēšanas, preču tirdzniecības vai plašsaziņas līdzekļu jomā. Atbalsts profesionālam futbola klubam nostiprina tā pozīcijas katrā no šiem tirgiem, vairums no kuriem aptver vairākas dalībvalstis. Tāpēc, ja tiek izmantoti valsts līdzekļi, lai sniegtu selektīvas priekšrocības profesionālam futbola klubam, neatkarīgi no tā, kurā līgā tas spēlē, šāds atbalsts var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Spriedums *Olympique Lyonnais*, C-325/08, ECLI:EU:C:2010:143, 27. un 28. punkts; spriedums *Meca-Medina un Majcen*/Komisija, C-519/04 P, ECLI:EU:C:2006:492, 22. punkts; spriedums *Bosman*, C-415/93, ECLI:EU:C:1995:463, 73. punkts.

⁽⁶⁾ Komisijas 2013. gada 20. marta lēmumi attiecībā uz Vāciju par *Multifunktionsarena der Stadt Erfurt* (lieta SA.35135 (2012/N)), 12. punkts, un *Multifunktionsarena der Stadt Jena* (lieta SA.35440 (2012/N)), kopsavilkuma paziņojumi publicēti OV C 140, 18.5.2013., 1. lpp., un 2013. gada 2. oktobra lēmums par *Fußballstadion Chemnitz* (lieta SA.36105 (2013/N)), kopsavilkuma paziņojums publicēts OV C 50, 21.2.2014., 1. lpp., 12.–14. punkts; Komisijas 2013. gada 18. decembra lēmumi attiecībā uz Spāniju par iespējamu valsts atbalstu četriem Spānijas profesionālajiem futbola klubiem (lieta SA.29769 (2013/C)), 28. punkts, *Real Madrid CF* (lieta SA.33754 (2013/C)), 20. punkts, un iespējamo atbalstu trim Valensijas futbola klubiem (lieta SA.36387 (2013/C)), 16. punkts, publicēts OV C 69, 7.3.2014., 99. lpp.

5.3. Selektīva priekšrocība

- (38) Lai pasākums būtu valsts atbalsts, tam jārada saņēmējuzņēmumam ekonomiska priekšrocība, ko tas nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos. Zemes iegāde no PSV un vēlāka tās iznomāšana PSV radītu šādu priekšrocību, ja PSV piemērotie noteikumi būtu izdevīgāki nekā tie, kas atbilstu tirgus apstākļiem.
- (39) Komerciālā pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījumā ieguldītāja/iznomātāja interesēs parasti ir taisnīgs ienākums no ieguldījuma, kas izpaužas kā nomas maksa nomas termiņā un īpašuma tiesības uz aktīvu, ko jau izmanto uzticams nomnieks. Ieguldītāja/iznomātāja turējumā atradīsies ilgtermiņa, pilnībā iznomāts aktīvs, kas nodrošina stabilu ieņēmumu plūsmu.

5.3.1. Paziņojuma par zemes pārdošanu piemērošana

- (40) Šā novērtējuma vajadzībām Nīderlande atsauca uz Paziņojumu par zemes pārdošanu. Saskaņā ar minēto Paziņojumu zemes un ēku pārdošana, ko veic publiska iestāde, nav valsts atbalsts, pirmkārt, ja publiskā iestāde pēc beznosacījumu konkursa procedūras pieņem vislabāko vai vienīgo cenas piedāvājumu, un, otrkārt, ja šāda konkursa procedūra netiek izmantota, pārdošanas cena ir vismaz tik augsta, kāda noteikta neatkarīgā ekspertu vērtējumā.
- (41) Komisija atkārtoti uzsver, ka Paziņojumā par zemes pārdošanu ietvertās norādes, kā minēts tā ievadā, attiecas vienīgi uz "valsts zemes un ēku pārdošanu. Tās neattiecas uz valsts zemes un ēku iegādi vai uz publisko iestāžu veikto zemes un ēku izīrēšanu vai iznomāšanu. Šādi darījumi var arī iekļaut valsts atbalsta elementus." Turklāt izskatāmajā lietā zemes vērtības noteikšana pati par sevi nav pietiekama. Pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījumā ir iekļauts arī nomas maksājums. Ir jāpārlicinās arī par to, vai šis maksājums atbilst tirgus apstākļiem.
- (42) Jebkurā gadījumā Paziņojumā par zemes pārdošanu minētie mehānismi ir tikai veids, kā noteikt, vai valsts ir rīkojusies kā ieguldītājs tirgus ekonomikas apstākļos, līdz ar to tie ir konkrēti piemēri, kā TEIP kritērijs tiek piemērots darījumos ar zemi starp publiskiem un privātiem subjektiem ⁽⁷⁾.

5.3.2. Tirgus ekonomikas ieguldītāja principa ievērošana

- (43) Tāpēc Komisijai ir jānovērtē, vai privātais ieguldītājs būtu veicis vērtējamus darījumus ar tādiem pašiem noteikumiem. Hipotētisks privātais ieguldītājs rīkojas kā piesardzīgs ieguldītājs, kura mērķi gūt normālu sagaidāmo peļņu iegrožo piesardzība saistībā ar risku, kas ir pieņemams attiecīgas peļņas normas gadījumā. TEIP nebūtu ievērots, ja zemes cena būtu noteikta augstāka par tirgus cenu, bet maksājums par nomu – zemāks.
- (44) Nīderlande un pašvaldība apgalvo, ka pašvaldība rīkojas, pamatojoties uz (*ex ante*) neatkarīga eksperta vērtējumu, tātad saskaņā ar TEIP. Darījums tika veikts, pamatojoties uz zemes tirgus vērtību, tādēļ tas neradīja priekšrocības PSV.
- (45) Komisija uzskata, ka atbilstību tirgus nosacījumiem principā var noteikt, izmantojot neatkarīga eksperta veiktu vērtējumu.
- (46) Saistībā ar pašvaldības izmantotā ārējā eksperta novērtējuma atbilstību tirgum Nīderlande lēmumā sākt procedūru tika lūgta pamatot, kādēļ eksperti savos aprēķinos izmantoja jauktai izmantošanai paredzētas zemes cenu, nevis stadiona zemes cenu. Komisija arī vēlējas redzēt pamatojumu, kādēļ zemes vērtības aprēķināšanai saistībā ar tās turpmāku attīstīšanu pēc ilgtermiņa nomas izbeigšanās tika izvēlētas konkrētās peļņas normas un riska maržas.
- (47) Pamatojoties uz Nīderlandes un pašvaldības sniegto informāciju, Komisija atzīmē, ka, pirms pašvaldība iegādājās zemi, zemi novērtēja neatkarīgs zemes vērtēšanas uzņēmums *Troostwijk*. Kad 2011. gada janvārī sākās pārdošanas

⁽⁷⁾ Saskaņā ar TEIP kritēriju valsts atbalsts nav iesaistīts, ja, darbojoties parastos tirgus apstākļos tirgus ekonomikā, privātais ieguldītājs līdzīgos apstākļos varētu būt bijis ieinteresēts veikt attiecīgos pasākumus par labu atbalsta saņēmējam.

un atpakaļiznomāšanas līguma ar PSV apspriešana, tā pamatmērķis bija palīdzēt PSV, izmantojot darījumu, kas klubam neradītu finansiālu priekšrocību, kuru tas nebūtu varējis iegūt tirgus apstākļos. Tādēļ pašvaldība lūdza Troostwijk noteikt attiecīgās zemes tirgus cenu un tirgum atbilstošu gada nomas maksas apmēru.

- (48) Šķiet, ka vērtējumā izmantotie pieņēmumi ir pamatoti. Savā vērtējuma ziņojumā, kas tika izdots 2011. gada martā, Troostwijk novērtēja zem stadiona esošās zemes tirgus cenu, pamatojoties uz tās tābrīža stāvokli un ņemot vērā tās attīstīšanas iespējas, un noteica cenu EUR 41 160 000. Zemes vērtības un nomas maksas noteikšanas metodi apstiprināja ārējs grāmatvedības uzņēmums, kas strādāja pašvaldības uzdevumā.
- (49) Troostwijk vērtējuma ziņojumā ir ņemtas vērā iespējamās reālistiskās un paredzamās attīstības tendences nākotnē, kas ietekmētu zemes vērtību. Ziņojumā apsvērts, kā stadiona zeme varētu tikt attīstīta, un konstatēts, ka stadiona neesamības gadījumā, visticamāk, tā kļūtu par jauktas izmantošanas zonu ar biroju un dzīvokļu ēkām. Vērtējuma ziņojumā ir uzsvērts, ka šis pieņēmums ir reālistisks jo īpaši tādēļ, ka zeme atrodas pilsētas centrā. Centrā izvietotiem zemes gabaliem ir daudz lielāks to vērtības pieauguma potenciāls nekā nomalē esošiem. Novērtējuma ziņojumā arī minēts vispārējais vērtēšanas standarts, saskaņā ar kuru zemes vērtības noteikšanas pamats ir pilnīgākā un labākā teritorijas izmantošana.
- (50) Kā aprakstīts 22. apsvērumā, Nīderlandes apraksts par nākotnes izmantojumu atbilst arī pašvaldības ilgtermiņa pilsētvides attīstības stratēģijai attiecībā uz visu rajonu, kurā atrodas stadions. Kā norādījusi pašvaldība, ir ļoti liela varbūtība, ka jebkurš konkrētās zemes īpašnieks varētu panākt zemes zonējuma maiņu.
- (51) Jebkurā gadījumā, kā norāda Nīderlande, spēkā esošajam zemes gabala zonējumam, kas paredz tā lietošanu stadiona un komerciālām vajadzībām, arī ir ievērojams ekonomiskais potenciāls.
- (52) Tādēļ var secināt, ka ir pieņemami, ka eksperta vērtējumā zeme novērtēta, pamatojoties uz tās jauktu izmantošanu. Komisija jau iepriekš ir akceptējusi, ka pašvaldība zemes vērtēšanu var veikt, pamatojoties uz vērtības ilgtermiņa attīstības perspektīvām, kādas ir zemes gabalam tādā teritorijā, kurā saskaņā ar darījuma darbības plānošanas stratēģiju varētu tikt īstenoti gaidāmi uzlabojumi ⁽⁸⁾.
- (53) PSV maksās pašvaldībai ilgtermiņa nomas maksu, ko noteicis neatkarīgs vērtēšanas uzņēmums un kas ir aprēķināta, pamatojoties uz zemes pieņemto cenu, ņemot vērā tās vēlāku iespējamu izmantošanu dzīvokļu un biroju vajadzībām un atsaucoties uz 2011. gada valsts ilgtermiņa obligāciju procentu likmi, kurai pieskaitīts riska uzcenojums 1,5 % apmērā.
- (54) Līdz ar to nomas maksa jau atspoguļo cenu, kas šai zemei aprēķināta izmantojumam, kas nav saistīts ar sportu. Šā iemesla dēļ tā ir augstāka nekā nomas maksa, kas atbilstu zemes pašreizējam izmantojumam.
- (55) Ziņojumā atzīts, ka ar ilgtermiņa nomu uz laiku, kas pārsniedz 15 gadus, var būt saistīti zināmi riski attiecībā uz zemes vērtības svārstībām. Tomēr šos riskus ierobežo vairāki faktori, kas sīkāk izklāstīti 56.–59. apsvērumā.
- (56) Vērtējuma ziņojumā izdarītos pieņēmumus var uzskatīt par konservatīviem. Vērtējuma ziņojumā biroju un dzīvokļu iespējamā vērtība ir noteikta, atsaucoties uz jaunākajiem projektiem tuvumā esošajās teritorijās, un riska mazināšanai attiecībā uz iespējamo dzīvokļu pārdošanas cenu papildus ir noteikts, ka telpu platības indekss ir tikai 80 % salīdzinājumā ar līdzīgu projektu indeksiem.
- (57) Attiecībā uz pieņemto zemes vērtības pieaugumu par 1,7 %, kas ir pieņemtais inflācijas līmenis, vērtējums paredz korekcijas mehānismu: pēc 20 gadiem no zemes uzkrātās vērtības tiek atskaitīta 22,5 % drošības rezerve. Apvienojot abus pieņēmumus, sagaidāmais pieaugums tiek lēsts 1,01 % gadā 40 gadus ilgā nomas periodā un 0,4 % – šā perioda pirmajos 20 gados. Tādēļ sākotnējais pieņēmums par pieaugumu 1,7 % apmērā kopā ar drošības rezervi šķiet saprātīgs, ņemot vērā, ka konkrētais aktīvs ir zeme, attiecībā uz kuru ir sagaidāms, ka tās vērtība nemainīsies vai pieaugs, un kura atrodas pilsētas centrā (lai gan patlaban zemes zonējums paredz komerciālu izmantojumu, nomas maksa jau tagad ir balstīta uz tāda zemes gabala pieņemto vērtību, kura izmantošana ir jaukta). Turklāt 2011. gadā Nīderlandē inflācija bija 2,3 % ⁽⁹⁾, kamēr ECB noteiktais inflācijas mērķis ir 2 %. Abas minētās vērtības ir ievērojami augstākas par vērtētāja izmantoto zemes vērtības sagaidāmo izaugsmes tempu.

⁽⁸⁾ Komisijas 2011. gada 20. aprīļa Lēmums 2011/529/ES par pasākumu C-37/04 (ex NN 51/04), ko īstenojusi Somija par labu *Componenta Oyj* (OV L 230, 7.9.2011., 69. lpp.), 68.–74. apsvērumus.

⁽⁹⁾ <http://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG/countries/NL?display=graph>.

- (58) Bez minētajiem aizsardzības pasākumiem attiecībā uz nomas maksu pašvaldības noslēgtajā nomas līgumā ir ietverti vairāki citi noteikumi, lai segtu iespējamus riskus, jo īpaši risku, ka PSV nepildīs saistības. Futbola klubs nomas maksas samaksu garantēs ar tā ieņēmumiem no sezonas abonementa biļešu pārdošanas. PSV ir arī devis nodrošinājumu EUR 5 miljonu apmērā, kas aptuveni atbilst divu gadu nomas maksai un ir atskaitīts no pirkuma cenas, un kuru desmit gadus glabās iesaistītais notārs.
- (59) Puses ir vienojušās, ka nomas maksas apmērs pēc 20 gadiem pēc jebkuras puses pieprasījuma var tikt pilnībā pārskatīts. Šis pārskatīšanas pamatā būs jauns vērtējuma ziņojums. Jauno zemes nomas maksu noteiks tābrīža zemes vērtība kopā ar atbilstīgu ienesīgumu no valsts vērtspapīriem un riska uzcenojumu. Kā papildu garantiju pašvaldībai puses ir vienojušās noteikt, ka zemes un stadiona izmantošanas tiesības pārietu pašvaldības rīcībā, ja PSV neveiktu savus nomas maksas maksājumus vai kļūtu maksātnespējīgs. Šis noteikums ir atkāpe no parastajām sekām, kas paredzētas Nīderlandes civiltiesībās, saskaņā ar kurām nomas tiesības kļūtu par daļu no maksātnespējas masas un attiecīgi beigtos zemes īpašnieka kontrole pār tām. Šajā gadījumā pēc nomas izbeigšanās zeme paliks pašvaldības īpašumā, kura kontrolēs tās izmantošanu.
- (60) Lai gan vērtējuma ziņojumā izdarītie pieņēmumi šķiet saprātīgi, kā norādīts 48.–57. apsvērumā, salīdzināšana ar citiem komercdarījumiem ir apgrūtināta, jo nomas līgumi, ko salīdzināšanai ir iesniegusi Nīderlande, potenciāli attiecas uz atšķirīgiem sektoriem (piem., Amsterdamas mājokļu sektoru). Tādēļ, lai noteiktu, vai konkrētais darījums atbilst TEIP, Komisija ir izvērtējusi, vai par etalonu varētu būt bijis izmantots cits komercdarījuma pamats, balstoties uz Eindhovenas aizdevumu PSV ar zemi kā nodrošinājumu.
- (61) Komisija konstatē, ka pēc tam, kad ņemtas vērā atšķirības starp pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījumu un aizdevumu, nomas maksa, kas jāmaksā PSV, ir augstāka nekā šāda aizdevuma tirgus likme. Būtiskākā atšķirība ir saistīta ar apstākli, ka tad, ja PSV nepildītu saistības pēc aizdevuma saņemšanas no pašvaldības, pašvaldība labākajā gadījumā atgūtu aizdevuma nosacīto summu. Tā nevarētu gūt labumu no iespējamā zemes vērtības pieauguma virs aizdevuma nosacītās summas. Pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījumā pašvaldība līdz ar nomas līguma stāšanās spēkā kļūst par zemes īpašnieci, un saistību nepildīšanas gadījumā tai ir pilnas īpašumtiesības uz zemi. Pašvaldība šo aspektu uzsvēra, pieņemot lēmumu par pasākumu, ņemot vērā īpaši to, ka garantētā pilnīgā brīvība rīkoties ar zemi pēc varbūtējās PSV saistību nepildīšanas atšķiras no vispārējiem Nīderlandes tiesību noteikumiem par labu pašvaldībai (59. apsvēruma). Līdz ar to jebkāds zemes vērtības pieaugums (pēc aizdevuma noteikumu noteikšanas) būs vienīgi pašvaldības labā.
- (62) Tādēļ būtu sagaidāms, ka sagaidāmā peļņa no pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījuma *a priori* būtu zemāka nekā no aizdevuma. Tādējādi etalonlikmes augšējā robeža būtu ienesīguma likme, kāda ir aizdevumam, kam ir augstas kvalitātes nodrošinājums un kas izsniegts uzņēmumam, kura reitings ir līdzīgs futbola kluba PSV reitingam.
- (63) Tā kā nepastāv uzticama tirgus aizstājējvērtība ⁽¹⁰⁾, tirgus atsaucis likme alternatīvajā scenārijā, kas paredz aizdevumu PSV, būtu jānosaka, pamatojoties uz Komisijas paziņojumu par atsaucis likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu ⁽¹¹⁾. Šis aprēķins tiktu veikts ar konservatīvu pieeju, ņemot vērā, ka PSV kredītkvalitāte 2011. gadā bija zema, un pieņemot, ka aizdevuma nodrošinājuma (t. i., zemes) līmenis ir augsts. Iegūtā atsaucis likme būtu 6,05 %.
- (64) Tādējādi aizdevuma ieguldītājs no pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījuma sagaida par 1,01 % augstāku ienesīgumu nekā pašvaldība. Tomēr pašvaldība joprojām rīkojas kā ieguldītājs tirgus ekonomikas apstākļos, ja aizdevuma ieguldītājs ir ar mieru atteikties no 1,01 % ienesīguma apmaiņā pret iespējamu zemes vērtības pieaugumu (sk. 61. apsvērumu). Vadoties pēc darījuma īpašībām, šāds lielākas peļņas potenciāls ir vismaz 1,01 % vērts, tādēļ pašvaldības gaidītais ienesīgums no pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījuma šķiet tirgus etaloniem atbilstošs.
- (65) Tādēļ šķiet, ka pārdošanas un atpakaļiznomāšanas darījums nerada PSV nepienācīgu priekšrocību un sniedz pašvaldībai ienesīgumu, kas atbilst TEIP nosacījumiem.
- (66) Visbeidzot jāatzīmē, ka Nīderlande norāda, ka gada nomas maksa ir salīdzināma ar nomas maksu, ko profesionāli futbola klubi par stadiona nomu maksā citur valstī. Lai gan šāda salīdzināšana ir grūts uzdevums dažādo atrašanās vietu dēļ, būtu jāuzsver, ka minētie citi klubi maksā ikgadēju nomas maksu ne tikai par zemi zem stadiona, bet par visu stadiona kompleksu. Turpretī PSV ir stadiona īpašnieks, sedz tā darbības un uzturēšanas izmaksas un papildus tam maksā nomas maksājumu par zemi zem stadiona.

⁽¹⁰⁾ Šajā gadījumā etalonlikmes tirgus aizstājējvērtības noteikšanai nepietika datu.

⁽¹¹⁾ OVC 14, 19.1.2008., 6. lpp.

6. SECINĀJUMS

- (67) Tāpēc Komisija secina, ka lēmumā par procedūras sākšanu izteiktās šaubas ir pietiekamā apmērā kļiedētas. Pašvaldība, iegādājoties stadiona zemi un iznomājot to atpakaļ PSV, ir rīkojusies tā, kā līdzīgā situācijā būtu varējis rīkoties iespējams privātais ieguldītājs. Tāpēc darījums nav valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pasākums, ko Nīderlande īstenojusi par labu Eindhovenas futbola klubam PSV, nav atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2016. gada 4. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV